

Apstiprināts ar Valmieras pilsētas pašvaldības domes 19.04.2007. sēdes lēmumu Nr.257 (protokols Nr.6, #43) „Par Valmieras pilsētas teritorijas plānojuma 2006.-2018.gadam un Saistošo noteikumu Nr.33 „Valmieras pilsētas teritorijas plānojuma 2006.-2018.gadam grafiskā daļa, teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi” apstiprināšanu”.

VALMIERAS PILSĒTAS TERITORIJAS PLĀNOJUMS 2006.-2018.GADAM

1. daļa

PASKAIDROJUMA RAKSTS

Izstrādātājs: Valmieras pilsētas pašvaldība

SATURS

IEVADS.....	4
TERITORIJAS PLĀNOJUMA UZDEVUMS UN VALMIERAS PILSĒTAS PAMATVĒRTĪBAS.....	6
VALMIERAS PILSĒTAS VĪZIJA.....	7
MISIJA.....	7
TERITORIJAS PLĀNOŠANAS PAMATPRINCIPI.....	8
TERITORIJAS PLĀNOJUMA SASTĀVDAĻAS.....	9
1. TERITORIJAS PAŠREIZĒJĀS IZMANTOŠANAS APRAKSTS UN TERITORIJAS ATTĪSTĪBAS PRIEKŠNOTEIKUMI.....	11
1.1. VALMIERAS PILSĒTAS TERITORIJAS FIZISKI - ĢEOGRĀFISKAIS RAKSTUROJUMS..	11
1.1.1. Ģeogrāfiskais novietojums	11
1.1.2. Topoloģija, ģeoloģija	12
1.1.3. Klimats.....	13
1.2. VIDES STĀVOKLIS.....	13
1.2.1. Atmosfēras gaisa kvalitāte	13
1.2.2. Virszemes un pazemes ūdeņi, to kvalitāte	16
1.2.3. Dabas un rūpnieciskie riski.....	18
1.3. PILSĒTAS VĒSTURISKĀ ATTĪSTĪBA.....	19
1.4. IEDZĪVOTĀJI.....	21
1.5. ZEMJU LIETOJUMA STRUKTŪRA.....	23
1.6. MĀJOKLIS.....	27
1.7. EKONOMISKĀ VIDE.....	28
1.8. IZGLĪTĪBA, KULTŪRA, VESELĪBAS AIZSARDZĪBA.....	31
1.9. DABAS MANTOJUMS.....	34
1.9.1. Bioloģiskās daudzveidības raksturojums pilsētā.....	36
1.10. KULTŪRVĒSTURISKAIS MANTOJUMS.....	40
2. ATTĪSTĪBAS MĒRĶI UN VIRZIENI	45
3. PLĀNOJUMA RISINĀJUMI. PILSĒTAS STRUKTŪRA UN TĀS ELEMENTI.....	48

3.1. TERITORIJU IZMANTOŠANA.....	51
3.1.1. Savrupmāju dzīvojamās apbūves teritorijas.....	52
3.1.2. Mazstāvu dzīvojamās apbūves teritorijas	53
3.1.3. Daudzstāvu daudzdzīvokļu dzīvojamās apbūves teritorijas.....	53
3.1.4. Daudzstāvu daudzdzīvokļu dzīvojamās un darījumu iestāžu apbūves teritorijas	54
3.1.5. Jauktas darījumu iestāžu un dzīvojamās apbūves teritorijas	54
3.1.6. Sabiedrisko iestāžu apbūves teritorijas	55
3.1.7. Darījumu iestāžu apbūves teritorijas	55
3.1.8. Jauktas ražošanas apbūves teritorijas	56
3.1.9. Jauktas darījumu iestāžu un ražošanas apbūves teritorijas	56
3.1.10. Rūpnieciskās apbūves teritorijas.....	57
3.1.11. Tehniskās apbūves teritorijas	57
3.1.12. Lauksaimniecības un ražošanas teritorijas	57
3.1.13. Pilsētas mežu teritorijas ar apbūvi	58
3.1.14. Ūdenstilpju un ūdensteču teritorijas	58
3.1.15. Dabas un apstādījumu teritorijas.....	59
3.1.16. Turpmākās izpētes un plānošanas teritorijas	60
3.2. INŽENIERTEHNISKĀ INFRASTRUKTŪRA.....	61
3.2.1. Ūdensapgāde	61
3.2.2. Kanalizācija	65
3.2.3. Virszemes ūdeņu novadīšana	66
3.2.4. Siltumapgāde.....	68
3.2.5. Atkritumu apsaimniekošana	71
3.2.6. Elektroapgāde	74
3.2.7. Gāzes apgāde	74
3.2.8. Elektronisko sakaru infrastruktūra	77
3.3. SATIKSMES INFRASTRUKTŪRA.....	78
3.3.1. Valmieras pilsētas ielu klasifikācija	81
3.4. KULTŪRAS PIEMINEKĻI.....	82
3.5. AIZSARGJOSLAS.....	82
3.6. TERITORIJAS PLĀNOJUMA TURPMĀKĀ ATTĪSTĪBA DETĀLPLĀNOJUMOS.....	83

IEVADS

Valmieras pilsētas teritorijas plānojums ir vietējās pašvaldības administratīvās teritorijas plānojums, kurā parādīta teritorijas pašreizējā izmantošana, noteikta plānotā (atļautā) izmantošana un izmantošanas aprobežojumi ar ilgtermiņa perspektīvu uz 12 gadiem. Teritorijas plānojums ir izstrādāts un stāties spēkā Latvijas Republikas normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

Saskaņā ar Valmieras pilsētas domes 2000.gada 14.decembra lēmumu Nr.1916 (protokols Nr.99, #11) tika apstiprināts Valmieras pilsētas ģenerālplāns 2000.-2012.gadam un Valmieras pilsētas Apbūves noteikumi. Ņemot vērā Valmieras pilsētas sociāli ekonomiskās attīstības programmu 2005.-2012.gadam, kā arī grozījumus Latvijas Republikas normatīvajos aktos, kas regulē teritoriju plānošanu, Valmieras pilsētas dome 2005.gada 7.aprīlī pieņēma lēmumu Nr.162 (protokols Nr.6, #27) „Par Valmieras pilsētas teritorijas plānojuma 2006.-2018.gadam izstrādes uzsākšanu”, lai plānotu Valmieras pilsētas teritoriju, veidojot ilgtspējīgu un līdzsvarotu pilsētvides attīstību, saskaņojot cilvēku labklājības mērķu sasniegšanu un pilsētā notiekošo saimniecisko darbību ar dabas bagātību, kultūrvēsturisko mantojumu saglabāšanu un atjaunošanu, veidojot elastīgu pilsētas struktūru - paredzot teritorijas daudzveidīgai saimnieciskai darbībai, dzīvošanai un atpūtai; plānojot visaptverošu un drošu transporta, inženierkomunikāciju un sakaru sistēmu tīklu.

Valmieras pilsētas teritorijas plānojums 2006.-2018.gadam izstrādāts saskaņā ar Latvijas Republikas Teritorijas plānošanas likumu (22.05.2002.), Ministru kabineta 2004.gada 19.oktobra noteikumiem Nr.884 „Vietējās pašvaldības teritorijas plānošanas noteikumi” ilgtermiņa perspektīvā uz 12 gadiem.

Teritorijas plānojums izstrādāts, pamatojoties uz spēkā esošiem plānošanas dokumentiem - Valmieras pilsētas ģenerālplānu 2000.-2012.gadam, sociāli ekonomiskās attīstības stratēģiju, administratīvo teritoriju robežu plāniem, kartogrāfisko materiālu, zemes īpašumu struktūru, darba uzdevumu plānojuma izstrādāšanai, spēkā esošiem detālplānojumiem, nozaru attīstības plāniem, to teritoriju attīstības plāniem, kuras robežojas ar Valmieras pilsētas administratīvo teritoriju, valsts institūciju un pašvaldību konceptuālajiem dokumentiem, īpaši aizsargājamo dabas un kultūrvēsturisko teritoriju aizsardzības un izmantošanas noteikumiem.

Valmieras pilsētas teritorijas plānojums ir atklāts dokuments, kas pieejams ikvienam interesentam. Tas ir praktiskas vadības un kontroles līdzeklis turpmākai pilsētas attīstībai:

- pašvaldība lieto šo, lai ievērotu iesniegtos attīstības projektus;
- projektu pieteicēji un kapitāla ieguldītāji lieto šo plānojumu, lai izvērtētu savu projektu atbilstību pašvaldības attīstības mērķiem;
- zemes īpašnieki lieto šo plānojumu, lai izvērtētu savu īpašumu nākotnes attīstības iespējas;

- ārzemju investori lietos šo plānojumu kā informācijas avotu par Valmieras pilsētas nākotnes attīstības iespējām un nosacījumiem;
- plānojums kā garants investīciju piesaistei, uzņēmējdarbības attīstībai un jaunu darba vietu radīšanai.

Šis plānojums atrodas nemītīgā attīstības procesā.

Izstrādājot Valmieras pilsētas teritorijas plānojumu 2006.-2018.gadam, tika izveidota darba grupa un izstrādes darba grupa, kuras uzdevums, sadarbojoties ar Valmieras pilsētas pašvaldības struktūrvienībām un iestādēm, pašvaldības uzņēmumiem, inženierkomunikāciju dienestiem, koordinēt un realizēt grozījumu izstrādāšanu saskaņā ar apstiprināto darba uzdevumu un sabiedriskās apspriešanas rezultātiem.

Teritorijas plānojuma darba grupa:

Dace Beriņa	teritorijas plānojuma izstrādes vadītāja, Valmieras pilsētas pašvaldības Būvvaldes teritoriālpilnotāja (izstrādes darba grupa)
Dzintra Stračinska	Valmieras pilsētas pašvaldības Nekustamā īpašuma nodaļas vadītāja
Guntra Grigorjeva	Valmieras pilsētas pašvaldības Būvvaldes arhitekta (izstrādes darba grupa)
Inesis Boķis	Valmieras pilsētas pašvaldības Domes priekšsēdētājs
Inga Brūkle	Valmieras pilsētas pašvaldības māksliniece
Inta Eškina	Valmieras pilsētas pašvaldības Būvvaldes kartogrāfe (izstrādes darba grupa)
Iveta Ence	Valmieras pilsētas pašvaldības Attīstības nodaļas vides speciāliste (izstrādes darba grupa)
Jānis Baiks	Valmieras pilsētas pašvaldības izpilddirektors
Jolanta Brūniņa	Valmieras pilsētas pašvaldības Būvvaldes vadītāja, arhitekta (izstrādes darba grupa)
Juris Zariņš	Valmieras pilsētas pašvaldības Būvvaldes vadītāja v.i., galvenais zemes ierīkotājs (izstrādes darba grupa)
Lolita Taube	Valmieras pilsētas pašvaldības Būvvaldes sekretāre – lietvede (izstrādes darba grupa)
Maiga Krišjāne	Valmieras pilsētas pašvaldības Būvvaldes arhitekta
Zenta Ilķena	Valmieras pilsētas pašvaldības Attīstības nodaļas vadītāja

Teritorijas plānojumu sagatavoja Valmieras pilsētas pašvaldības Būvvalde.

TERITORIJAS PLĀNOJUMA UZDEVUMS UN VALMIERAS PILSĒTAS PAMATVĒRTĪBAS

Teritorijas plānojuma uzdevumi:

- nodrošināt Valmieras pilsētas teritorijas racionālu izmantošanu, kas veicinātu līdzsvarotu ekonomisko attīstību un saglabātu vidi atbilstoši Valmieras pilsētas attīstības stratēģijai;
- nodrošināt kvalitatīvu dzīves vidi cilvēkam un sabiedrībai kopumā;
- radīt labvēlīgus apstākļus uzņēmējdarbības attīstībai un investīciju piesaistei;
- radīt priekšnoteikumus vides kvalitātes un teritorijas racionālas izmantošanas nodrošināšanai, rūpniecisko un vides risku novēršanai;
- garantēt tiesības izmantot un attīstīt nekustamo īpašumu saskaņā ar teritorijas plānojumu;
- veicināt pakalpojumu pieejamību un optimālu transporta sistēmas funkcionēšanu;
- saglabāt dabas un kultūras mantojumu, ainavas un bioloģisko daudzveidību, kā arī paaugstināt kultūrainavas un apdzīvoto vietu kvalitāti;
- nodrošināt sabiedrībai iespēju iegūt informāciju, izteikt savu viedokli un piedalīties teritorijas plānojuma izstrādāšanā.

Teritorijas plānojums ir svarīgs instruments pašvaldības sociāli ekonomiskās attīstības stratēģijas mērķu sasniegšanai, piešķirot tiem teritoriālu dimensiju.

Valmieras pilsētas teritorijas plānojuma uzdevums ir integrēt teritorijas plānojumā Valmieras pilsētas sociāli ekonomiskās attīstības stratēģijā noteiktās darbības jomas un stratēģiskos virzienus:

Uzņēmējdarbība

- veicināt Valmieras ekonomisko augšupeju, atbalstot esošos ražošanas uzņēmumus un attīstot jaunus uzņēmējdarbības veidus, kas nostiprinātu pilsētas saimniecisko patstāvību un veicinātu iedzīvotāju labklājību.

Cilvēka labklājība

- nodrošināt pieejamu augstas kvalitātes visu pakāpju izglītību;
- attīstīt kvalitatīvu veselības aprūpes pakalpojumu pieejamību;
- veikt sociālās palīdzības pasākumus mazaizsargātajām iedzīvotāju grupām sociālās atstumtības mazināšanai;
- veicināt iedzīvotāju sociālo aktivitāti un kultūrizglītību.

Infrastruktūra

- nodrošināt Valmieras iedzīvotājus un uzņēmumus ar inženiertehniskajiem pakalpojumiem pieprasītā apjomā un atbilstošā kvalitātē par iespējami zemām cenām.

Daba

- nodrošināt ilgtspējīgu un līdzsvarotu vides attīstību, saskaņojot cilvēku labklājības mērķu sasniegšanu un pilsētā notiekošo saimniecisko darbību ar dabas mantojumu (vērtību) saglabāšanu un atjaunošanu, saudzējot apkārtējo vidi.

VALMIERAS PILSĒTAS VĪZIJA

Valmiera – darbīga labklājības pilsēta visiem

MISIJA

Mēs esam atpazīstama un interesanta pilsēta.

Mūs pazīst ar dinamisku uzņēmējdarbību kā vispārējas ilglaicīgas turības pamatu visiem.

Mēs dzīvojam sociālajā vidē, kura rada drošības sajūtu un attīstības iespējas ar plašu augstas kvalitātes pakalpojumu pieejamību.

Mēs dzīvojam pilsētā ar augstvērtīgu kultūrvidi un ainavisku pievilcību.

Mēs esam informēti un aktīvi piedalāmies.

Veidosim Valmieru kopā!

TERITORIJAS PLĀNOŠANAS PAMATPRINCIPI

Valmieras pilsētas teritorijas plānojums izstrādāts ievērojot šādus plānošanas pamatprincipus:

Ilgspējības princips

- nodrošinot esošajām un nākamajām paaudzēm kvalitatīvu vidi, līdzsvarotu ekonomisko attīstību, racionālu dabas, cilvēku un materiālo resursu izmantošanu, dabas un kultūras mantojuma attīstību un saglabāšanu.

Interesu saskaņotības princips

- nodrošinot teritorijas plānojuma izstrādi saskaņā ar citiem teritorijas plānojumiem un plānojumā saskaņojot valsts, Vidzemes plānošanas reģiona, Valmieras rajona, blakus esošo pašvaldību un privātās intereses;
- teritorijas plānojuma izstrādes gaitā saskaņotas pilsētas ekonomiskās attīstības, tai skaitā ražošanas attīstības, transporta infrastruktūras attīstības, kā arī dabas un kultūras vērtību, tai skaitā kultūrainavu un arhitektoniski telpisko kompozīciju aizsardzības, saglabāšanas un izkopšanas intereses. Plānojuma ietvaros atklāti un risināti dažādi telpiskie konflikti, balstoties uz noteiktajām prioritātēm.

Daudzveidības princips

- teritorijas plānojuma izstrādē tiek ņemta vērā dabas, kultūrvides, cilvēku un materiālo resursu un saimnieciskās darbības daudzveidība.
- teritorijas plānojuma funkcionālais zonējums paredz dažāda rakstura aktivitātēm, piemērotu teritoriju veidošanu un zemes rezervēšanu.

Detalizācijas princips

- Valmieras pilsētas teritorijas plānojumu iespējams detalizēt, izstrādājot detālplānojumus.

Konkurences princips

- teritorijas plānojums rada vienlīdzīgus priekšnoteikumus uzņēmējdarbībai.

Nepārtrauktības princips

- mainoties spēkā esošajam plānojuma pamatojumam, teritorijas plānojums tiek grozīts, saglabājot tās teritorijas plānojuma daļas, kuru pamatojums nav mainījies.

Atklātības princips

- Valmieras pilsētas teritorijas plānojums tiek izstrādāts, iesaistot uzņēmējus, sabiedrību un nodrošinot informācijas un lēmumu pieņemšanas atklātumu.

Pēctecības princips

- nodrošinot 1985. gadā apstiprinātā ģenerālplāna izmantošanu kā pamatu Valmieras pilsētas teritorijas plānojuma izstrādāšanai. Šī plāna vadlīnijas būs saistošas pilsētai neatkarīgi no politiskajām un ekonomiskajām izmaiņām nākotnē. Teritorijas plānojuma izstrādes gaitā ievērota pilsētas vēsturiskās attīstības specifika un piedāvātie risinājumi izvērtēti no vēsturiskās pēctecības viedokļa.

TERITORIJAS PLĀNOJUMA SASTĀVDAĻAS

Valmieras pilsētas teritorijas plānojuma sastāvdaļas:

- 1.daļa – **Paskaidrojuma raksts.**
- 2.daļa – **Grafiskā daļa.**
- 3.daļa – **Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi.**
- 4.daļa – **Pārskats par Valmieras pilsētas teritorijas plānojuma izstrādi.**
- 5.daļa – **Vides pārskats.**

Valmieras pilsētas teritorijas plānojuma 2. un 3. daļa ir pašvaldības saistošie noteikumi.

Paskaidrojuma rakstā ietverts teritorijas pašreizējās izmantošanas apraksts un teritorijas attīstības priekšnoteikumi, sociāli ekonomisks raksturojums, to ietekmējošie faktori, attīstības tendences, teritorijas telpiskās struktūras u.c. informācija. Paskaidrojuma raksta sagatavošanā izmantoti pašvaldības rīcībā esošie, valsts institūciju apkopotie statistikas dati u.c. . Tas tapis sadarbībā ar valsts iestādēm un uzņēmumiem. Paskaidrojuma rakstā pamatoti teritorijas turpmākās izmantošanas risinājumi, kas noteikti atbilstoši Valmieras pilsētas attīstības programmai, Latvijas Republikas normatīvo aktu prasībām, reģionāliem un nacionāliem plānošanas dokumentu, valsts institūciju nosacījumiem un sadarbojoties ar blakus esošām pašvaldībām.

Teritorijas plānojuma Grafiskā daļa sagatavota digitāli (*.mdb) uz V/a „Latvijas ģeotelpiskā informācijas aģentūra” rīcībā esošās Valmieras pilsētas teritorijas topogrāfiskās kartes ar mēroga noteiktību 1:10 000, kas piesaistīta koordinātu sistēmai LKS – 92, Valmieras pilsētas kadastra datiem un topogrāfisko uzmērījumu materiāliem mērogā 1 : 500.

Pārskatā par vietējās pašvaldības teritorijas plānojuma izstrādi ietilpst:

- pašvaldības lēmumi par teritorijas plānojuma izstrādes uzsākšanu, darba uzdevuma apstiprināšanu, sabiedriskās apspriešanas organizēšanu un teritorijas plānojuma apstiprināšanu;
- sabiedriskās apspriešanas materiāli (ietverot priekšlikumus, kas saņemti, uzsākot vietējās pašvaldības teritorijas plānojuma izstrādi, kā arī izstrādes otrā posma sabiedriskās apspriešanas rezultātus);
- ziņojums par vērā ņemtajiem un noraidītajiem fizisko un juridisko personu priekšlikumiem un iebildumiem;
- institūciju sniegtā informācija, nosacījumi un atzinumi;
- ziņojums par institūciju nosacījumu ievērošanu;
- ziņojums par vietējās pašvaldības teritorijas plānojuma atbilstību augstāka plānošanas līmeņa teritorijas plānojuma prasībām;
- cita informācija, kas izmantota vietējās pašvaldības teritorijas plānojuma izstrādei.

Vides pārskats sagatavots atbilstoši Vides pārraudzības valsts biroja 04.02.2005. lēmumam Nr.18-p „Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu”. Vides pārskats apraksta un novērtē Valmieras pilsētas teritorijas plānojuma 2006.-2018.gadam īstenošanas ietekmi uz vidi, ņemot vērā plānošanas dokumenta mērķus, uzdevumus un paredzēto realizācijas vietu. Izvērtē vai pēc teritorijas plānojuma īstenošanas tiks izraisītas negatīvas pārmaiņas vidē. Vides pārskats analizē pilsētas teritorijas plānojuma grozījumu atbilstību izvirzītajiem starptautiskajiem un nacionālajiem vides aizsardzības politikas mērķiem, pilsētas starptautiskajām saistībām un spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem.

1. TERITORIJAS PAŠREIZĒJĀS IZMANTOŠANAS APRAKSTS UN TERITORIJAS ATTĪSTĪBAS PRIEKŠNOTEIKUMI

1.1. VALMIERAS PILSĒTAS TERITORIJAS FIZISKI - ĢEOGRĀFISKAIS RAKSTUROJUMS

1.1.1. Ģeogrāfiskais novietojums

1.1.1.1. attēls

Valmiera Latvijas kartē

Valmiera ģeogrāfiski atrodas Vidzemes ziemeļu daļā. Valmiera ir Vidzemes lielākā pilsēta. Tā atrodas 107 km attālumā no Latvijas Republikas galvaspilsētas Rīgas un 50 km attālumā no Igaunijas robežas.

Valmiera robežojas ziemeļos un ziemeļaustrumos ar Valmieras pagastu, rietumos ar Kocēnu pagastu un dienvidos un austrumos ar Kauguru pagastu.

Valmieras kopējā platība ir 18,18 km². Valmieras vēsturiskais centrs un teritorijas viena daļa atrodas Gaujas Vidusteces labajā krastā, gandrīz tikpat liela, vēlāk izveidojusies un mazāk apbūvēta teritorija ir kreisajā krastā, dzelzceļa pusē. Pilsētas platība mainījusies, galvenokārt,

Pārgaujā, aiz dzelzceļa, paplašinoties rūpniecības un zaļai zonai, individuālās apbūves rajoniem. Pilsētu no trim pusēm apņem apvedceļš, autoceļi sazaroti 12 virzienos.

1.1.2. Topoloģija, ģeoloģija

Valmiera atrodas dabas ainavu un reljefa apvidus pārejas krustpunktā, tādēļ vispārējā apvidus topogrāfija ir nelīdzena. No Valmieras sākas Gaujas senleja (Gaujava), no Jumaras ietekas arī Gaujas nacionālais parks. Gar Gauju no ZA iesniedzas Tālavas zemienes Sedas līdzenuma atzars, kas šķir divas citas Tālavas zemienes daļas: uz Z no Valmieras ir Burtnieku līdzenums ar drumlinu laukiem, uz A – Trikātas pacēlums.

Apvidus ģeoloģija sastāv no devona merģeļa un smilšakmeņiem, kurus pārklāj jaunāki kvarca smilšu slāņi un grants nogulsņējumi, un tā sīkāks raksturojums redzams zemāk:

- kvarca smiltis un grants ar dažiem – 0 līdz 25 metri zem zemes līmeņa;
- virsējais devona slānis – sarkanais merģelis / biezie māli ar sanešu slāni – 25 līdz 35 metri zem zemes līmeņa;
- vidusdevona Azikulas smilšakmens ar tievām māla joslām 35 līdz 135 metri zem zemes līmeņa;
- vidus / zemākais mazcaurlaidīgais devona narvas merģelis 135 līdz 240 metri zem zemes līmeņa;
- ordovika / silūra māli un merģelis;
- kembrija smilšakmeņi aptuveni 1000 metri zem zemes līmeņa;
- arheja / protozoja gneisi un granīti;
- vidusslāņa devona Azikulas smilšakmeņi satur ievērojamu daudzumu ūdens resursu un ir galvenais dzeramā ūdens avots gan Valmierā, gan, pārsvarā, visā Latvijā. Zem Azikulas smilšakmeņiem atrodas devona narvas merģelis, kas darbojas kā ūdensnecaurīgs slānis un aizsargā ūdens nesošo slāni no stipri mineralizētajiem zemākajiem devona smilšakmeņiem ar augstu hlorīda saturu.

Virsēji morēnas nogulumieži sastāv, galvenokārt, no mālsmilts un smilšmāla, kurš atsevišķos posmos pārklāts ar putekļainas smilts slāni 1,0 – 2,5 m biezumā.

Visumā grunts ir ar labām nestspējām. 1,5 – 4,0 kg/cm² un devona smiltīm un smilšakmeņiem līdz 5,0 kg/cm². Izņēmums ir dažas ierobežotas teritorijas ar kūdras slāni.

Dabas resursu jomā nozīmīgas ir netālās smilts un grants atradnes, īpaši Bāles – Bērziņu un Cīruļu stikla smilts atradnes, Lielā Mujāņu purva (Zilākalna) kūdras atradnes.

1.1.3. Klimats

Valmierā gada vidējā temperatūra ir 5,8° C, jūlija vidējā temperatūra ir 16,7° C, janvāra - 5,9° C. Gada vidējā nokrišņu summa ir 709 mm. Veģetācijas periods 130 dienas. Vidējais sniega periods 105 dienas. Sniega segas vidējais biezums 25 cm. Maksimālais sniega segas biezums 43 cm. Vidējais grunts sasalums līdz 70 cm, maksimālais – 120 cm. Valdošie dienvidu, dienvidrietumu vēji. Migla līdz 36 dienas gadā. Vidēji 22 dienas gadā puteņo, pērkons novērots vidēji 20 dienas gadā.

1.2. VIDES STĀVOKLIS

1.2.1. Atmosfēras gaisa kvalitāte

Kā liecina Valmieras reģionālās vides pārvaldes 2004.gada vides pārskata dati:

- Valmieras pilsētā lielāko piesārņojošo vielu emisiju gaisā rada stacionārie piesārņojuma avoti: siltumapgādes uzņēmumu katlu mājas un uzstādītās piesārņojošās vielas emitējošās ražošanas iekārtas, kokapstrādes ražotnes. Reģiona griezumā Valmieras pilsētā emisijas īpatsvars sastāda 22,7%.

Lai novērtētu atbilstību Latvijā noteiktajiem robežlielumiem gaisa kvalitātes jomā, veikti sēra dioksīda un slāpekļa dioksīda izkliedes aprēķini. Latvijas vides ģeoloģijas un meteoroloģijas aģentūras aprēķini Valmieras pilsētā veikti, analizējot gaisa piesārņojuma līmeni Valmierā, un tajos ielāuti:

- stacionārie piesārņojuma avoti (LVGMA datu bāze 2-Gaiss, 2004.g.),
- mobilie piesārņojuma avoti (transporta plūsmu intensitātes mērījumu dati).

Slāpekļa dioksīda un sēra dioksīda izkliedes aprēķini Valmieras pilsētā veikti, ņemot vērā vietējā reljefa īpatnības un apbūves raksturojumu.

1.2.1.1. tabula

Atmosfēras piesārņojuma novērtējums Valmieras pilsētā
(Slāpekļa dioksīda un sēra dioksīda izmešu daudzums no stacionāriem emisijas avotiem)

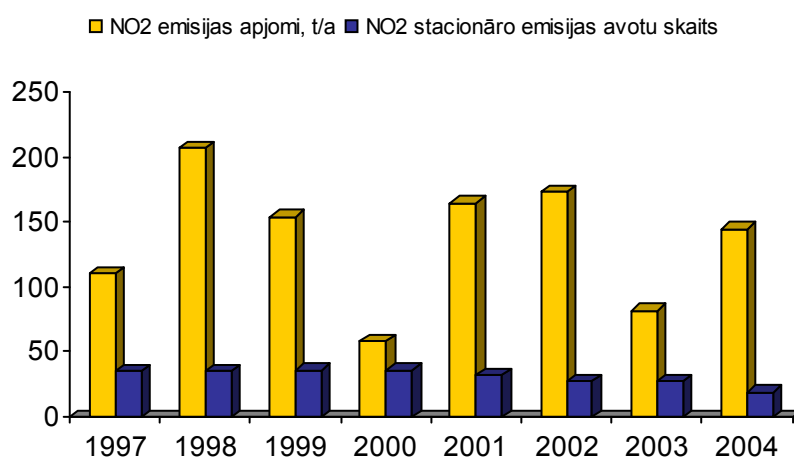
Gads	NO ₂ , t/a	SO ₂ , t/a	NO ₂ Emisijas avotu skaits	SO ₂ Emisijas avotu skaits
2004	144,98	32,74	19	4

2003	81,82	0,06	27	3
2002	173,44	31,28	27	3
2001	164,99	95,70	32	6
2000	57,83	189,49	36	12
1999	154,14	616,72	36	14
1998	207,33	720,93	35	13
1997	110,84	888,98	35	13

Slāpekļa oksīdu galvenais emisijas avots ir dažāda veida degšanas procesi, neatkarīgi no kurināmā veida, kā arī degvielas sadegšana dzinējos. Īpaša nozīme ir emisijas avota novietojumam, izmēriem, darbības dinamikai un emisijas apjomiem.

1.2.1.2. attēls

Slāpekļa dioksīda emisiju apjomi (t/a) un emisijas avotu skaits pa gadiem laika periodā no 1997.gada līdz 2004.gadam

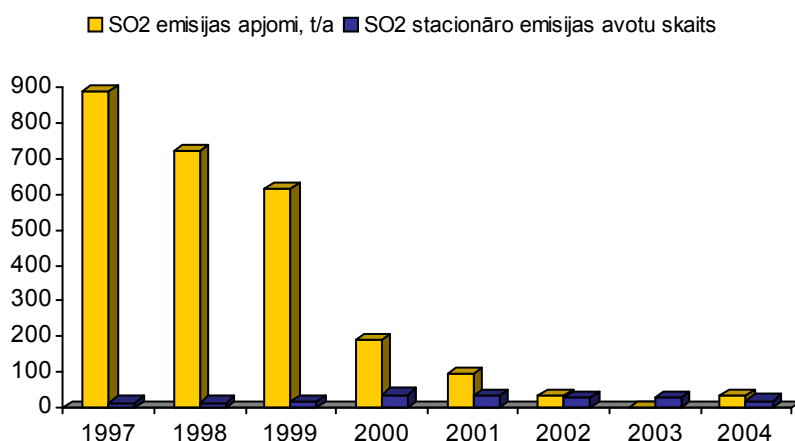
Kā redzams slāpekļa dioksīda gadījumā emisijas avotu skaits laika periodā no 2000.gada līdz 2004.gadam pakāpeniski samazinās, savukārt emisiju apjomi pēdējā gada laikā, salīdzinot ar 1998.gadu ir samazinājušies par 30 %.

Pilsētā slāpekļa dioksīda stundas augstākā koncentrācija konstatēta visā garumā virs Rīgas un Cēsu ielas apvedceļa virzienā un autoostas rajonā. Tā sastāda 40 – 88 mikrogrami/m³ (µg/m³), kas ir 26 % no stundas robežlieluma cilvēka veselības aizsardzībai. NO₂ gada augstākā koncentrācija konstatēta virs Rīgas ielas ar nelieliem pārtraukumiem, autoostas rajonā un virs rotācijas apļa Cempu ielā. Tas sastāda 10 – 16 µg/m³, kas ir 27 % no gada robežlieluma ekosistēmu aizsardzībai. Kā liecina iepriekšminētie rādītāji, lielākais piesārņotājs ar NO₂ pilsētā ir autotransports.

Sēra dioksīds veidojas sēra saturošo izejvielu degšanas procesos, degvielas un metālu ekstrakcijas procesos. Tādi kurināmie kā mazuts un akmeņogles var saturēt pat 3-5 % sēra.

1.2.1.3.attēls

Sēra dioksīda emisiju apjomi (t/a) un emisijas avotu skaits pa gadiem laika periodā no 1997.gada līdz 2004.gadam

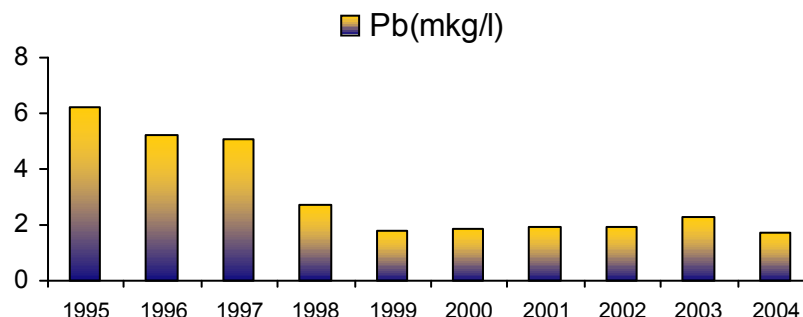
Sēra dioksīda emisijas avotu skaits periodā no 1997.gada līdz 2004.gadam samazinājies par aptuveni 70 %, kā arī sākot ar 1998.gadu līdz 2004.gadam vērojams būtisks sēra dioksīda izmešu (t/a) daudzums samazinājies par 90 %, salīdzinot ar 1997.gadu.

Sēra dioksīda stundas un diennakts augstākā koncentrācija konstatēta rūpnieciskajā rajonā (Cempu un Mūrmuižas iela). Stundas augstākā SO₂ koncentrācija sastāda 16 – 33 µg/m³, kas ir tikai 7 % no stundas robežlieluma. Diennakts augstākā SO₂ koncentrācija ir 8 – 21 µg/m³, kas ir vidēji 12 % no noteiktā diennakts robežlieluma. Gada augstākā SO₂ koncentrācija konstatēta Cempu un Mūrmuižas ielas rajonā, kā arī virs dzelzceļa visā tā garumā līdz mežiem pilsētas austrumu daļā. Tā sastāda 2,0 – 2,5 µg/m³, kas ir 11 % no gada robežlieluma ekosistēmu aizsardzībai. Pēc SO₂ koncentrācijas rādītājiem varam secināt, ka piesārņojums pilsētā ir nenozīmīgs.

Nokrišņu kvalitāti raksturo to piesārņojums ar svinu, sulfātiem un nitrātiem.

1.2.1.4. attēls

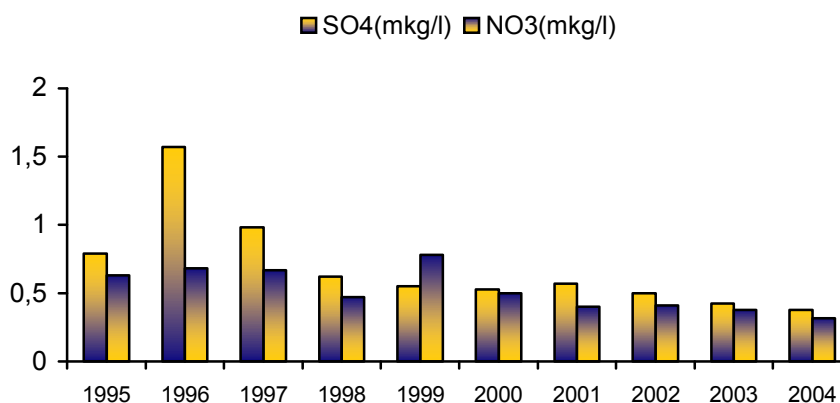
**Svina koncentrāciju izmaiņas novērojumu stacijā Zosēni
laika periodā no 1995.gada līdz 2004.gadam**

Svina koncentrācijas laika periodā no 1995. gada līdz 2004.gadam būtiski samazinājušās. Zemākās konstatētas 2004.gadā – 1,8 mkg/l, kas ir par 81,5% mazāk salīdzinot ar 1995.gadu.

1.2.1.5.attēls

**SO₄ un NO₃ koncentrāciju izmaiņas novērojumu stacijā Zosēni
laika periodā no 1995.gada līdz 2004.gadam**

Analizējot sulfātu un nitrātu koncentrāciju izmaiņas laika periodā no 1997.gada līdz 2004.gadam, novērojama sulfātu koncentrācijas samazināšanās, salīdzinot ar 1996.gadu, savukārt nitrātu koncentrācijas šajā periodā nav būtiski mainījušās.

1.2.2. Virszemes un pazemes ūdeņi, to kvalitāte

Valmierai tek cauri Gauja. Tās kopgarums Pilsētas teritorijas robežās sasniedz 8 km. Pilsētas robežās Gaujai ir trīs pietekas: Ģīmes upīte, Rātes upīte un Gaides upīte. Uz Ģīmes upītes

izveidots Ģīmes dzirnavu dīķis. Uz Rātes upītes izveidotas divas ūdenskrātuves – Dzirnavu ezeriņš pie Lāčplēša ielas, bet otrs – pie Beātes ielas. Visās šajās trijās ūdenskrātuvēs līmeņi tiek regulēti ar slūžām. Slūžām ir nepieciešama rekonstrukcija. Dzirnavu ezeriņā ir iebūvēta strūklaka, kas reizē kalpo kā estētisks objekts, gan nodrošina labvēlīgus apstākļus ūdenī mītošo sugu dzīvotnēm.

Valmieras teritorijā ir arī vairākas beznoteces teritorijas: Kauguru vērti, pie Jāņparka ielas, Matīšu šosejas un Patversmes ielas rajonā.

Maksimālais ūdens līmenis Gaujā ar 1% varbūtību ir 34,45 m Baltijas jūras sistēmā. Gaujas ielejā ir izdalāmas trīs terases, un upes paliene Valmieras apkārtnē ir 700 - 800 m plata, ar attekām. Paliene paceļas 4 -7 m virs ūdens līmeņa. Upes 1. terase ir fragmentāra un tās augstums ir 8 - 10 m. Otrā terase ir ļoti maz izteikta. Trešā terase ir viscaur izteikta un tās augstums virs jūras līmeņa ir 16 - 17 m. Upes krasti ir stāvi, 2 - 4 m augsti, dažās vietās līdz 20 m augstas kraujas. Ūdens kritums Gaujā pilsētas robežās ir 1,5 m no 29,9 līdz 28,4 m.

Gaujas upe pilsētas robežās līkumo un veido meandru lokus. Upes gultnes platums palos svārstās no 70 - 125 m, bet vidēji tā ir 50 - 80 m plata. Platākajos upes posmos veidojas smilšu sanesumu joslas. Upes dziļums ir mainīgs, un atsevišķos posmos tas sasniedz 1 - 2 m, dažviet 3 - 5 m. Upes gultne pārsvarā ir smilšaina, vietām akmeņaina.

Upes ūdens režīms ir atkarīgs no nokrišņu daudzuma. Gauja pārsvarā uzņem lielāko daļu nokrišņu ūdeņus no pilsētas. Savukārt, līdz Gaujai tos aizvada Ģīmes upīte, Rātes upīte un Gaides upīte.

Pavasara palos ievērojami ceļas Gaujas līmenis (5,53 m – 03.05.1956, 5,38 m – 25.04.1929, 5,20 – 26.04.1931, 4,86 m – 13.04.1951, 4,01 m – 12.04.1994 virs nosacītās "0" atzīmes pie Gaujas tilta) un ūdens maksimālais caurplūdums Gaujā ir pavasara palu laikā. Tas var sasniegt 735 m³/s (1956. gada 3. maijā; gada vidējais caurplūdums parasti – 46,4 m³/s), radot pilsētas zemāko vietu applūšanas briesmas. Otrs maksimums ir rudens lietavu laikā. (Vidējais caurplūdums periodā no 1946. līdz 1997. gadam - 46,4 m³/sek, maksimālais caurplūdums 735 m³/sek - 03.05.1956., minimālais caurplūdums - 2,66 m³/sek - 13.11. 1951). Pavasara palu sākuma vidējais termiņš ir 29. marts, un vidējais ūdens maksimums Gaujā tiek sasniegts 18. aprīlī. Upe klāta ar ledu vidēji 138 dienas gadā, un maksimālais biezums ir 58 cm.

Lejpus Valmieras vidustecē 2001. gadā konstatēts būtisks fosfora koncentrācijas pieaugums, bet tālāk upes pašattīrīšanās rezultātā koncentrācija atgriežas tuvu iepriekšējai. Kopējās slāpekļa vērtības Gauju raksturo kā antropogēnā ziņā mēreni ietekmētu upi. Slāpekļa koncentrācija Gaujā augšpus Valmieras 2003. gadā bija 1,2 mg/l, bet lejpus Valmieras 1,5 mg/l. Tas nepārsniedz ES noteikto slāpekļa koncentrāciju zem 1,8 mg/l, kas atbilst augstas ekoloģiskās klasifikācijas iedalījumam. Saskaņā ar pašreiz spēkā esošajiem LR normatīvajiem aktiem pēc 2004.gadā veiktajiem novērojumiem Gaujas upes ūdens kvalitāte atbilst prioritāro zivju ūdeņu kvalitātes kritērijiem.

Pēc Valmieras reģionālās vides pārvaldes 2004.gada vides pārskata datiem, reģiona griezumā lielāko piesārņojuma daudzumu virszemes ūdeņos novada Valmieras pilsēta. Gada laikā dabas vidē atpakaļ tiek ievadīti 91,75 t jeb 28,6 % no visa suspendēto daļu piesārņojuma, 71,32 t jeb 26,3 % no visa BSP5 piesārņojuma, 244,34 t jeb 27,2 % no visa KSP piesārņojuma, 0,95 t jeb 29,8 % no visa naftas produktu piesārņojuma, 14,94 t jeb 33 % no visa P kopīgā piesārņojuma.

Valmieras un tās apkārtnes spiedūdēns horizonti ir labi aizsargāti pret piesārņojuma iekļūšanu. Ūdens no zemes virsmas līdz pirmajam spiedūdēns slānim nokļūst 182 gados, kuru laikā piesārņojums jau ir noārdījies. Ūdens kvalitāte ieguves avotos atbilst dzeramā ūdens nekaitīguma prasībām, izņemot prasības dzelzs (caurmērā 0,1 – 1,5 mg/l) un mangāna (caurmērā 0,05 – 0,5 mg/l) saturam. Dzelzs saturs jau ieguves vietā pārsniedz pieļaujamo normu. Tas ir raksturīgi visiem no smilšakmens formācijām sūknētajiem ūdeņiem.

Pazemes ūdeņu piesārņojumu apdraud piesārņotās un potenciāli piesārņotās vietas atsevišķu saimniecisko objektu teritorijās. Pēc Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas aģentūras sastādītā piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu reģistra Valmierā ir 3 piesārņotas un 17 potenciāli piesārņotas vietas. Tikai dažām no iespējamām grunts un gruntsūdens piesārņojošajām teritorijām veikta izpēte un sanācija.

No reģionālās vides pārvaldes nav saņemta informācija, ka kāda no potenciāli piesārņotām vietām varētu radīt draudus cilvēka veselībai vai videi. „Sabiedrības veselības aģentūra” nav noteikusi cilvēku veselības aizsardzības nodrošināšanai nepieciešamos ierobežojumus. Teritorijas plānojums nenosaka ierobežojumus attiecībā uz dzīvošanu šajā teritorijā un citādu šīs teritorijas izmantošanu.

1.2.3. Dabas un rūpnieciskie riski

Vides riska objekti attēloti Grafiskās daļas kartogrāfiskajā materiālā Nr.15 „Dabas un rūpnieciskie riski”.

Dabas ģeoloģisko un hidroloģisko procesu grupā Valmieras administratīvās teritorijas robežās kā augsnes erozijas veids minams Gaujas krastu izskalošana palu laikā ģeomorfoloģiskā pieminekļa “Valmieras stāvo krastu” rajonā. Krasti tiek izskaloši apmēram 800 m garumā. Vēja un lietus ūdens izraisītās erozijas nav nozīmīgas.

Vides piesārņojuma risku radītāji Valmieras pilsētā:

- ražošanas uzņēmumi, kuru darbība saistīta ar daudzveidīgu ķīmisko vielu izmantošanu (AS „Valmieras stikla šķiedra”, SIA „Valmiera Andren”, AS „Valpro Corp”, SIA „Valmieras mēbeles”). Bīstamas situācijas var radīt noplūdes no lielajām saldētavām, kas darbojas ar amonjaku (AS “Valmieras piens”);

- degvielas un gāzes uzpildes stacijas;
- mazuta uzglabāšanas vietas;
- virszemes gāzes vads;
- dzelzceļš ar bīstamām kravām;
- sprādzienbīstami objekti.

Ārpus pilsētas teritorijas austrumu pusē stiepjas maģistrālais dabas gāzes cauruļvads ar sadales stacijām.

Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas aģentūras piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu reģistrā Valmieras pilsētā ir minētas 3 piesārņotas un 17 potenciāli piesārņotas vietas. Tikai nedaudzās vietās veikta šo vietu izpēte un monitorings

Kā paaugstināts riska objekts pilsētā ir jāatzīmē SIA „Latvijas propāna gāze” apsaimniekotā Valmieras sašķidrinātās naftas gāzes pieņemšanas, uzglabāšanas un realizācijas stacija. Tā atrodas rūpnieciskajā zonā un tās tuvumā ir ražošanas uzņēmumi, kuru darbība saistīta ar daudzveidīgu ķīmisko vielu izmantošanu – AS „Valmieras stikla šķiedra”, SIA „Valmiera – Andren” un SIA „Valtanks”. SIA „Latvijas propāna gāze” ir izstrādājusi drošības pārskatu, kurā norādītas sprādzienbīstamās un cilvēka dzīvībai bīstamās iedarbības riska zonas. Taču iespējamais rūpnieciskās avārijas seku apjoms un smagums nav izvērtēts pilnībā. Nepieciešams papildināt drošības pārskatu, kā arī veikt rūpniecisko avāriju riska samazināšanas pasākumus. Lai rūpniecības riskam tiktu pakļauti pēc iespējas mazāk iedzīvotāju, Valmieras pilsētas teritorijas plānojuma grozījumos ņemts vērā Vides pārraudzības valsts biroja ieteikums teritorijas plānojumā noteikt apbūves ierobežojumus vismaz 500 m zonā ap SIA „Latvijas propāna gāze” Valmieras gāzes uzpildes staciju.

Gaujas upes tīrību plūdu gadījumā var apdraudēt paaugstinātas bīstamības objekti, kas atrodas upes applūduma zonā (ar appludinājuma varbūtību vismaz reizi simts gados) - AS “Valpro Corp” metālapstrādes uzņēmums, SIA “Valmieras mēbeles” cehi.

1.3. PILSĒTAS VĒSTURISKĀ ATTĪSTĪBA

Valmieras apkārtnē ir bijusi apdzīvota jau 3. – 2. g.t.pr. Kr. Līdz 13.gs. tā atradās latgaļu un lībiešu apdzīvotajā Tālavā. 1283.gada augustā krastā starp Gauju un Rātes upīti sāka celt pili un baznīcu, kuras pabeidza 1285.gadā, un apdzīvotā vieta sāka augt. To sekmēja atrašanās pie lielā tirdzniecības ceļa, kas gāja no Rīgas jūras līča augšup pa Gauju, aiz Valmieras sadaloties divos

virzienos – uz Pleskavu un uz Tērbatu – Novgorodu. 1365.gadā Valmiera tika uzņemta Hanzas savienībā.

14. – 6.gs. Valmierā bieži sanāca Livonijas landtāgi un pilsētu pārstāvju sapulces. Lielu postu pilsētai nodarīja 16. – 18.gs. kari, mēra epidēmijas un ugunsgrēki. Ziemeļu kara laikā 1702.gadā krievu karaspēks ieņēma pilsētu, to izpostīja un nodedzināja. Pēc kara Valmierā pamazām atgriezās iedzīvotāji un atjaunoja pilsētu. Valmiera izauga par nozīmīgu novada tirdzniecības, amatniecības un administratīvo centru. 1783.gadā Valmiera ieguva apriņķa pilsētas tiesības.

Līdz 19.gs. vidum Valmiera paplašinājās trīsstūrī starp Gaujas upi un Rātes upīti abpus esošajam tirdzniecības ceļam. Izmantojot pilsētas bijušo aizsardzības grāvi, izveidoja nobrauktuvi uz pārceltuvi pāri Gaujas upei. 1865.gadā tika uzbūvēts koka tilts pāri Gaujai. 1889.gadā atklāja Rīgas – Valgas – Pleskavas dzelzceļa līniju un Valmiera iegūst jaunu attīstības virzienu.

Gaujas upes kreisajā krastā uz Kaugurmuižas zemēm izveidojās Pārgaujas rajons, bet dzelzceļa stacijas rajonā Kārliena ar pirmajiem rūpniecības rakstura uzņēmumiem.

Ievērojamu tautsaimniecības un kultūras uzplaukumu Valmiera iegūst Latvijas brīvvalsts laikā (no 1918.g. – 1940.g.). Notikušās izmaiņas uzskatāmi atspoguļojas 30-to gadu Valmieras plānā. Pilsētas apbūvei tiek paplašinātas teritorijas „Pārgaujā” Jāņu un Beātes muižu apvidos. Īpaši nozīmīgs pilsētas attīstībai kļūst ZA virziens ar jaunu sabiedrisko objektu izveidošanos ārpus Vecpilsētas, gar Tērbatas ielu. Tika izveidota sabiedrība „Bekona eksports”, uziets Valmieras minerālūdens, uzcelta dziedniecisko vannu iestāde, viesnīca, divas jaunas skolas, Zemes banka u.c.

II Pasaules kara laikā 1944.gadā, pilsētā iebrūkot Padomju armijas daļām, tika sagrauts pilsētas vēsturiskais centrs. Jaunie pilsētas sabiedriskie objekti tika izvietoti vēsturiskajā pilsētas daļā. Jaunajos apstākļos pilsētā strauji attīstījās rūpniecība. Uzcēla piena, gaļas un mēbeļu kombinātus, ugunsdzēsšanas iekārtu rūpnīcu, Valmieras stikla šķiedras rūpnīcu u.c. Daudzstāvu dzīvojamās apbūves rajonus izvietoja kreisajā krastā starp „Pārgaujas” un „Kārlienes” rajoniem, kā arī labajā krastā, ziemeļos no pilsētas centra uz bijušajām Veides draudzes zemēm.

Pilsētas jaunā attīstības koncepcija tiek nostiprināta ar 1963.gadā izstrādāto pilsētas ģenerālo plānu, Valmieras rūpniecības mezgla projektu un pilsētas teritorijas zonējuma shēmu 1966.gadā. Šajos projektos bija paredzēta divu jaunu tiltu celtniecība pāri Gaujai, taču paredzētais transporta maģistrāļu loks un tilti netiek realizēti.

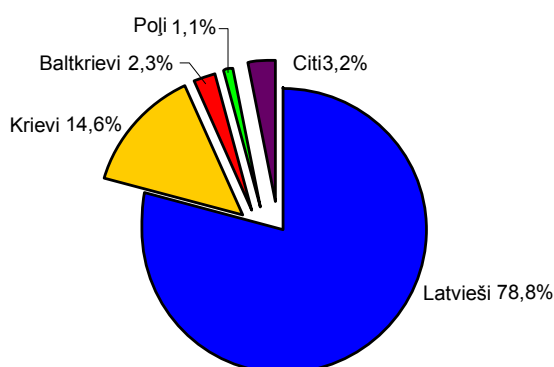
80-tajos gados, kad vienīgā tilta pāri Gaujai transporta caurlaides spējas ir izsmeltas, tiek uzsākta Valmieras apvedceļa un jauna tilta pār Gauju 3,5 km leļpus esošā pilsētas tilta būvniecība.

1.4. IEDZĪVOTĀJI

Valmiera ir viena no homogēnākajām un latviskākajām rajonu centru pilsētām. Latvieši – 78,8 %, Krievi – 14,6 %, Baltkrievi – 2,3 %, Poļi – 1,1 %, Citi – 3,2% .

1.4.1. attēls

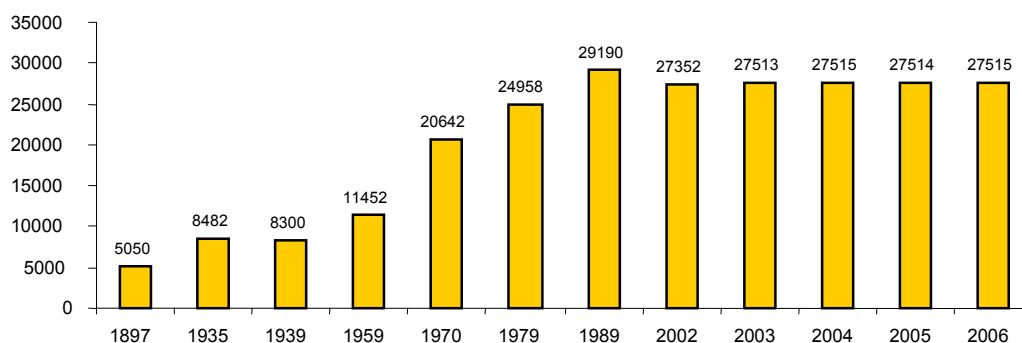
iedzīvotāju etniskais sastāvs 2005.gadā

Pašlaik Valmierā dzīvo 27 515 cilvēku (01.2006). Līdz pat 1990.gadam iedzīvotāju skaits ir audzis - visstraujākais pieaugums bija 60-tajos gados, kad pilsēta sāka veidoties par reģiona rūpniecisko centru. Diemžēl līdz ar politiskajām pārmaiņām valstī 1990.g. samazinājusies bērnu dzimstība un līdz ar to samazinājās iedzīvotāju skaits. Pēdējos gadus iedzīvotāju skaits ir praktiski nemainīgs.

1.4.2. attēls

iedzīvotāju skaita izmaiņas Valmierā no 1897. gada līdz 2006.gadam

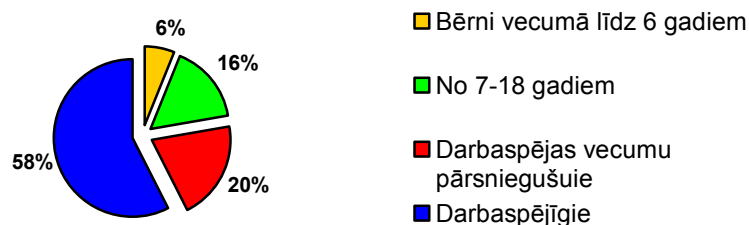

Salīdzinājumā ar citām Latvijas Republikas nozīmes pilsētām, Valmierā ir līdzīga iedzīvotāju proporcija, kas ir darba spējīgā vecumā. Viena no Valmieras stiprām pusēm attiecībā uz vecuma struktūru ir tā, ka tie, kas nav darba spējīgā vecuma cilvēki ir jaunieši, kuru ieguldījums Valmieras attīstībā būs nākotnē. Turklāt, šī cilvēku grupa ir daudz dinamiskāka, nekā vecākā gada gājuma cilvēki. Līdz ar to viens no pilsētas primāriem uzdevumiem ir novērst šo jauno cilvēku mehānisko izplūšanu no pilsētas, motivējot viņu palikšanu ar attīstības un laba darba un dzīves iespējām.

Arī darbaspējīgo cilvēku skaits ir būtisks pilsētas attīstības rādītājs.

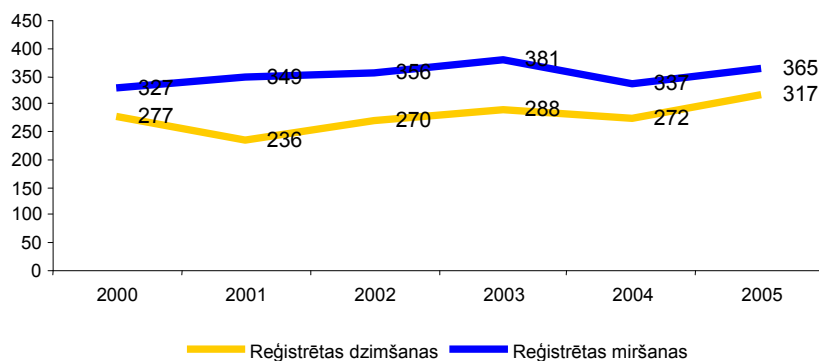
1.4.3. attēls

iedzīvotāju sadalījums pēc darbaspējas

1.4.4. attēls

iedzīvotāju dabiskā kustība (2000.-2005.g.)

1.5. ZEMJU LIETOJUMA STRUKTŪRA

Valmieras pilsētā zemes pieder valstij, pašvaldībai, juridiskām un fiziskām personām.

1.5.1. tabula

Valmieras pilsētas administratīvās teritorijas zemes bilance
(stāvoklis 01.01.2006.)

Statuss	Zemes gabalu skaits	Platība, ha	% no zemes platības	% no zemes gabalu skaita
Fizisko personu īpašumi	2711	517,3	28,4	71
Juridisko personu īpašumi	195	170,8	9,4	5
Pašvaldību īpašumi	329	402,6	22,1	9
Valsts un valsts institūciju īpašumi	49	95,9	5,3	1
Jaukta statusa kopīpašumi	21	21,3	1,2	0,5
Kopā zemes īpašumi	3305	1207,9	66,4	86,5
Fizisko personu lietojumi	153	165,6	9,1	4
Juridisko personu lietojumi	11	3,6	0,2	0
Pašvaldību lietojumi	259	215,9	11,9	7
Valsts un valsts institūciju lietojumi	22	140,6	7,7	0,5
Kopā zemes lietojumi	445	525,7	28,9	11,5
Brīvā valsts zeme un valstij vai pašvaldībai piekritīgā zeme	72	84,6	4,7	2
Pavisam kopā	3822	1818,2	100	100

Valmieras pilsētas pašvaldība, saskaņā ar spēkā esošo likumdošanu, ir rezervējusi zemesgabalus pašvaldībai nodoto funkciju turpmākai realizēšanai (skatīt 1.5.2. tabulu).

1.5.2. tabula

Pašvaldību funkciju realizēšanai paredzēties zemesgabali

Adrese	Zemes gabala / ēkas kadastra Nr.	Funkcija
Rīgas iela 8A	9601 001 1926	gādāt par savas administratīvās teritorijas labiekārtošanu un sanitāro tīrību (parku, skvēru un zaļo zonu ierīkošanai un uzturēšanai)
Upes iela 3	9601 004 0210	gādāt par savas administratīvās teritorijas labiekārtošanu un sanitāro tīrību (jaunprojektējamās ielas būvniecībai un pilsētas koplietošanas ūdensnotekas uzturēšanai)
Palejas iela 5B	9601 010 0104	gādāt par iedzīvotāju izglītību (pirmsskolas vecuma bērnu nodrošināšanai ar vietām mācību un audzināšanas iestādēs - bērnudārza uzturēšanai nepieciešamā platība)
Alvila Freimaņa iela 17	9601 003 1310	nodrošināt veselības aprūpes pieejamību (helikoptera nolaišanās laukuma uzturēšanai)
Plostnieku iela 1	9601 002 1125	gādāt par savas administratīvās teritorijas labiekārtošanu un sanitāro tīrību (parku, skvēru un zaļo zonu ierīkošanai un uzturēšanai)
Lodes iela 1E	9601 013 1814/ 2215	gādāt par savas administratīvās teritorijas labiekārtošanu un sanitāro tīrību (jaunprojektējamās ielas būvniecībai un komunālo pakalpojumu (ielu uzturēšanas materiālu noliktavu un laukumu) būvniecībai)
Stacijas laukums 4	9601 013 2210	nodrošināt iedzīvotājiem sociālo palīdzību, sniegt palīdzību iedzīvotājiem dzīvokļa jautājumu risināšanā (noliktavas būvniecībai, kura paredzēta humānās palīdzības uzglabāšanai, fizisko personu mantu (mēbeļu u.c. mantu) uzglabāšanai pašvaldībai atbilstoši CPL 579.p.1.p.pildot glabātāja funkcijas)
Rūpniecības iela 22B	9601 011 1418	gādāt par savas administratīvās teritorijas labiekārtošanu un sanitāro tīrību (parku, skvēru un zaļo zonu ierīkošanai un uzturēšanai)
Rūpniecības iela 28C	9601 011 1426	gādāt par iedzīvotāju izglītību (Valmieras sākumskolas un Pārgaujas ģimnāzijas sporta halles ekspluatācijai)

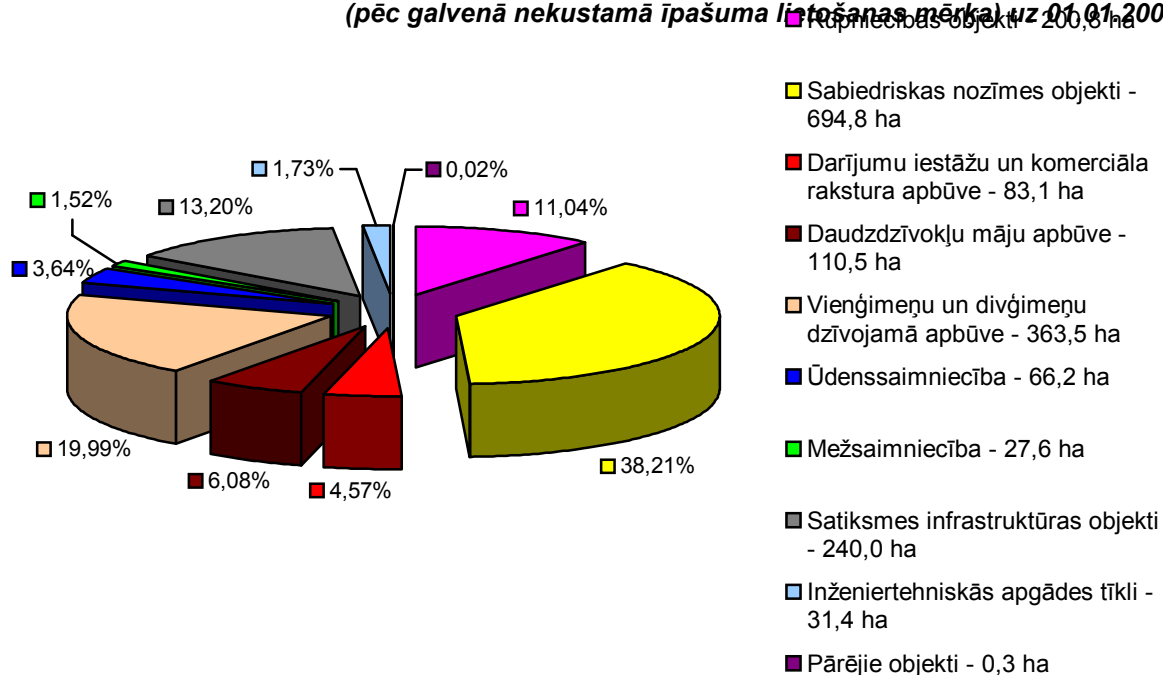
Stacijas iela 20A	9601 011 1207	gādāt par savas administratīvās teritorijas labiekārtošanu un sanitāro tīrību publiska, atsevišķi izdalīta, autostāvlaukuma būvniecībai
Eduarda Lācera iela 7	9601 003 0110	Piedalīties sabiedriskās kārtības nodrošināšanā, sniegt palīdzību iedzīvotājiem dzīvokļa jautājumu risināšanā, gādāt par savas administratīvās teritorijas labiekārtošanu un sanitāro tīrību, veicināt iedzīvotāju veselīgu dzīvesveidu (Valmieras rajona policijas pārvaldes ēku kompleksa būvniecībai, jaunprojektējamās ielas izbūvei, perspektīvā slēgtā baseina izbūvei, kā arī mazstāvu pagaidu uzturēšanās māju – dienesta viesnīcu būvniecībai)
Pilskalna iela 5	9601 001 2217	gādāt par savas administratīvās teritorijas labiekārtošanu un sanitāro tīrību (parku, skvēru un zaļo zonu ierīkošanai un uzturēšanai)
Tālavas iela 2	9601 011 1615	gādāt par savas administratīvās teritorijas labiekārtošanu un sanitāro tīrību (parku, skvēru un zaļo zonu ierīkošanai un uzturēšanai)
Rūpniecības iela 54	9601 011 2715	gādāt par savas administratīvās teritorijas labiekārtošanu un sanitāro tīrību (parku, skvēru un zaļo zonu ierīkošanai un uzturēšanai)
Kārļa Baumaņa iela 4A	9601 001 1808	gādāt par savas administratīvās teritorijas labiekārtošanu un sanitāro tīrību publiska, atsevišķi izdalīta, autostāvlaukuma celtniecībai
Marijas iela 7A	9601 013 0423	gādāt par savas administratīvās teritorijas labiekārtošanu un sanitāro tīrību publiska, atsevišķi izdalīta, autostāvlaukuma celtniecībai
Georga Apiņa iela 8A	9601 001 1713	gādāt par savas administratīvās teritorijas labiekārtošanu un sanitāro tīrību publiska, atsevišķi izdalīta, autostāvlaukuma celtniecībai
Vaidavas iela 21	9601 003 0214	gādāt par savas administratīvās teritorijas labiekārtošanu un sanitāro tīrību (parku, skvēru un zaļo zonu ierīkošanai un uzturēšanai)
Rūpniecības iela 7	9601 013 1812/ 1821	gādāt par savas administratīvās teritorijas labiekārtošanu un sanitāro tīrību publiska, atsevišķi izdalīta, autostāvlaukuma celtniecībai

Rūpniecības iela 7	9601 013 1821	gādāt par savas administratīvās teritorijas labiekārtošanu un sanitāro tīrību publiska, atsevišķi izdalīta, autostāvlaukuma celtniecībai
Lodes iela 8A	9601 013 2111	gādāt par savas administratīvās teritorijas labiekārtošanu un sanitāro tīrību (parku, skvēru un zaļo zonu ierīkošanai un uzturēšanai)
Stacijas laukums 7A	9601 013 2219	gādāt par savas administratīvās teritorijas labiekārtošanu un sanitāro tīrību (parku, skvēru un zaļo zonu ierīkošanai un uzturēšanai)
Jumaras iela 15	9601 003 0406	gādāt par savas administratīvās teritorijas labiekārtošanu un sanitāro tīrību (parku, skvēru un zaļo zonu ierīkošanai un uzturēšanai)
Vaidavas iela1A	9601 003 0901	Piedalīties sabiedriskās kārtības nodrošināšanā, sniegt palīdzību iedzīvotājiem dzīvokļa jautājumu risināšanā, gādāt par savas administratīvās teritorijas labiekārtošanu un sanitāro tīrību, veicināt iedzīvotāju veselīgu dzīvesveidu (Publiska sporta un rotaļu laukuma izbūvei un uzturēšanai)
Ģīmes upīte	9601 004 0626	gādāt par savas administratīvās teritorijas labiekārtošanu un sanitāro tīrību (parku, skvēru un zaļo zonu ierīkošanai un uzturēšanai)
Bijušie Ozolkalni	9601 014 0412	gādāt par savas administratīvās teritorijas labiekārtošanu un sanitāro tīrību (parku, skvēru un zaļo zonu ierīkošanai un uzturēšanai)
Mūrmuižas iela 28	9601 015 1204	gādāt par savas administratīvās teritorijas labiekārtošanu un sanitāro tīrību (jaunprojektējamās ielas būvniecībai un pilsētas koplietošanas ūdensnotekas uzturēšanai)

Lielāko īpatsvaru pēc nekustamā īpašuma lietošanas mērķu grupām Valmieras pilsētā sastāda sabiedriskas nozīmes objekti 38,21%, viengimeņu un divģimeņu dzīvojamā apbūve – 19,99%, satiksmes infrastruktūras objekti – 13,20%, rūpniecības objekti – 11,04%.

1.5.3. attēls

**Zemes sadalījums pa nekustamā īpašuma lietošanas mērķu grupām
(pēc galvenā nekustamā īpašuma lietošanas mērķa) uz 01.01.2006.***

*sagatavots pēc VZD datiem.

1.6. MĀJOKLIS

Pilsētas attīstībā ļoti svarīga loma ir mājoklim. Nodrošinājums ar mājokļiem un mājokļu kvalitāte ir viens no būtiskākajiem dzīves vides attīstības faktoriem.

Valmierā izteikti savrupmāju dzīvojamie rajoni ir Burkānciemā, Jānparkā. Daudzstāvu daudzdzīvokļu dzīvojamo māju kvartāli koncentrēti pie Vaidavas ielas, Beātes ielas, Rubenes ielas, Rīgas un Cēsu ielas krustojumā, Stacijas, Linarda Laicēna, Audēju, Meža un Zvaigžņu ielām, Stacijas, Marijas, Kauguru, Brenguļu ielām. Pārējā pilsētā ir jaukta tipa apbūve.

2003./2004. izstrādāta Valmieras pilsētas dzīvojamās mājas apsaimniekošanas sistēma, kura tiek ieviesta dzīvojamo māju apsaimniekošanā, radot iespēju dzīvokļu īpašniekiem pašiem lemt par labāko apsaimniekošanas formu. 2005.gadā attīstījās daudzdzīvokļu māju apsaimniekošanas politika. Turpināja veidoties jaunas apsaimniekošanas sabiedrības, kas pārņēma ar dzīvojamo telpu sakārtošanu un uzlabošanu saistīto iniciatīvu. Liela uzmanība tika pievērsta namu

apsaimniekotāju izglītošanai, nodrošinot regulāri viņus ar informāciju par izmaiņām attiecīgās nozares likumdošanā, kā arī citos ar apsaimniekošanu saistītos procesos.

Privatizācijai nodoto dzīvojamo māju dzīvokļu īpašniekiem, saskaņā ar likumu "Par dzīvokļa īpašumu", pašiem jālemj par mājas turpmāko pārvaldīšanu un apsaimniekošanu. Šim nolūkam iecerjams mājas pārvaldnieks vai izveidojama dzīvokļu īpašnieku sabiedrība.

Līdz 2005.gada beigām nodotas apsaimniekošanā 188 (81%) dzīvojamās mājas, bet nav nodotas apsaimniekošanā 45 (18%) dzīvojamās mājas, kas pārsvarā ir ar nelielu dzīvokļu skaitu, savukārt, procesā ir 1% dzīvokļu. Pašvaldības un valsts dzīvojamo māju apsaimniekošanai izveidotas 29 kooperatīvās sabiedrības, 30 – māju pārvaldnieki, 6 – pārvaldnieki biedrības, 25 – individuālie māju valdītāji un apsaimniekotāji, 1 – SIA, kas pārvalda un apsaimnieko 96 pašvaldības privatizācijai nodotās mājas un 18 valsts mājas.

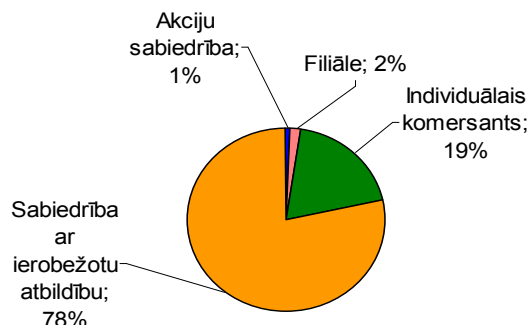
1.7. EKONOMISKĀ VIDE

Valmieras pilsētas pašvaldība lepojas ar lielajiem ražošanas uzņēmumiem, kas ir gan lielākie darba devēji, gan nodokļu maksātāji, līdz ar to vieni no pilsētas ekonomiskās dzīves attīstītājiem un virzītājiem. Tādēļ ekonomiskās attīstības veicināšana nenoliedzami ir viena no būtiskajām prioritātēm. Tas nozīmē- maksimāli atbalstīt esošos uzņēmumus un radīt apstākļus jaunu uzņēmumu ar palielinātu pievienoto vērtību attīstībai pilsētā. Turpmākajos gados tiks pievērsta uzmanība jaunu uzņēmumu veidošanās dinamikas pieaugumam Valmierā, iespēju robežās atbalstot potenciālos pašnodarbinātos vai uzņēmumu īpašniekus ar dažādām apmācību programmām, plānojot izmantot ES Sociālā fonda, SIF u.c. fondu piedāvājumus.

Lai veicinātu tūristu un citu ārējo patērētāju piesaisti pilsētai, lai veicinātu pilsētas piedāvāto pakalpojumu izmantošanu, tiks strādāts pie kultūrvēsturiskā mantojuma klāsta pieejamības uzlabošanas atjaunotajā novadpētniecības muzeja ēku kompleksā, kvalitatīva un profesionāla kultūras un sporta pakalpojumu klāsta attīstības. Tas veicinās tūristu piesaisti, līdz ar to esošo sabiedrisko pakalpojumu klāsta izmantošanu un vietējo mazo uzņēmumu un pakalpojumu sniedzēju attīstību. Aktīvi attīstīsies konferenču tūrisms, kam radīti visi nepieciešamie priekšnoteikumi. Visi šie pasākumi vērsti lai veicinātu Valmieras uzņēmumu ar palielinātu pievienoto vērtību attīstību.

1.7.1. attēls

Valmieras pilsētas uzņēmumu sadalījums pa uzņēmējdarbības formām 2005.gads

Avots: LURSOFT

1.7.1.attēlā atainots 2005.gadā komercreģistrā reģistrēto uzņēmumu sadalījums pēc uzņēmējdarbības formas. Lielākā daļa – 78% - no kopējā Valmieras pilsētā reģistrēto uzņēmumu skaita, pēc darbības formas ir Sabiedrības ar ierobežotu atbildību (SIA), otra izplatītākā – 19% - uzņēmējdarbības forma ir Individuālais komersants (IK), kas norāda, ka Valmieras pilsētas iedzīvotāji ir ekonomiski aktīvi cilvēki. Varam izdarīt secinājumus, ka VNA Valmieras nodaļas organizētās apmācības bezdarbniekiem un darba meklētājiem, kā arī dažādi pašvaldības organizētie vai atbalstītie apmācību projekti ir sasnieguši savu mērķi un veicinājuši iedzīvotājus iesaistīties darba tirgū, arī kļūstot par pašnodarbinātajiem.

Pēc Lursoft datu bāzes datiem, kopējais Valmieras pilsētā esošo uzņēmumu skaits uz 2006.gada jūnija sākumu bija 2073. Pēc Valsts ieņēmumu dienesta Vidzemes reģionālās struktūrvienības sniegtās informācijas uz 2006.gada 17.jūliju Valmierā darbojās 1317 aktīvās juridiskās personas. Šajā skaitā ietilpst uzņēmumi, kas reģistrēti Biedrību un nodibinājumu reģistrā, Komercreģistrā, Sabiedrisko organizāciju reģistrā un uzņēmumu reģistrā.

1.7.1. tabula

Lielākie uzņēmumi 2005.gadā

Darba devējs – Uzņēmums/iestāde	Darbinieku skaits
AS „Valmieras stikla šķiedra”	934
Pašvaldības SIA „Valmieras slimnīca”	614
SIA „Triāls”	558
AS „Valmieras Piens”	470
Valsts Ieņēmumu dienesta Vidzemes reģionālā iestāde	467
AS „Valpro Corp”	321
LR IEM Robežsardzes Valmieras pārvalde	263
LR Valsts Zemes dienesta Vidzemes reģionālā nodaļa	210
SIA „Valmieras reģiona patērētāju biedrība”	198
SIA „Garants”	169
SIA „Valmieras mēbeles”	151
SIA „Vidzemes energocelts”	150

Avots: LR Centrālā Statistikas Pārvalde Valmieras datu savākšanas un apstrādes centrs

Tūrisms

Latvijas iedzīvotāji Valmieru apmeklē, galvenokārt, kā sporta, kultūras un aktīvas atpūtas centru. Taču Valmiera var sniegt arī virkni konkurētspējīgu pakalpojumu gan reģiona, gan visas Latvijas iedzīvotājiem, kas varbūt nesaistās ar atpūtu, bet drīzāk ar nepieciešamību pēc šādiem pakalpojumiem – piemēram, izglītības vai veselības, vai skaistumkopšanas.

Tūristu grupas Valmierā un tās apkārtnē ierodas vienas dienas ekskursijās kopējā maršrutā pa Vidzemi. Pavasara un rudens ekskursijās pilsētu apmeklē skolēnu grupas. Ārzemju tūristi pilsētu apmeklē, galvenokārt, dodoties no Igaunijas caur Vidzemi uz Rīgu vai pretējā virzienā. Tā rezultātā Valmieras tūristu mītnu noslodze ir zema. Tādēļ vienai no pašvaldības programmām ir jābūt vērst uz to, lai Valmierā pilsētas apmeklētāji uzturētos ilgāk par 1 dienu un Valmieru izvēlētos par savu nakšņošanas un atpūtas vietu.

Valmieras pilsētā ir 12 dažādu tipu un servisa līmeņu tūristu mītnes, kurās vienlaicīgi var izmitināt 362 viesus, vasaras sezonā papildus vēl 391 viesus pilsētas mācību iestāžu dienesta viesnīcās.

1.7.2.tabula

Tūristu mītnes Valmierā 2005.gadā

Tips	Skaitis	Gultas vietu skaits
Viesnīcas	3	207
Moteļi	1	16
Viesu mājas	3	38
Jauniešu mītnes (hosteļi)	5	101*

* Vasaras sezonā 391 vietas (ieskaitot mācību iestāžu dienesta viesnīcas)

Avots: Valmieras Tūrisma informācijas centrs

Salīdzinot, dažus gadus atpakaļ, viesnīcu piedāvājums Valmierā bija neapmierinošs. Tagad 3 viesnīcas Valmierā nodrošina iespēju uzņemt lielas tūristu grupas– „Wolmar”(***), ar 38 vietām, viesnīca "Vidzeme"(**) ar 30 vietām un jaunā "Naktsmājas" ar 117 vietām. Līdz ar to var secināt, ka Valmiera piedāvā pietiekami daudzveidīgu nakšņošanas iespēju un līdz ar to var piesaistīt dažādas apmeklētāju grupas.

1.8. IZGLĪTĪBA, KULTŪRA, VESELĪBAS AIZSARDZĪBA

Valmieras pilsētā ir iespējas iegūt pirmsskolas, pamatskolas, vispārējo vidējo, augstāko, vidējo profesionālo, interešu izglītību, kā arī samērā plašas iespējas pieaugušo izglītībā.

Valmierā darbojas 8 pašvaldības pirmsskolas izglītības iestādes un 2 speciālās PII. Visas pirmsskolas izglītības iestādes strādā pēc licencētām programmām. Vispārizglītojošo pirmsskolas izglītību piedāvā 6 izglītības iestādes; 2005./2006. mācību gadā Valmieras pilsētas pirmsskolas izglītības iestādes apmeklēja 1377 bērni vecumā no 1-6 gadiem. Kopējais pirmsskolas izglītības iestādēs aptvertu bērnu skaits ir ap 80 % 1-6 gadīgo no pilsētas pirmsskolas vecuma bērnu. 25 bērni ar Valmieras pierakstu iet citu rajonu bērnudārzos, bet 37 ar citu rajonu pierakstu iet Valmieras pirmsskolas izglītības iestādēs.

1.8.1. tabula

Izglītības iestādes Valmierā

Pirmsskolas izglītības iestādes	1. pirmsskolas izglītības iestāde; 2. PII "Ezītis"; 3. PII "Sprīdītis"; 4. Speciālā PII "Bitīte"; 5. PII "Vālodzīte"; 6. PII "Kārliena"; Valmieras 2. vidusskolas pirmsskolas izglītības iestādes grupa; 8. PII "Pienenīte"; 9. PII "Krācītes"; Speciālā PII "Buratino".
Vispārizglītojošas skolas	Valmieras Sākumskola; Valmieras Pārgaujas pamatskola; Valmieras ģimnāzija; Valmieras Pārgaujas ģimnāzija; Valmieras Viestura vidusskola; Valmieras 5. vidusskola; Valmieras 2. vidusskola; Valmieras vakara (maiņu) vidusskola.
Profesionālās skolas: Profesionālā interešu izglītība	Vidzemes profesionālās izglītības centrs; Valmieras 36. arodvidusskola; Valmieras pārtikas ražotāju vidusskola; Valmieras mākslas vidusskola; Bērnu Sporta skola; Mūzikas skola.
Speciālās izglītības iestādes	Valmieras vājdzirdīgo bērnu internātskola - attīstības centrs; Valmieras valodas terapijas centrs.
Augstākās izglītības iestādes	Vidzemes augstskola.
Interešu izglītība	Jauniešu centrs "Vinda".
Pieaugušo apmācība	Bedrītes mācību centrs; Apmācību centrs "Austrumvidzeme"; Vācu kultūras biedrība; Angļu valodas centrs; Profesionālās karjeras izvēles centrs; Valodu mācību centrs SIA BO; Madara 2002; u.c.

Valmierā darbojas viena valsts kultūras iestāde – Valmieras teātris; pašvaldības kultūras iestādes – pilsētas kultūras centrs, pilsētas bibliotēka, mākslas vidusskola, mūzikas skola, Valmieras muzejs, jauniešu centrs “Vinda”; privātās kultūras iestādes – mākslas galerija “Laipa”, kinoteātris “Gaisma”, kā arī vācu un lietuviešu kultūras biedrības.

Valmierā tradicionālās kultūras un amatiermākslas process organizatoriski saistīts ar pilsētas kultūras centru, kur pamatā darbojas visi pilsētas pašdarbības kolektīvi, pulcējot visu paaudžu aktīvos valmieriešus.

Valmierā mājvietu radis arī Vidzemes pūtēju orķestris, kas apvieno mūziķus no visa Vidzemes reģiona un kuru finansē visas ieinteresētās pašvaldības.

Tautas mākslas kolektīvus pašvaldība nodrošina ar telpām, sedz transporta izdevumus dalībai skatēs, konkursos, dziesmu svētkos. Kolektīvu vadītāju atalgojums tiek finansēts 50% no pašvaldības budžeta, 40% no kultūras nama ieņēmumiem un tikai 9% no valsts mērķdotācijas (8 kolektīviem).

Tautas kolektīvu dalībnieki, īstenojot savas intereses, vienlaicīgi iepazīstina arī sabiedrību ar dažādiem amatiermākslas veidiem, nodrošina tautas mākslas pēctecību un pārmantojamību, veicina pilsētas atpazīstamību.

Pašvaldības kultūrpolitikā precīzi un skaidri jādefinē kritēriji, pēc kādiem vērtējami un atbalstāmi pašdarbības mākslas veidi un tos praktizējošie kolektīvi, kā piešķirams finansējums.

Kopš deviņdesmito gadu sākuma ir mainījies atbildība par kultūras infrastruktūras uzturēšanu, palielinājusies pašu kultūras institūciju iniciatīvas nozīme, mainījušies finansēšanas avoti. Valmieras kultūras iestādes saņem pašvaldības, valsts, privāto un dažādu fondu finansējumu.

Galvenais finansējuma avots ir pašvaldība, kas nodrošina algas pilsētas kultūras iestāžu darbiniekiem, kā arī saimnieciskos izdevumus, pakalpojumu apmaksu, kapitālos izdevumus, piešķir finansējumu kultūras pasākumiem, atbalsta privāto kultūras iestāžu aktivitātes.

Kultūras sfēra saņem 5% no pilsētas kopējiem budžeta izdevumiem. Patreizējie finansu līdzekļi atļauj galvenokārt nodrošina kultūras iestāžu darbības nepārtrauktību, telpu uzturēšanu pietiekami labā līmenī, taču kultūras attīstībai faktiski ir minimāli līdzekļi.

Kultūras infrastruktūras tehniskais stāvoklis ir apmierinošs, bet jūtams vispārējs moderno tehnoloģiju trūkums kultūras iestādēs.

Valmieras pilsētas pašvaldības kultūras iestādes, arī privātās kultūras iestādes darbojas pilsētas pašvaldības īpašumā esošajās ēkās, izņemot vienu – JC “Vinda”, kur telpas tiek nomātas. Savukārt, Valmieras teātris darbojas valstij piederošā ēkā.

Valmierā atrodas Bērnu sporta skola, kurā kopumā darbojas aptuveni 550 audzēkņi 4 sporta veidos – basketbolā, peldēšanā, vieglatlētikā un orientēšanās. Pilsētā ir aptuveni 40 sporta organizācijas vairāk kā 30 sporta veidos.

1.9. DABAS MANTOJUMS

Urbanizācijas gaitā nepārtraukti tiek pārveidota pilsētas daba un ainava, svarīgi ir rast līdzsvaru starp dabas teritorijām un apbūvi. No visas pilsētas teritorijas 30,57% aizņem zaļās teritorijas, 4,59% ūdenstilpes, ūdenstece un 64,83% apbūves teritorijas, kas sevī ietver arī brīvās izbūves (zaļās) teritorijas. Zaļās teritorijas veido: mežu zemes (tai skaitā parkmeži un mežparki), parki, skvēri, aizsargstādījumi, ūdenstilpju un ūdensteču krastmalu teritorijas, kapsētu teritorijas.

Valmieras pilsētā ir noteiktas šādas valsts nozīmes īpaši aizsargājamas dabas teritorijas - **Dabas pieminekļi** - Ģeoloģiskais un ģeomorfoloģiskais dabas piemineklis - "Valmieras stāvie krasti" (skatīt Grafiskās daļas kartogrāfisko materiālu Nr.4 „Apstādījumu un dabas teritorijas”).

Lai stabilizētu mikroklimatisko un hidroloģisko režīmu pilsētā, samazinātu gaisa, augsnes, ūdensteču un ūdenstilpju piesārņojumu, nodrošinātu bioloģiskās un ainaviskās daudzveidības saglabāšanu un kalpotu kā indikators vides kvalitātes izmaiņām pilsētā, Valmieras pilsētas pašvaldība teritorijas plānojumā ir noteikusi vietējas nozīmes īpaši aizsargājamas dabas teritorijas un vietējas nozīmes aizsargājamās dabas pieminekļus.

Valmieras pilsētā ir šādas vietējas nozīmes īpaši aizsargājamas dabas teritorijas, kas iedalītas atkarībā no šo teritoriju atļautās izmantošanas (teritoriju atļauto izmantošanu skatīt Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu 4.29. un 5.14.punktā):

Meža parki:

- „Atpūtas parks” – 57,05 ha, ieskaitot valsts nozīmes īpaši aizsargājamo ģeoloģisko un ģeomorfoloģisko dabas pieminekli „Valmieras stāvie krasti”);
- „Pauku priedes” – 30,01 ha.

Parkmeži:

- Putriņu mežs” – 22,23 ha;
- Kauguru vēris – 77,64 ha.

Dabas pieminekļi (aizsargājamās koku alejas un rindas):

- **Aizsargājamie koki** - par aizsargājamiem kokiem uzskatāmi visi ar Valmieras pilsētas pašvaldības Domes lēmumu apstiprinātie dižkoki, kā arī

savdabīgie un introducētie koki ar ainavisku, ekoloģisku, kultūrvēsturisku nozīmi.

2006.gada vasarā Valmieras pilsētā veiktās bioloģiskās daudzveidības izpētes rezultātā saņemti ekspertu priekšlikumi mikroliegumu ierosināšanai. Ir ierosināts noteikt 2 mikroliegumus pilsētas mežu teritorijās īpaši aizsargājamu biotopu un īpaši aizsargājamu bezmugurkaulnieku sugu saglabāšanai. Teritorijas skatīt Grafiskās daļas kartogrāfiskajā materiālā Nr.4 „Apstādījumu un dabas teritorijas”.

1.9.1.tabula

Aizsargājamo koku saraksts

Koka suga	Stumbra apkārtmērs (1.3m augstumā no zemes līmeņa)	Koka atrašanās vieta, zemesgabala adrese	Zemesgabala kadastra Nr.
Liepa	4,7 m	Lucas ielā 2, Valmiera	9601 010 0201
Vītols	5,3 m	Rātes upītes krastā pie muzeja, Bruņinieku ielā 3, Valmiera	9601 001 2112
Liepa	4,8 m	Voldemāra Baloža ielā 5, Valmiera	9601 003 0512
Ozols	4,2 m	Bruņinieku ielā 2, Valmiera	9601 001 2103
Ozols	4,3 m	Leona Paegles ielā 5/7, Valmiera	9601 001 2526
Vītols	6,1 m	Rīgas ielā 50, Valmiera	9601 004 0605
Dzeltenais bērzs	(5 koki) – 0,4 – 0,9 m	Lucas skvērā, Tērbatas ielā 9A, Valmiera	9601 001 2308

1.9.2.tabula

Aizsargājamo koku aleju un rindu saraksts

Nosaukums	Alejas atrašanās vieta
Ozolu rindu stādījumi	Tērbatas ielas labā mala no Lucas ielas līdz Valkas ielai
Ozolu aleja	Dīvaliņa ielā
Ozolu aleja	Raiņa ielā no Liepu ielas līdz pilsētas robežai
Ozolu aleja	Viestura alejā
Ozolu aleja	Jāņa Enkmaņa ielā

1.9.1. Bioloģiskās daudzveidības raksturojums pilsētā

Valmieras pilsētas administratīvā teritorija ir bagāta ar mežiem un ūdeņiem. Pilsētas atrašanās vieta abos Gaujas upes krastos radījusi labvēlīgus priekšnoteikumus bioloģiskai daudzveidībai.

2006.gadā Latvijas vides aizsardzības fonda atbalstītā projekta „Vides sakārtošana Valmieras pilsētas dabas teritorijās” ietvaros tika veikta dabas teritoriju bioloģiskās daudzveidības izpēte – putnu sugu, ūdens faunas un floras, sauszemes biotopu un meža biotopu inventarizācija.

1.9.1.1. tabula

Pavisam konstatētas 4 aizsargājamo un reto augu sugas

Taksons	LSG	ES	2000
<i>Lycopodium annotinum</i> L. - gada staipeknis	4	HD V	x
<i>Agrimonia pilosa</i> Ledeb.- spilvainais ancītis		HDII;IV	
<i>Cenolophium denudatum</i> (Hornem.)Tutin - kailā dobspārne	3		
<i>Scirpus radicans</i> Schkuhr - sakņojošais meldrs	3		

Sugu aizsardzības kategorijas:

LSG – Latvijas Sarkanā grāmata (2003.gads) (0-1 – kategorijas atbilstoši IUCN kategorijām); ES – ES Sugu un biotopu direktīvas sugas Nr. 92/ 43 EEC (II, III & V - pielikumi, * - papildinājumi); 2000 – MK noteikumu Nr. 396 (2000.14.11) “Īpaši aizsargājamo sugu saraksts” sugas (1, 2 - pielikumi);

Nav konstatēta neviena augu suga, kuras saglabāšanai būtu jāveido mikroliegumi.

1.9.1.2 tabula

Konstatēti 10 aizsargājamie Latvijas un Eiropas nozīmes biotopi

Latvijā īpaši aizsargājamais biotops	Atbilstošais ES biotops
1.10. Primārie meži (mežs, kas izveidojies dabiskā veidā pēc augsnes izveidošanās un kurā nav notikusi mežsaimnieciskā darbība) upju meandru lokos	9030* primārie meži upju meandru lokos
1.16. Nogāžu un gravu meži	9180* Nogāžu un gravu meži
-	91D0* Purvaini meži
3.21. Sausas pļavas kalļainās augsnēs	6210 Sausas pļavas kalļainās augsnēs
4.20. Vecupes	-
5.1. Akmeņu sakopojumi upēs	3260 Upju straujtecēs

5.7. Avotsūnu <i>Fontinalis</i> un krasta garknābītes <i>Rhynchostegium riparioides</i> audzes upēs	3260 Upju straujteses
5.13. Stāvās berulas <i>Berula erecta</i> audzes upēs un to piekrastēs	3260 Upju straujteses
5.5. Hildenbrandijas <i>Hildenbrandia rivularis</i> audzes upēs	3260 Upju straujteses
5.18. Upju straujteses	3260 Upju straujteses

Valmierā ir Valsts nozīmes aizsargājams ģeoloģisks un ģeomorfoloģisks dabas piemineklis „Valmieras stāvie krasti”. Tas ir biotops (*Smilšakmens iežu atsegumi*), kuru aizsardzību nosaka 05.12.2000 MK noteikumi Nr. 421 Noteikumi par īpaši aizsargājamo biotopu veidu sarakstu.

Valmieras pilsētas teritorijā galvenokārt sastopamas intensīvi izmantotas lauksaimniecības zemes un sētie zālāji pilsētas parkos un apstādījumos. Dabiskas pļavas saglabājušās gar Gaujas upi. Tās ir sausas Gaujmalas smiltāju pļavas dažādās degradācijas pakāpēs.

Kopējā meža zemju platība pēc Meža valsts reģistra datiem Valmierā aizņem 353 ha. Tai skaitā meža platība ir **342 ha**. Galvenā koku suga ir priede, kas aizņem 259,2 ha (71,7%), tai seko baltalksnis 24,5 ha (15 %), bērzs 6 %. Atlikušo daļu sastāda audzes, kur valdošā suga ir egle, ozols un osis. Dominējošie augšanas apstākļu tipi pēc platības ir damaksnis (Dm) – 217 ha (63 %), lāns (Ln) – 84 ha (25 %). Mežaudzes veidojušās uz upes nogulumiem (damaksnis...) un ir ar bagātīgu pamežu – pīlādziem, ievām, krūklēm, līdz ar to nav sastopamas retās un aizsargājamās augu sugas, kas saistītas ar veciem priežu mežiem.

Vērtīgas visas bioloģiski vecās audzes, īpaši Kauguru vēri uz Z no Kaugurmuižas un ap Kauguru vēra, Baiļu vecupēm kā buferjosla.

Teritorija starp Cēsu un Kuguru ielām, purvainajās vietās, kur ir vecākas audzes ar sfagniem zemsedzē, varētu tikt uzskatīta par Eiropas nozīmes biotopu '91D0* Purvaini meži'. Taču šādi biotopi Ziemeļausrumlatvijā ir bieži sastopami un pilsētas teritorijā tie ir vidēji ietekmēti, gan meliorācijas, gan iedzīvotāju rekreācijas dēļ. Lai biotops saglabātos labā stāvoklī, tam nepieciešams, ka netiek izmainīts hidroloģiskais režīms, kas pilsētas centra tuvumā ir problemātiski.

Gaujas kreisajā krastā iepretim Stāvajiem krastiem izveidojusies liela smilšu sēre, kas daļēji atklāta un daļēji aizaugusi ar kārklu krūmāju. Teritorijas daļa tuvāk priežu mežam līdz izteiktam senākam Gaujas krastam uzskatāma par Latvijā aizsargājamu biotopu 1.10. Primārie meži (mežs, kas izveidojies dabiskā veidā pēc augsnes izveidošanās un kurā nav notikusi mežsaimnieciskā darbība) upju meandru lokos, atbilst ES aizsargājamam biotopam 9030*Primārie meži upju meandru lokos. Taču tā kā īpaši aizsargājamās sugas te nav konstatētas un biotops aizņem nelielu teritoriju.

Gaujai likumojot, tās agrākajās gultnēs izveidojušās vecupes, jeb attekas. Vecupes ir mazas, aizaugošas ūdenstilpes, kas ir kādreizējās upes gultnes vai attekas, bet pašlaik nav savienotas ar upi. Tās parasti veidojas, kad kādas likumotas upes straume pavasara palu laikā izskalo jaunu ceļu. Daļa no agrākās upes gultnes zaudē savu saikni ar upi un kļūst par vecupi. Vecupes saskaņā ar Eiropas biotopu klasifikāciju atbilst aizsargājamam biotopam *dabīgi eitrofi ezeri ar iegrimušo ūdensaugu un peldaugu augāju*, atbilst Latvijā īpaši aizsargājamam biotopam 4.20. Valmieras pilsētas teritorijā vecupes ir sastopamas diezgan bieži. Tās atrodas Kauguru vērī, Putriņu mežā, pilsētas meža teritorijās. Kā bioloģiski vērtīgākās jāatzīmē vecupes

Gaujas kreisajā krastā pie pilsētas A robežas (Baiļu kalna strauts) Tur sastopams parastais elsis *Stratiotes aloides*, piekrastes joslā blīvas niedru *Phragmites australis* audzes un purvainas slīkšņas. Tādas pat ir vecupes mežā pie pilsētas robežas D-DR stūra un Kauguru vēra vecupes (īpaši dabiskākā garā vecupe vistuvāk Gaujai, pārējās daļēji ietekmētas- mākslīgi veidoti krasti, saliņas). Baiļu strauta vecupes iespējams ietekmē uz D esošā izgāztuve, kā rezultātā tajās ieplūst zināms piesārņojums. Lai gan Valmieras pilsētā šīs ir bioloģiski vērtīgākās vecupes, tomēr kopējā Gaujas upes kontekstā tās vizuāli šķiet vidējas vērtības, jo vai nu tiek piesārņotas vai ir mazs avotu debīts.

Gauja pilsētas teritorijā ir vidēji ietekmēta ar dabisku veģetāciju. Pilsētas robežās secīgi mijas vairāki straujteču biotopi:

- 5.1. Akmeņu sakopojumi upēs – visā pilsētas teritorijā
- 5.5. Hildenbrandijas *Hildenbrandia rivularis* audzes unēs – krācēs zem Stāvaiiem krastiem
- 5.7. Avotsūnu *Fontinalis* un krasta garknābītes *Rhynchostegium riparioides* audzes upēs – avotsūnas aug uz akmeņiem, visvairāk krācēs zem Stāvaiiem krastiem
- 5.13. Stāvās berulas *Berula erecta* audzes upēs un to piekrastēs – visā pilsētas teritorijā nelielas audzītes, bagātīgākās posmā no pilsētas A robežas uz Gaujas līdz Kazu krācēm
- 5.18. Upju straujtecēs – bioloģiski bagātākais, mazāk ietekmētais posms no pilsētas A robežas uz Gaujas līdz Kazu krācēm

1.9.1.3.tabula

**Konstatētas 5 aizsargājamās ūdens bezmugurkaulnieku sugas un potenciāli iespējamās 4
aizsargājamās ūdens bezmugurkaulnieku sugas**

Gaiši zils fons - potenciāli iespējamās sugas.

Taksons	LSG	Berne	ES	2000	2001
<i>Unio crassus</i> (Philipsson, 1788) – biezā perlamutrene	2	-	II, IV	1	-
<i>Hirudo medicinalis</i> Linnaeus, 1758 – medicīnas dēle	4	III*	V	1	1
<i>Aeshna viridis</i> (Eversmann, 1835) – zaļā dižspāre	3	II*	IV	1	-
<i>Leucorrhinia albifrons</i> (Burmeister, 1839) – raibgalvas purvspāre	-	II*	IV	1	-
<i>Leucorrhinia caudalis</i> (Charpentier, 1840) – resnvēdera purvspāre	-	II*	IV	1	-
<i>Leucorrhinia pectoralis</i> (Charpentier, 1825) – spilgtā purvspāre	-	II*	II, IV	1	-
<i>Ophiogomphus cecilia</i> (Fourcroy, 1785) – zaļā upjuspāre	3	II*	II, IV	1	-
<i>Brychius elevatus</i> J.Sahlberg, 1875 – divkupru peldvabole	-	-	-	1	1
<i>Graphoderus bilineatus</i> (De Geer, 1774) – divjoslu airvabole	-	II	II, IV	1	1

Sugu aizsardzības kategorijas:

LSG – Latvijas Sarkanā grāmata (1998. gada izdevums) (0-1 – kategorijas atbilstoši IUCN kategorijām);
Berne – Bernes konvencijas sugas (II, III - pielikumi, * - papildinājumi); ES – ES Sugu un biotopu direktīvas sugas Nr. 92/ 43 EEC (II, III & V - pielikumi, * - papildinājumi); 2000 – MK noteikumu Nr. 396 (2000.14.11) "Īpaši aizsargājamo sugu saraksts" sugas (1, 2 - pielikumi); 2001 - MK noteikumu Nr. 45 (2001.30.01) "Mikroliegumu izveidošanas, aizsardzības un apsaimniekošanas noteikumi" sugas (1 – pielikums)

Sauszemes bezmugurkaulnieki:

- Priežu sveķotājkoknsgrauzis *Nothorina muricata* – apsekošanas periodā konstatētas divas sugas apdzīvotas vietas;
- Spožā skudra *Lasius fuliginosus* – Elku saliņā.

Valmieras dabas teritorijā tika uzskaitītas 77 putnu sugas, no kurām 19 sugas ietvertas aizsargājamo un apdraudēto putnu sugu sarakstos. Vairākām sugu aizsardzības kategorijām atbilst:

- Grieze *Crex crex*
- Lielā gaura *Mergus merganser*
- Meža tilbīte *Tringa ochropus*
- Ūdensvistiņa *Gallinula chloropus*
- Vidējais dzenis *Dendrocopus medius*
- Dārza stērste *Emberiza hortulana*

Pilsētas dabas teritorijās Izdalīti 28 dabiska meža biotopi un saņemti priekšlikumi 2 mikroliegumu ierosināšanai.

Parki un skvēri pilsētā aizņem 29 ha, to ierīkošanai izmantoti 166 sugu kokaugi (t.sk. 123 sugas - svešzemju).

1.10. KULTŪRVĒSTURISKAIS MANTOJUMS

Valmiera ir viena no vecākajām Latvijas pilsētām, taču tajā ir saglabāties maz XII-XVIII gs. pieminekļu, jo lielākā daļa pilsētas centra vēsturiskās apbūves tika iznīcināta II Pasaules kara laikā.

Valsts aizsardzībā esošo kultūras pieminekļu sarakstā ir iekļauti 20 objekti – 3 arheoloģijas, 3 arhitektūras, 11 mākslas un 3 vēstures pieminekļi (1.7.1.tabula).

Kultūras pieminekļi attēloti Grafiskās daļas kartogrāfiskajā materiālā Nr.5 „Kultūras pieminekļi”

1.10.1.tabula

Valsts aizsardzībā esošo kultūras pieminekļu saraksts

Aizsardz. kārtas Nr.	Statuss	Pieminekļa veids	Pieminekļa nosaukums	Pieminekļa atrašanās vieta, adrese
2503	Valsts nozīmes	Arheoloģija	Valmieras senpilsēta	Valmieras pilsētas centrs
2504	Vietējās nozīmes	Arheoloģija	Elku saliņa kulta vieta	Valmieras parkā
2505	Valsts nozīmes	Arheoloģija	Valmieras viduslaiku pils	Bruņinieku iela 2
6921	Valsts nozīmes	Arhitektūra	Valmieras pilsdrupas un pilsētas viduslaiku nocietinājumi	Bruņinieku iela
6922	Valsts nozīmes	Arhitektūra	Sv Sīmaņa luterāņu baznīca	Bruņinieku ielā 2
2614	Valsts nozīmes	Arhitektūra	Kādreizējā Valsts zemes banka	Rīgas iela
4549	Valsts nozīmes	Mākslas	Vitrāžas (3)	Sv Sīmaņa luterāņu baznīcā, Bruņinieku ielā 2
4547	Valsts nozīmes	Mākslas	Sienas gleznojums - epifānija	Sv Sīmaņa luterāņu baznīcā, Bruņinieku ielā 2
4545	Valsts nozīmes	Mākslas	Piemineklis J.F.Šrēderam	Sv Sīmaņa luterāņu baznīcā, Bruņinieku ielā 2

4541	Valsts nozīmes	Mākslas	Kapa plāksne P.Tīliham	Sv Sīmaņa luterāņu baznīcā, Bruņinieku ielā 2
4540	Valsts nozīmes	Mākslas	Kancele ar gleznojumiem (8)	Sv Sīmaņa luterāņu baznīcā, Bruņinieku ielā 2
4536	Valsts nozīmes	Mākslas	Ērģeļu luktas ar gleznojumiem (12)	Sv Sīmaņa luterāņu baznīcā, Bruņinieku ielā 2
4537	Valsts nozīmes	Mākslas	Ērģeles	Sv Sīmaņa luterāņu baznīcā, Bruņinieku ielā 2
4532	Valsts nozīmes	Mākslas	Kapa piemineklis A. Birzgalim	Dīvala kapi, Dīvaliņa iela 20
4533	Valsts nozīmes	Mākslas	Piemineklis kritušajiem karavīriem	Dīvala kapi, Dīvaliņa iela 20
4534	Valsts nozīmes	Mākslas	Kapa piemineklis O. Ansonei	Pilsētas kapi, Miera iela 1/3
4550	Valsts nozīmes	Mākslas	Piemineklis skolotājam V. Švēdem	Leona Paegles iela 5/7
101	Valsts nozīmes	Vēsture	Kauguru nemieros kritušo zemnieku kaps	Kauguru iela 20
102	Valsts nozīmes	Vēsture	Valmieras skolotāju seminārs	Leona Paegles iela 40
103	Valsts nozīmes	Vēsture	Komponista prof. Jāzepa Vītola dzimto māju vieta	Leona Paegles iela 45

Vairums Valmieras pieminekļu koncentrēti nelielajā vecpilsētas daļā ap Sv. Sīmaņa baznīcu un viduslaiku pili.

IX gs. 70.-80. gados vērienīgi restaurācijas darbi tika paveikti Sv. Sīmaņa baznīcā. 80.-90. gados tika uzsākti, izmantojot Valmieras pilsētas domes, gan privātos līdzekļus, apjomīgi darbi (izpēte, konservācija, remonts) viduslaiku pilī un "Vecās aptiekas" kompleksā. 90. gados vairāku vēstures un arhitektūras pieminekļu īpašnieki savu iespēju robežās veica atsevišķu ēku remontu.

Valmieras teritorijas apdzīvotība pirms vācu krustnešu būvēm nav droši pierādīta. Par šādu iespēju varētu liecināt Valmieras viduslaiku pils novietne Gaujas un Rāts upītes satekā, kas ir raksturīgi pirmsvācu laika nocietinājumiem.

Valmieras mūra pils celta pēc 1224. gada, visticamāk 13. gs. Otrajā pusē, Valmieras Sv. Sīmaņa baznīca dibināta 1283. gadā, bet Valmieras pilsēta pirmoreiz rakstītos avotos tiek minēta 1323. gadā. Par 14. gs.-16. gs. Pirmās puses pilsētas un pils nocietinājumiem rakstītos avotos ziņu nav daudz, taču jādomā, ka pilsēta bija aizsargāta ar mūri. Visvairāk rakstīto avotu ir par Livonijas kara notikumiem, kad Valmieras pils un pilsēta cieta no krievu uzbrukumiem. 1560. gadā pilsēta tika daļēji nodedzināta. Jādomā, ka šajā laikā sakarā ar ugunsšaujamo ieroču ieviešanos pilsētas nocietinājumos lielāku vietu sāka ieņemt zemes nocietinājumi. Tie plašāk izbūvēti 17. gs. No šī

gadsimta saglabājušies vairāki Valmieras pilsētas un pils plāni. Pēc tam, kad 1622. gadā pilsētu ieņēma zviedri, Valmiera tika stipri nocietināta ar zemes vaļņiem un bastioniem. Pilsētas apbūvē tolaik dominēja koka būves, 1673. gadā Valmierā bija tikai četri mūra nami. 17. gs. Otrajā pusē Valmieras nocietinājumi vairs netika pienācīgi atjaunoti un pamazām zaudēja savu militāro nozīmi. 1702. gadā, krievi ieņemot Valmieru, pilsēta tika nodedzināta.

Vēlākos gados, Valmieras pilsētai tālāk attīstoties pilsēta pārsniedza 17. gs. nocietinājumu ietverto teritoriju. Blīvā centra apbūve gāja bojā ugunsgrēkā 1944. gadā. Pēckara gados Valmieras senpilsētā pēc gruvešu novākšanas tika uzbūvētas vairākas daudzstāvu ēkas, veikta komunikāciju izbūve, iekārtotas ielas.

Arheoloģiskajā nozīmē Valmieras senpilsēta un Valmieras viduslaiku pils kopā ar Sv. Sīmaņa baznīcas viduslaiku kapsētu veido vienotu kompleksu, kuram ārpus senpilsētas robežām pieslēdzas Lucas kalns un vairākas viduslaiku kapsētu vietas.

Valmierā ir ļoti nedaudz viduslaiku un XVII gs. celtnu, toties ir nozīmīgas XIX un XX gs. mijas sabiedriskā un saimnieciskā rakstura celtnu.

Kultūras mantojuma eksperti ieteikuši valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu sarakstā iekļaut arī pilsētas nozīmes kultūrvēsturiskus objektus - arhitektoniski un pilsētbūvnieciski vērtīgas ēkas un būves Valmierā, kas ir pieminekļu statusu cienīgas (1.10.2.tabula). Tās galvenokārt ir XIX gs. sākuma būves, 20.-30. gadu sabiedriskās celtnes.

1.10.2.tabula

Pilsētas nozīmes kultūrvēsturisko objektu saraksts

Nr.	Objekta nosaukums	Pieminekļa veids	Objekta atrašanās vieta, adrese	Ēkas kadastra numurs
1.	Adventistu baznīca	Arhitektūra	Georga Apiņa iela 4	9601 001 1702 001
2.	Valmieras draudzes skola	Arhitektūra	Voldemāra Baloža iela 5	9601 003 0512 001
3.	"Vecā aptieka"	Arhitektūra	Bruņinieku iela 1	9601 001 2114 001
4.	Dzīvojamā ēka - "Valteru namiņš"	Arhitektūra	Bruņinieku iela 3	9601 001 2112 004
5.	Dzīvojamā ēka ar piebūvi	Arhitektūra	Bruņinieku iela 3	9601 001 2112 001 9601 001 2112 002
6.	Saimniecības ēka	Arhitektūra	Bruņinieku iela 4	9601 001 2113 001
7.	Saimniecības ēka	Arhitektūra	Bruņinieku iela 4	9601 001 2113 002
8.	Valmieras slimnīcas apbūve	Arhitektūra	Bastiona iela 24	9601 001 2001 001

9.	Centra kapu kapliča	Arhitektūra	Miera iela 1/3	9601 002 0312 001
10.	Savrupmāja	Arhitektūra	Cēsu iela 20	9601 011 0702 001
11.	Valmieras skolotāju seminārs	Arhitektūra	Leona Paegles iela 40	9601 002 0410 001
12.	Dzīvojamā ēka	Arhitektūra	Pilskalna iela 2	9601 001 2105 001
13.	Saimniecības ēka	Arhitektūra	Pilskalna iela 2	9601 001 2105 003
14.	Pirts	Arhitektūra	Pilskalna iela 3	9601 001 2102 001
15.	Valmieras komercskola	Arhitektūra	Raiņa iela 3	9601 001 1914 001
16.	Valmieras - Valmiermuižas pastorāta apbūve	Arhitektūra	Raiņa iela 9F	9601 017 0716 001
17.	Universālveikals	Arhitektūra	Rīgas iela 13	9601 001 1801 001
18.	Kinoteātris "Gaisma"	Arhitektūra	Rīgas iela 19	9601 001 4100 001
19.	Svētā Radonežas Sergija pareizticīgo baznīca	Arhitektūra	Rīgas iela 22	9601 001 0303 001
20.	Mengdena kapliča	Arhitektūra	Rīgas iela 22	9601 001 0303 003
21.	Dzīvojamā ēka	Arhitektūra	Rīgas iela 21	9601 001 0402 001
22.	Valmieras piensaimnieku biedrības nams	Arhitektūra	Rīgas iela 27	9601 001 0705 001
23.	Dzīvojamā ēka ar veikalu	Arhitektūra	Rīgas iela 36	9601 001 1302 001
24.	Dzīvojamā ēka ar veikalu	Arhitektūra	Rīgas iela 38	9601 001 1303 001
25.	Valsts zemes bankas Valmieras nodaļas ēka	Arhitektūra	Rīgas iela 40	9601 016 0202 001
26.	Sieviešu ģimnāzija	Arhitektūra	Rīgas iela 42	9601 016 0205 001
27.	Dzīvojamā ēka	Arhitektūra	Rīgas iela 44	9601 016 0204 001
28.	Valmieras zirgu pasta stacija, vēlāk aprīņa slimnīca ar morgu	Arhitektūra	Rīgas iela 47	9601 002 0101 001
29.	Kazarmas, vēlāk nespējnieku nams	Arhitektūra	Rīgas iela 55	9601 002 0705 001
30.	Katoļu baznīca	Arhitektūra	Stacijas iela 20	9601 011 1206 001
31.	Pasts	Arhitektūra	Diakonāta iela 6	9601 001 2522 004

32.	Dīvala (Jāņa) kapsētas kapliča	Arhitektūra	Dīvaliņa iela 20	9601 010 0209 001
33.	Dzīvojamā ēka	Arhitektūra	Garā iela 4	9601 001 0502 001
34.	Šaursliežu dzelzceļa stacija "Jāņparks"	Arhitektūra	Jāņparks stacija	9601 004 0211 001
35.	Savrupmāja	Arhitektūra	Kazarmju iela 8	9601 004 0624 001
36.	Kocēnu kapsētas kapliča	Arhitektūra	Kocēnu kapi	9601 004 3601 001
37.	Viesnīca	Arhitektūra	Lāčplēša iela 2	9601 001 2101 001
38.	"Lucas muiža"	Arhitektūra	Lucas iela 2	9601 010 0201 001
39.	Savrupmāja	Arhitektūra	Lucas iela 8	9601 008 0102 001
40.	Noliktava	Arhitektūra	Marijas iela 6	9601 013 1502 001
41.	Ugunsdzēsēju depo	Arhitektūra	Mazā Stacijas iela 1	9601 011 0204 001
42.	Dzīvojamā ēka ar veikaliem	Arhitektūra	Stacijas iela 44	9601 013 0405 001
43.	Veikals	Arhitektūra	Stacijas iela 30	9601 013 0412 001
44.	Savrupmāja	Arhitektūra	Stacijas iela 34	9601 013 0401 001
45.	Noliktava	Arhitektūra	Stacijas iela 51	9601 013 0501 004
46.	Noliktava	Arhitektūra	Stacijas iela 55	9601 013 0803 003
47.	Ūdenstornis	Arhitektūra	Pleskavas iela 10	9601 015 0201 010
48.	Tiesas nams	Arhitektūra	Tērbatas iela 13	9601 008 0105 001
49.	Viestura pamatskola	Arhitektūra	Viestura aleja 3	9601 008 0404 001
50.	Vecpuišu parka paviljons	Arhitektūra	Leona Paegles iela 10	9601 001 0408 001
51.	Valmieras kurlmēmo skolas apbūve	Arhitektūra	Leona Paegles iela 5/7	9601 001 2526 001 9601 001 2526 002
52.	Kaugurmuižas apbūves ansamblis	Arhitektūra	Cēsu iela 54	9601 014 0106 005 9601 014 0106 010 9601 014 0106 027
53.	Šaursliežu dzelzceļa tilts pār Gauju	Arhitektūra	-	-

2. ATTĪSTĪBAS MĒRĶI UN VIRZIENI

Valmieras pilsētas attīstības stratēģijā noteiktas četras prioritārās darbības jomas: uzņēmējdarbība, cilvēka labklājība, infrastruktūra, vide.

Uzņēmējdarbība

Stratēģiskais virziens veicināt Valmieras ekonomisko augšupeju, atbalstot esošos ražošanas uzņēmumus un attīstot jaunus uzņēmējdarbības veidus, kas nostiprinātu pilsētas saimniecisko patstāvību un veicinātu iedzīvotāju labklājību.

Attīstības mērķi

- palielināta Valmieras uzņēmumu pievienotā vērtība;
- palielināts ārējo patērētāju apjoms;
- plašāka privātā sektora darbība;
- optimāli maz birokrātiskās procedūras;
- tirgus prasībām atbilstošs darbaspēks.

Cilvēka labklājība

Stratēģiskais virziens nodrošināt pieejamu augstas kvalitātes visu pakāpju izglītību.

Attīstības mērķi:

- iespēja attīstīties mūža garumā;
- kvalitatīva skola;
- pieejama izglītība;
- izglītots un nodarbināts cilvēks mūža garumā;
- darba tirgus prasībām atbilstošas izglītības iespējas.

Stratēģiskais virziens veikt sociālās palīdzības pasākumus mazaizsargātajām iedzīvotāju grupām sociālās atstumtības mazināšanai.

Attīstības mērķi:

- nodrošināta nepieciešamā sociālā palīdzība;
- nodrošināts kvalitatīvs mājoklis katram;
- pašnodarbināts un sabiedrībā atgriezies cilvēks.

Stratēģiskais virziens

veicināt sabiedrības veselību, attīstīt kvalitatīvu veselības aprūpes pakalpojumu pieejamību.

Attīstības mērķi:

- vesels cilvēks (veselīgs dzīvesveids);
- profilaktiski aizsargāts cilvēks;
- pieejama kvalitatīva veselības aprūpe.

Stratēģiskais virziens

veicināt iedzīvotāju sociālo aktivitāti un kultūrizglītību.

Attīstības mērķi:

- informēts cilvēks;
- ātra un kvalitatīva palīdzība (droša vide);
- sociāli aktīvs cilvēks;
- kvalitatīva kultūras mantojuma, pakalpojumu, darbinieku tālākizglītības un kultūras infrastruktūras pieejamība.

Infrastruktūra

Stratēģiskais virziens

nodrošināt Valmieras pilsētas iedzīvotājus un uzņēmumus ar inženiertehniskiem pakalpojumiem pieprasītā apjomā un atbilstošā kvalitātē par iespējami zemākām cenām;

Attīstības mērķi:

- kvalitatīvs dzeramais ūdens;
- novadīti un attīrīti notekūdeņi;
- kvalitatīvs un ērts ceļu tīkls;
- drošs, videi draudzīgs un ērts transports;

- efektīva un labai draudzīga (kvalitatīva, lēta) siltumapgāde;
- finansiāli pieejams, kvalitatīvs mājoklis;
- pieejamas IKT komunikācijas.

Daba

Stratēģiskais virziens

nodrošināt ilgspējīgu un līdzsvarotu vides attīstību, saskaņojot cilvēku labklājības mērķu sasniegšanu un pilsētā notiekošo saimniecisko darbību ar dabas mantojumu (vērtību) saglabāšanu un atjaunošanu, saudzējot apkārtējo vidi;

Attīstības mērķi:

- tīrs gaiss;
- informēts un apzinīgs cilvēks;
- mazi vides avāriju riski;
- samazināts atkritumu daudzums;
- saglabātas un uzlabotas dabas teritorijas;
- tīrs ūdens;
- vienota un saskaņota vides pārvalde;
- daudzveidīga daba;
- mājdzīvnieku labturība.

3. PLĀNOJUMA RISINĀJUMI. PILSĒTAS STRUKTŪRA UN TĀS ELEMENTI

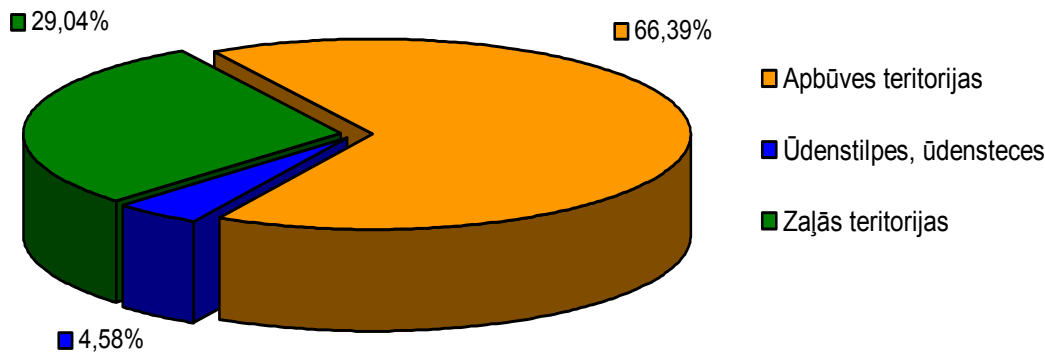
Pilsētas centrā koncentrētas pilsētas svarīgākās funkcijas. Šajā zonā atrodas tirdzniecības, darījumu, kultūras, izglītības un sabiedriskās ēkas, kā arī dzīvojamās ēkas. Pilsētas centrālajā daļā ir attīstīta ielu struktūra un inženiertīkli, šeit atrodas pilsētas nozīmīgākās iestādes un dienesti, auto stāvlaukumi un starppilsētu maršrutu autobusu autoosta.

Informācija grafiski attēlota Grafiskās daļas kartogrāfiskajā materiālā Nr.2 „Teritorijas pašreizējā izmantošana” un kartogrāfiskajā materiālā Nr.3 „Teritorijas plānotā (atļautā) izmantošana”.

Pēc ekonomiskās darbības pazīmēm un funkcionālās izmantošanas viedokļa, teritorijas plānojumā, 2006.-2018.gadam, pilsēta iedalīta apbūves teritorijās un brīvās izbūves teritorijās (zaļās teritorijas un ūdenstilpes, ūdensteces), pavisam kopā veidojot 22 dažādus atļautos teritorijas izmantošanas veidus.

3.1.attēls

**Valmieras pilsētas teritorijas sadalījums starp apbūves un brīvās izbūves teritorijām
(2006.-2018.gadam)**

Apbūves teritoriju struktūra pēc atļautās (plānotās) izmantošanas veidiem:

- Savrupmāju dzīvojamās apbūves teritorijas;
- Mazstāvu dzīvojamās apbūves teritorijas;
- Daudzstāvu daudzdzīvokļu dzīvojamās apbūves teritorijas;

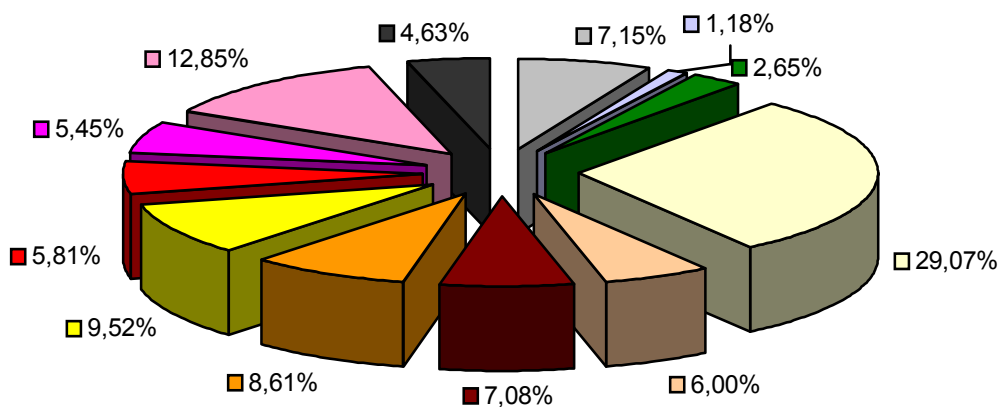
- Jauktas darījumu iestāžu un dzīvojamās apbūves teritorijas;
- Daudzstāvu daudzdzīvokļu dzīvojamās un darījumu iestāžu apbūves teritorijas;
- Sabiedrisko iestāžu apbūves teritorijas;
- Darījumu iestāžu apbūves teritorijas;
- Jauktas ražošanas apbūves teritorijas;
- Jauktas darījumu iestāžu un ražošanas apbūves teritorijas;;
- Rūpnieciskās apbūves teritorijas;
- Tehniskās apbūves teritorijas (satiksmes infrastruktūra, inženiertehniskā infrastruktūra);
- Lauksaimniecības un ražošanas teritorijas;
- Pilsētas mežu teritorijas ar apbūvi.

Brīvās izbūves teritoriju struktūra pēc atļautās (plānotās) izmantošanas veidiem:

- Apstādījumu un dabas teritorijas:
 - Parks, skvērs,
 - Aizsargstādījumi,
 - Ūdenstilpju un ūdensteču krastmalu teritorijas,
 - Mežaparki,
 - Parkmeži,
 - Pilsētas mežu teritorijas,
 - Kapsētas;
- Ūdenstilpes, ūdenstece;
- Turpmākās izpētes teritorijas.

3.2.attēls

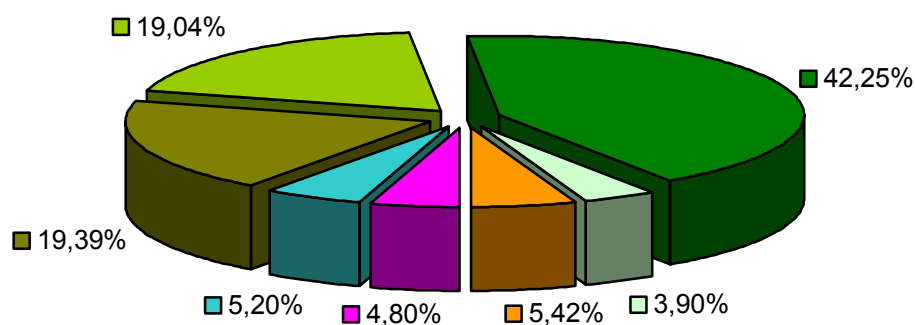
***Apbūves teritoriju sadalījums atļautās (plānotās) izmantošanas veidos
(2006.-2018.gadam)***

- Savrupmāju dzīvojamās apbūves teritorijas - 303,93 ha
- Mazstāvu dzīvojamās apbūves teritorijas - 62,72 ha
- Daudzstāvu daudzdzīvokļu dzīvojamās apbūves teritorijas - 74,04 ha
- Jauktas darījumu iestāžu un dzīvojamās apbūves teritorijas - 90,04 ha
- Sabiedrisko iestāžu apbūves teritorijas - 99,57 ha
- Darījumu iestāžu apbūves teritorijas - 60,80 ha
- Jauktas ražošanas apbūves teritorijas - 56,97 ha
- Jauktas darījumu iestāžu un ražošanas teritorijas - 134,00 ha
- Rūpnieciskās apbūves teritorijas - 48,36 ha
- Tehniskās apbūves teritorijas - 74,74 ha
- Lauksaimniecības un ražošanas apbūves teritorijas - 12,36 ha
- Pilsētas mežu teritorijas ar apbūvi - 27,67 ha

3.3.attēls

**Apstādījumu un dabas teritoriju iedalījums atļautās (plānotās) izmantošanas veidos
(2006.-2018.gadam)**

■ Parki, skvēri - 26,73 ha

■ Aizsargstādījumi - 23,66 ha

■ Ūdenstilpju un ūdensteču krastmalu teritorijas - 25,65 ha

■ Mežparki - 95,6 ha

■ Parkmeži - 93,86 ha

■ Pilsētas mežu teritorijas - 208,34 ha

■ Kapsētu teritorijas - 19,23 ha

3.1. TERITORIJU IZMANTOŠANA

Grafiskās daļas kartogrāfiskais materiāls Nr.3 „Teritorijas plānotā (atļautā) izmantošana” ir viena no svarīgākajiem dokumentiem, kas nosaka pilsētas apbūves struktūru, teritorijas organizāciju, izmantošanas veidu un attiecīgo teritoriju apjomu. Teritoriju sadalījums kartē ietver gan esošās apbūves, gan perspektīvās apbūves teritorijas.

Perspektīvās apbūves teritorijas, skatīt Grafiskās daļas kartogrāfiskajā materiālā Nr.19 „Perspektīvās apbūves teritorijas”.

Teritorijas plānojumā 2006.-2018.gadam ir mainītas teritoriju un atsevišķu zemesgabalu teritoriju atļautās izmantošanas, atšķirīgas no izmantošanas, kas paredzētas 2000.gadā apstiprinātājā plānojumā.

3.1.1. Savrupmāju dzīvojamās apbūves teritorijas

Savrupmāju dzīvojamās apbūves teritorijas ir paredzētas savrupmāju (vienas ģimenes vai divu ģimeņu dzīvojamās mājas), dvīņu māju (bloķētu divu vienas vai divu ģimeņu dzīvojamās mājas) apbūvei.

Paredzēts, ka arī turpmāk savrupmāju apbūve saglabāsies galvenokārt jau esošajās savrupmāju dzīvojamās teritorijās, šobrīd savrupmāju dzīvojamās teritorijas aizņem 287,23 ha.

PLĀNOJUMA RISINĀJUMI

- Jaunas savrupmāju dzīvojamās apbūves teritorijas perspektīvā paredzētas, galvenokārt, pilsētas DR pie pilsētas robežas.

PAMATOJUMS

- Nodrošināt iedzīvotājus ar iespēju izveidot savām prasībām atbilstošu mājokli.

3.1.2. Mazstāvu dzīvojamās apbūves teritorijas

Mazstāvu dzīvojamās apbūves teritorijas paredzētas mazstāvu daudzdzīvokļu namu, rindu māju, dvīņu māju apbūvei. Apbūves pieļaujamais augstums 3 stāvi un jumta izbūve.

PLĀNOJUMA RISINĀJUMI

- Šīs apbūves tipa teritorijas paredzēts palielināt no esošajiem 44,11 ha līdz 63,71 ha. Mazstāvu dzīvojamās apbūves teritoriju palielinājums saistās ar vairāku jaunu kvartālu izbūvi perspektīvā (zemesgabalā „Šķesteri”, teritorijā starp Mālu un Ķieģeļu ielām, teritorijā gar Somu ielu no Eduarda Lācera līdz Rietekļa ielas krustojumam, teritorijā starp Beātes ielu un Jāņa Enkmaņa ielu, teritorijā gar Ūdens ielu), kā arī ar apbūves intensitātes celšanos pilsētas centram piegulošajās teritorijās.

PAMATOJUMS

- Nodrošināt iedzīvotājus ar iespēju izveidot savām prasībām atbilstošu mājokli.

3.1.3. Daudzstāvu daudzdzīvokļu dzīvojamās apbūves teritorijas

Daudzstāvu daudzdzīvokļu dzīvojamās apbūves teritorijas paredzētas daudzstāvu daudzdzīvokļu dzīvojamo namu apbūvei (4 un vairāk stāvi).

PLĀNOJUMA RISINĀJUMI

- Šīs apbūves teritorijas perspektīvā paredzētas gar Matīšu šoseju posmā no Sporta ielas līdz Mālu ielai, Senču ielā, Vaidavas un Ausekļa ielas krustojumā, uz pašvaldībai piederošajiem zemes gabaliem. Kopumā no jauna daudzstāvu daudzdzīvokļu teritorijām paredzēti 9,33 ha.

PAMATOJUMS

- Nodrošināt iedzīvotājus ar iespēju izveidot savām prasībām atbilstošu mājokli.

3.1.4. Daudzstāvu daudzdzīvokļu dzīvojamās un darījumu iestāžu apbūves teritorijas

Daudzstāvu daudzdzīvokļu dzīvojamās apbūves teritorijas paredzētas daudzstāvu daudzdzīvokļu dzīvojamo namu apbūvei ar iespēju namu pirmajos stāvos izvietot darījumu, kultūras, ārstniecības, pārvaldes iestādes, kā arī tirdzniecības un pakalpojumu objektus.

PLĀNOJUMA RISINĀJUMI

- Noteiktas daudzstāvu daudzdzīvokļu dzīvojamās apbūves teritorijas, kurās pieļaujas ēku pirmajos stāvos izvietot darījumu, kultūras, ārstniecības, pārvaldes iestādes, kā arī tirdzniecības un pakalpojumu objektus, lai novērstu stihisku dzīvojamo namu dzīvokļu izmantošanu citiem veidiem, kas paredzēti komercijai.

PAMATOJUMS

- Nodrošināt iedzīvotājus ar iespēju izveidot savām prasībām atbilstošu mājokli.

3.1.5. Jauktas darījumu iestāžu un dzīvojamās apbūves teritorijas

Jauktas darījumu iestāžu un dzīvojamās apbūves teritorijas paredzētas jaukta tipa apbūvei, kur atļauts izvietot darījumu iestādes, tirdzniecības un/vai pakalpojumu objektus, daudzstāvu daudzdzīvokļu mājas (ja to pieļauj stāvu skaits, saskaņā ar Grafiskās daļas kartogrāfisko materiālu Nr.16 „Maksimālais ēku augstums un stāvu skaits apbūves teritorijās”), mazstāvu daudzdzīvokļu mājas, rindu mājas, dvīņu mājas, savrupmājas.

PLĀNOJUMA RISINĀJUMI

- Šī apbūves veida teritorijas dominē pilsētas centra daļa un gar maģistrālajām ielām, kā arī dzīvojamo teritoriju tuvumā. Perspektīvā jaunas šāda veida apbūves teritorijas plānojas gar Raiņa ielu posmā no Rubenes ielas līdz Valmieras pilsētas administratīvai robežai.

PAMATOJUMS

- Nodrošināt iedzīvotājus ar iespēju izveidot savām prasībām atbilstošu mājokli.
- Nodrošināt iedzīvotājus ar pakalpojumu dažādību.

3.1.6. Sabiedrisko iestāžu apbūves teritorijas

Sabiedrisko iestāžu apbūves teritorijas paredzētas galvenokārt sabiedriskiem vai sociāliem nolūkiem un ietver valsts un pašvaldības, reliģijas, izglītības, kultūras, zinātnes, ārstniecības, sociālās aprūpes, kā arī citu līdzīgu nekomerciālu iestāžu apbūves izvietojumu.

PLĀNOJUMA RISINĀJUMI

- Teritorijas plānojumā saglabātas esošās sabiedriskās apbūves teritorijas un objekti, kā arī paredzēts mainīt atļauto izmantošanu teritorijai Vaidavas ielas un Rīgas ielas krustojumā uz sabiedrisko iestāžu teritoriju.
- Teritorijas plānojuma apbūves noteikumos noteikts, ka sabiedriskas ēkas un objekti jāiekārto tā, lai tie būtu piemēroti cilvēkiem ar kustību traucējumiem, kā arī būtu iespējama pārvietošanās ar bērnu ratiņiem. Pie nozīmīgiem sabiedriskiem objektiem jānovieto velosipēdu statīvi.

PAMATOJUMS

- Nodrošināt iedzīvotājus ar kvalitatīvu skolu, pieejamu izglītību, kvalitatīvu veselības aprūpi, kultūras infrastruktūras pieejamību.

3.1.7. Darījumu iestāžu apbūves teritorijas

Darījumu iestāžu apbūves teritorijas paredzētas darījumu (komerciāla rakstura) iestāžu: banku, apdrošināšanas sabiedrību un viesnīcu, biroju, kantoru, tirdzniecības un/vai pakalpojumu iestāžu, kongresu, konferenču, izklaides un atpūtas iestāžu, kā arī citu komerciāla rakstura iestāžu izvietojumam, kas neietver vairumtirdzniecību.

PLĀNOJUMA RISINĀJUMI

- Teritorijas plānojumā darījumu iestāžu teritorijas, galvenokārt, koncentrētas pilsētas centra teritorijā, kā arī gar maģistrālajām ielām, kā arī dzīvojamo rajonu tuvumā.
- Perspektīvā lielākās darījumu iestāžu teritorijas tiek paredzētas Matīšu šosejas un Mālu ielas krustojumā, pretī perspektīvajam dzīvojamo mazstāvu un daudzstāvu dzīvojamo ēku kvartālam, kā arī teritorijā pie Eduarda Lācera ielas.

PAMATOJUMS

- Nodrošināt iedzīvotājus ar iespēju saņemt dažāda veida pakalpojumus visā pilsētas teritorijā.

3.1.8. Jauktas ražošanas apbūves teritorijas

Jauktas ražošanas apbūves teritorijas paredzētas ražošanas objekta izvietošana, kas nerada būtisku piesārņojumu.

Valmieras pilsētā lielākie ražošanas objekti ir izvietoti pilsētas DA daļā, dzelzceļa tuvumā, kā arī cituviet pilsētas teritorijā.

PLĀNOJUMA RISINĀJUMI

- Teritorijas plānojumā perspektīvā paredzēts galvenokārt saglabāt esošās ražošanas apbūves teritorijas, kas vēl pilnībā nav apgūtas, kā arī veidot no jauna.

PAMATOJUMS

- Veicināt Valmieras ekonomisko augšupeju, atbalstot esošos ražošanas uzņēmumus un attīstot jaunus uzņēmējdarbības veidus, kas nostiprinātu pilsētas saimniecisko patstāvību un veicinātu iedzīvotāju labklājību.
- Veicināt jaunu darba vietu radīšanu.

3.1.9. Jauktas darījumu iestāžu un ražošanas apbūves teritorijas

Jaukta darījumu iestāžu un ražošanas apbūves teritorijas paredzētas darījumu (komerciāla rakstura) iestādes un tāda ražošanas objekta izvietošana, kas nerada būtisku piesārņojumu, bet sekundārais - cita atļautā izmantošana. Šā jauktā tipa apbūves teritorijas ietver sevī gan darījumu apbūves, gan ražošanas apbūves teritorijas.

PLĀNOJUMA RISINĀJUMI

- Teritorijas plānojumā perspektīvā paredzēts, galvenokārt, saglabāt esošās ražošanas apbūves teritorijas, kas vēl pilnībā nav apgūtas, kā arī paredzēts daļēji mainīt esošo darījumu iestāžu teritoriju un ražošanas apbūves teritorijas uz jautā tipa apbūves teritorijām, kas sevī ietvertu abus iepriekšminētos teritorijas atļautās izmantošanas veidus.

PAMATOJUMS

- Veidot elastīgu vidi ar iespēju mainīt uzņēmējdarbības vai saimnieciskās darbības formu esošajā uzņēmuma teritorijā.
- Veicināt Valmieras ekonomisko augšupeju, atbalstot esošos ražošanas uzņēmumus un attīstot jaunus uzņēmējdarbības veidus, kas nostiprinātu pilsētas saimniecisko patstāvību un veicinātu iedzīvotāju labklājību.
- Veicināt jaunu darba vietu radīšanu.

3.1.10. Rūpnieciskās apbūves teritorijas

Rūpnieciskās apbūves teritorijas paredzētas ražošanas, komunālais un noliktavu uzņēmums un iestādēm, kam ir noteiktas sanitārās vai citas aizsargjoslas, vai īpašas prasības kravu transportam (kravu bīstamība, kravu apgrozījums lielāks par 40 vienībām diennaktī).

PLĀNOJUMA RISINĀJUMI

- Teritorijas plānojumā perspektīvā tiek saglabātas esošās rūpnieciskās apbūves teritorijas, neparedzot jaunas teritorijas.

PAMATOJUMS

- Efektīvi jāizmanto jau esošās rūpnieciskās apbūves teritorijas.

3.1.11. Tehniskās apbūves teritorijas

Tehniskās apbūves teritorija paredzētas satiksmes infrastruktūras objektiem (ielas, laukumi, atklāti autostāvlaukumi, garāžas un dzelzceļa tīkls), inženiertehniskām komunikācijām un inženiertehnisko komunikāciju objektiem.

PLĀNOJUMA RISINĀJUMI

- Teritorijas plānojumā ir izdalītas atsevišķas teritorijas garāžu apbūvei, autostāvlaukumiem, ielām, inženiertehniskiem objektiem. Perspektīvā tiek paredzētas teritorijas jaunu stāvlaukumu, ielu izbūvei (sīkāk skatīt pie satiksmes infrastruktūras 3.3.punktā).
- Teritorijas plānojumā ielām noteiktas ielu sarkanās līnijas.

PAMATOJUMS

- Kvalitatīvs un ērts ceļu tīkls.
- Pieejamas inženierkomunikācijas.

3.1.12. Lauksaimniecības un ražošanas teritorijas

Lauksaimniecības un ražošanas apbūves teritorijas paredzētas lauksaimnieciskai ražošanai, lauksaimniecības pirmsapstrādes objektu, pārstrādes objektu apbūvei. Perspektīvā pieļaujot

lauksaimniecībā izmantojamo zemju transformāciju - atļauts transformēt uz rūpnieciskās, ražošanas un darījumu apbūves teritorijām.

PLĀNOJUMA RISINĀJUMI

- Teritorijas plānojumā tiek saglabātas esošās lauksaimniecības teritorijas ar iespēju šīs zemes transformēt uz rūpnieciskās, ražošanas un darījumu apbūves teritorijām, izstrādājot detālplānojumu.

PAMATOJUMS

- Veicināt Valmieras ekonomisko augšupeju, atbalstot esošos ražošanas uzņēmumus un attīstot jaunus uzņēmējdarbības veidus, kas nostiprinātu pilsētas saimniecisko patstāvību un veicinātu iedzīvotāju labklājību.

3.1.13. Pilsētas mežu teritorijas ar apbūvi

Pilsētas mežu teritorijas ar apbūvi paredzētas, lai veidotu savdabīgu savrupmāju apbūvi mežā, maksimāli saglabājot meža vidi.

PLĀNOJUMA RISINĀJUMI

- Teritorijas plānojumā norādītas teritorijas, kurās ir iespējama apbūve mežā, izstrādājot detālplānojumu un veicot meža zemju transformāciju.

PAMATOJUMS

- Nodrošināt iedzīvotājus ar iespēju izveidot savām prasībām atbilstošu mājokli.
- Veidot savdabīgu pilsētvidi.

3.1.14. Ūdenstilpju un ūdensteču teritorijas

Ūdenstilpju un ūdensteču teritorijas ir paredzētas kā publiski pieejamas teritorijas, kas ietver dabīgas vai mākslīgas ūdenstilpes (ezerus, dīķus u.c.) un ūdensteces (upes, strautus u.c.), kuru izmantošana saistīta ar rekreāciju (sporta nodarbtības, zvejošana u.c.) un virszemes ūdeņu noteci, kā arī būves, kas saistītas ar attiecīgā ūdens baseina izmantošanu (laivu piestātnes, peldētavas u.c.) un uzturēšanu (slūžas, dambji u.c.).

PLĀNOJUMA RISINĀJUMI

- Teritorijas plānojumā tiek saglabātas visas esošās ūdenstilpes un ūdensteces.
- Tiek noteiktas aizsargjoslas gar ūdenstilpēm un ūdenstecēm, skatīt Grafiskās daļas kartogrāfisko materiālu Nr.6 „Aizsargjoslas”.

PAMATOJUMS

- Nodrošināt ūdenstilpju un ūdensteču aizsardzību.

3.1.15. Dabas un apstādījumu teritorijas

Apstādījumu un dabas teritorijas ir speciāli izveidotas vai saglabātas ar dažāda veida augiem apaugušas vai apaudzētas, publiski pieejamas teritorijas ekoloģisko, rekreācijas, pilsētas tēla veidošanas funkciju nodrošināšanai. Valmieras pilsētas teritorijas plānojuma Grafiskajā daļā kartogrāfiskajā materiālā Nr.4 “Apstādījumu un dabas teritorijas” detalizē kartogrāfiskajā materiālā „Teritorijas plānotā (atļautā) izmantošana” attēlotās apstādījumu un dabas teritorijas, kā arī vietējās nozīmes īpaši aizsargājamās dabas teritorijas un aizsargājamās dabas pieminekļus.

Apbūve šajās teritorijās nav primārais izmantošanas veids, bet pieļaujama tikai tad, ja tā nepieciešama atļautās izmantošanas nodrošināšanai.

Parki un skvēri ir publiski pieejamas apstādījumu teritorijas ar augstu labiekārtojuma līmeni, stādījumu un mazo arhitektūras formu un teritorijas izmantošanas iespējas (klusā un aktīvā, īslaicīgā un ilglaicīgā atpūta) daudzveidību, lielu estētisko, sanitāro, higiēnisko un rekreācijas nozīmi, kuru uzturēšanai nepieciešama stādījumu regulāra kopšana un atjaunošana.

Aizsargstādījumi ir mākslīgi veidoti vai saglabāti zālāju, koku, krūmu, stādījumi un audzes, vides piesārņojuma samazināšanai, kā arī vizuāli estētiskās kvalitātes nodrošināšanai.

Ūdenstilpju un ūdensteču krastmalu teritorijas ir stādījumu vai dabiski veidojušās augu segas aizņemta teritorija virszemes ūdenstilpju un ūdensteču krasta joslā, kas nodrošina piekļūšanu virszemes ūdens objektiem, aizsargā tos pret vides piesārņojumu, kā arī nodrošina bioloģisko un ainavisko daudzveidību pilsētā.

Meža parks ir liela, vienota, cilvēku izmainīta meža teritorija, kuru intensīvi izmanto dažādiem atpūtas veidiem, kurai nepieciešama mākslīga dabiskās vides uzturēšana un labiekārtojuma elementi, vienlaikus saglabājot mežu vizuālo dabiskumu.

Parkmežs ir cilvēku maz izmainīta meža teritorija, kas pilda vides saglabāšanas un uzlabošanas funkcijas, kuru izmanto atpūtai. Parkmežiem nepieciešams zināms labiekārtojuma līmenis. Meža atjaunošanās jāstimulē.

Pilsētas mežu teritorija ir sabiedrībai pieejama, ar kokiem apaugusi liela zemes teritorija, kurai liela nozīme pilsētas vides optimizācijā, pilsētas ekoloģisko nišu daudzveidošanā un kuras pašatjaunošanās procesi notiek dabiski.

Kapsētu teritorijas nozīmē zemesgabalus, kur primārais izmantošanas veids ir mirušo apbedīšana.

PLĀNOJUMA RISINĀJUMI

- Teritorijas plānojumā tiek saglabātas esošās apstādījumu un dabas teritorijas.
- Teritorijas plānojumā apstādījumu un dabas teritorijas tiek iedalītas konkrētos atļautās izmantošanas veidos. Apbūves noteikumos detalizēti tiek izvirzītas prasības katrai apstādījumu un dabas teritorijas atļautajai izmantošanai.
- Teritorijas plānojumā precizētas vietējas nozīmes īpaši aizsargājamo dabas teritoriju robežas.
- Noteiktas perspektīvās mikroliegumu teritorijas.

PAMATOJUMS

- Veidot daudzveidīgu dabas un pilsētvides mijiedarbības ainavu.
- Nodrošināt daudzveidīgas dabas teritorijas ar augstu vizuāli estētisko kvalitāti.
- Nodrošinātas rekreācijas iespējas dabā.

3.1.16. Turpmākās izpētes un plānošanas teritorijas

Turpmākās izpētes un plānošanas teritorijas ir teritorijas, kur izmantošanas veids teritorijas plānojumā šajā redakcijā nav noteikts, galvenokārt, nenoskaidroto transporta jautājumu dēļ. Mērķi, kādos atļauts izmantot turpmākās izpētes un plānošanas teritorijas, pagaidām nav noteikti. Tādēļ, līdz plānošanas pabeigšanai šajās teritorijās atļauta esošā izmantošana, bet tās attīstība tikai ar pagaidu statusu.

3.2. INŽENIERTEHNISKĀ INFRASTRUKTŪRA

Valmieras pilsētas attīstības priekšnoteikumi ir visaptveroša, uzlabota un modernizēta pilsētas inženiertehniskā infrastruktūra, kas nodrošina iedzīvotāju un pilsētas uzņēmumu vajadzības pēc:

- kvalitatīva un pietiekoša dzeramā ūdens daudzuma;
- notekūdeņu savākšanas un attīrīšanas;
- lietusuūdeņu savākšanas, to attīrīšanas un ūdensnoteču atjaunošanas;
- teritorijas meliorācijas;
- atkritumu aizvākšanas, šķirošanas un pārstrādes;
- enerģijas un kurināmā;
- moderniem sakaru līdzekļiem.

Inženiertehniskās infrastruktūras pašreizējo un plānoto situāciju grafiski attēlotu var skatīt Valmieras pilsētas teritorijas plānojuma Grafiskajā daļā.

3.2.1. Ūdensapgāde

Informācija grafiski attēlota Grafiskās daļas kartogrāfiskajā materiālā Nr.9 „Ūdensapgāde”.

Valmieras pilsētā ir labi attīstīts ūdensvada tīkls. Apmēram 82% Valmieras pilsētas iedzīvotāji, kā arī Valmieras pagasta Viesturlaukuma iedzīvotāji (ap 1000) un jaunās savrupmāju apbūves teritorijas Valmieras pagasta Viesturskolas rajonā ir nodrošinātas ar pieslēgumu pie centralizētās ūdensapgādes sistēmas. Valmieras pilsētas administratīvās teritorijas tuvumā Valmieras, Kocēnu un Kauguru pagastos tiek plānota jauna apbūve. Tuvā nākotnē prognozējams pieprasījums pēc šo teritoriju nodrošināšanas ar Valmieras pilsētas ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmu pakalpojumiem.

Dzeramā ūdens apgādi iedzīvotājiem nodrošina SIA Valmieras ūdens, nelielam iedzīvotāju skaitam 50 iedzīvotājiem arī a/s Valmieras piens un ap 100 iedzīvotājiem a/s Valmieras stikla šķiedra. Pārējie pilsētas iedzīvotāji dzeramā ūdens ieguvei izmanto privātās neliela dziļuma grodu akas vai pieslēgumus uzņēmumu ūdensapgādes tīkliem, kuri izmanto lokālās dziļurbumu akas. Privāto grodu aku ūdens fizikālā un ķīmiskā kvalitāte ir laba, taču akas ir ļoti pieejamas mikrobioloģiskajam piesārņojumam no blakus esošajām septiskajām tvertnēm.

Valmieras pilsētas centralizētās ūdensapgādes vajadzībām tiek ekspluatētas 15 dziļurbuma akas, kas sagrupētas divos aku laukos – „Grīšļi” un „Pilsētas”. Lielāko daļu no Valmierā patērētā ūdens – 1,39 miljonus kubikmetrus 2005.g. - ieguva – no 13 artēziskajiem urbumiem Kauguru pagasta “Grīšļi” aku lauka. Lielākais dzeramā ūdens patēriņš Valmieras pilsētā no artēziskajām akām bija

1990.g. , kad tas sasniedza 3,945 milj.m³. Līdz ar ūdens uzskaites sistēmas sakārtošanu (uz 2006.g.01.01. pēc SIA Valmieras ūdens datiem ap 95% centralizētās ūdens apgādes lietotāju ir uzstādīti skaitītāji, ūdens patēriņš pēc normām tiek aprēķināts ap 900 iedzīvotājiem) un patērētā ūdens izmaksu pieaugumu, pakāpeniski samazinās dzeramā ūdens patēriņa daudzums.

Valmieras pilsētā atrodas divas SIA "Valmieras Ūdens" artēziskās akas, kuras KF projekta „Dzeramā ūdens attīrīšanas staciju izbūve 14 Austrumlatvijas upju baseina pilsētās” ietvaros paredzēts tamponēt. Centralizētā ūdensapgāde tiek vadīta ar datorizētu tālvadības sistēmas palīdzību. Ūdens sadales tīkla garums pilsētā ir 144,4 km (cauruļu diametrs 50-500mm), un to veido, galvenokārt, čuguna un tērauda caurules.

Pilsētas teritorijā, papildus SIA „Valmiera ūdens” apsaimniekotajai centralizētai ūdens apgādes sistēmai, ir atsevišķu uzņēmumu artēziskie urbumi, kas tiek izmantoti vietējai ūdens apgādei uzņēmumos. No uzņēmumu artēziskajiem urbumiem kopumā gada laikā tiek izsūkņēts aptuveni 620 tūkst. m³ dzeramās kvalitātes ūdens.

Tikai a/s "Valpro Corp" metālapstrādes uzņēmums ražošanas vajadzībām izmanto Gaujas ūdeni. Pārējie nepārtikas rūpniecības uzņēmumi un ražotnes izmanto pazemes spiedienūdeni, kas atzīstams par tā neracionālu izmantošanu.

Valmierā un tās apkārtnē pazemes ūdens ieguvei tiek izmantots Arukilas – Burtņieku ūdens horizonts un krājumi ir pietiekami, lai nodrošinātu iedzīvotāju un rūpniecības pašreizējās un tuvākās nākotnes vajadzības (prognozētie pazemes ūdens resursi – 48000 m³/dnn, izpētītie ekspluatācijas krājumi – 28500 m³/dnn, faktiskais maksimālais patēriņš - »15000 m³/dnn bija līdz 90.gadu vidum). Ūdensapgādes sistēmas tiek apgādātas ar pazemes ūdeņiem, kas iegūti no apakšējiem devona slāņiem. Ūdens kvalitātes analīzes apstiprina, ka neattīrītā iegūtā ūdens kvalitāte atbilst Dzeramā ūdens direktīvas prasībām, izņemot prasības dzelzs (caurmērā 0,1-1,5 mg/l) un mangāna (caurmērā 0,05- 0,5 mg/l) saturam.

Būtiska antropogēnā noslodze "Grīšļu" artēzisko urbumu kaskādes apkārtnē nākotnē tomēr var radīt ūdens nesošo slāņu piesārņojuma briesmas.

Pazemes ūdeņu tīrību var apdraudēt piesārņotā grunts atsevišķu saimniecisko objektu teritorijās (dzelzceļa stacijas sliežu ceļi – naftas produkti, PVU "Latvijas Nafta" naftas bāze Gaides ielā 11 – naftas produkti, metāllūžņu savākšanas bāze – naftas produkti, LTD "Agroserviss" esošo vai bijušo minerālmēslu noliktavu apkārtnē Mūrmuižas ielā – minerālmēslu fosfors un slāpeklis, a/s Valmieras SŠ Cempu ielā 13 - naftas produkti, pilsētas un piepilsētas teritorijā esošas DUS, utt.).

Par konkrētu grunts piesārņojuma apjomu pētījumu nav un tikai dažiem no iespējamiem grunts un gruntsūdens piesārņotājiem izveidoti un tiek lietoti monitoringa urbumi (DUS "Statoil", bijušā a/s VSŠ izgāztuve). Valmierā izurbta 1 artēziskā aka, no kuras gadā iegūst 554 m³ Pērnavas horizonta hlorīdu minerālūdeni, ko izmanto p/s "Naukšēni" galda dzeramā minerālūdens ražošanai.

3.2.1.tabula

Pazemes ūdens ņemšanas vietas Valmieras pilsētas
(saskaņā ar LR Valmieras reģionālās vides pārvaldes un SIA Valmieras ūdens sniegtajiem datiem)

Urbuma identifikācijas numurs	Nosaukums	Īpašnieks, adrese
tamponēta P500796	Minerālūdens urbums „Valmiera”	SIA „Naukšēni” minerālūdens „Valmiera”, Jaunvāles ielā 11
P500786	Artēziskā aka	Vidzemes agroekonomiskā sabiedrība LPKS, ŪAU, NAI, Mūrmuižas ielā 8
P500123	Artēziskā aka	Latvenergo valsts AS fil. ZET, Valmieras ETR, Raiņa ielā 14
P500387	Artēziskā aka ZET teritorijā	
P500482	Artēziskā aka Nr.2 rūpnīcas teritorijā	AS „Valmieras stikla šķiedra”, Cempu ielā 13
P500483	Artēziskā aka Nr.3 rūpnīcas teritorijā	
P500845	Ūdens apgādes urbums Nr.4	
P500303	Artēziskā aka Nr.1	AS „Valmieras piens”, Rīgas ielā 93
P500304	Artēziskā aka Nr.2	
P500305	Artēziskā aka Nr.3	
P500306	Artēziskā aka Nr.4	
P500308	Artēziskā aka Nr.6	
P500309	Artēziskā aka Nr.7	
P500575	Artēziskā aka Nr.17-8 Lucas ielā (plāno tamponēt)	SIA „Valmieras ūdens”, Rūpniecības ielā 50
P500576	Artēziskā aka Nr.18-5 Jaunvāles ielā (plāno tamponēt)	
P500715	Artēziskā aka	SIA „Valmieras reģiona patērētāju biedrība”, Rīgas ielā 4
P500091	Artēziskā aka	VAS „Latvenergo” „Augstsprieguma tīkli” Valmieras apakšstacija, Raunas ielā 4
P500094	Artēziskā aka Cempu ielā 8	SIA „Lauktechnikas enerģētiskis” Cempu ielā 8
P500090	Artēziskā aka	AS „Valmieras piens”, sviesta – siera bāze, Cempu ielā 2
P500102	Artēziskā aka	„1. Valmieras Robežsargu bataljons”, Kagurmuižā

3.2.1.tabula

Virszemes ūdens ņemšanas vietas Valmieras pilsētas
(saskaņā ar LR Valmieras reģionālās vides pārvaldes sniegtajiem datiem)

Urbuma identifikācijas numurs	Nosaukums	Īpašnieks, adrese
V500025	Gauja	AS „Valmieras stikla šķiedra”, Cempu ielā 13
V500008	Gauja	Latvijas – Austrālijas kopuzņēmums AS „VALPRO CORP”, Linarda Laicēna ielā 2

2000.gadā veiktie hidroloģiskie pētījumi liecina, ka zem pilsētas esošajā ūdens slāni ir lieli gruntsūdens resursi, lai gan dominējošie hidroloģiskie apstākļi neierobežo urbumu izvietojumu, tomēr atzīmēts, ka centralizētā ūdens ieguve „Grīšļu” aku laukā, slēdzot pilsētas teritorijā esošos urbumus, atzīstama par labāku sakarā ar „Grīšļu” aku labāku sanitāro aizsardzību. Atzīts, ka ūdens ieguves drošība „Grīšļu” aku laukā krietni pārsniedz prasības sabiedriskajai ūdensapgādes sistēmai projektētajā periodā līdz 2020.gadam.

Valmierā iespējams attīstīt ražošanu, kurai ir nepieciešami ievērojami dzeramā ūdens resursi.

PLĀNOJUMA RISINĀJUMI

- ✚ Valmierā, lai veiktu ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmas rekonstrukciju un ir uzsākta projekta „Ūdenssaimniecības attīstība Austrumlatvijas upju baseinos” realizācija.
- ✚ Perspektīvā ir plānots tamponēt 2 pilsētā esošās artēziskās akas un 3 artēziskās akas Kauguru pagasta „Grīšļi” aku laukā, lai uzlabotu centralizētās ūdensapgādes ūdens kvalitāti, atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajam prasībām.
- ✚ Perspektīvā plānots Kauguru pagastā „Grīšļi” izbūvēt ūdens attīrīšanas/atdzelžošanas staciju, lai no artēziskajām akām izsūknētais ūdens, pirms nonākšanas galvenajos ūdensapgādes maģistrālajos cauruļvados un no tiem sadales tīklos, tiktu attīrīts no nevajadzīgajiem piemaisījumiem.
- ✚ Saskaņā ar LR Aizsargjoslu likumu gar ūdensvadu tīkliem tiek noteiktas aizsargjoslas un aprobežojumi tajās, lai nodrošinātu ūdensvadu un kanalizācijas tīklu ekspluatāciju un drošību.
- ✚ Saskaņā ar LR Aizsargjoslu likumu ap ūdens ņemšanas vietām plānojumā tiek noteiktas aizsargjoslas un aprobežojumi tajās, lai nodrošinātu ūdens resursu saglabāšanos un atjaunošanos, kā arī samazinātu piesārņojuma negatīvo ietekmi uz iegūstamos ūdens resursu kvalitāti visā ūdens ekspluatācijas laikā. Ap ūdens ņemšanas vietām nosaka stingra režīma, kā arī bakterioloģisko un ķīmisko aizsargjoslu. Urbumiem, akām un avotiem, kurus saimniecībā vai dzeramā ūdens ieguvei izmanto savām vajadzībām individuālie ūdens lietotāji (fiziskās personas), aizsargjoslas nenosaka, ja ir veikta labiekārtošana un novērsta notekūdeņu infiltrācija un ūdens piesārņošana.
- ✚ Attīstīt ūdensapgādes tīklus un izbūvēt jaunus ūdensapgādes maģistrālos cauruļvadus atsevišķu mikrorajonu un pilsētas nomaļu teritoriju apgādei ar kvalitatīvu dzeramo ūdeni.

PAMATOJUMS

- ✚ Valmieras pilsētas iedzīvotāju nodrošināšana ar pietiekoša daudzuma un kvalitatīva ūdens resursiem, atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajam prasībām.

3.2.2. Kanalizācija

Informācija grafiski attēlota Grafiskās daļas kartogrāfiskajā materiālā Nr.10 „Kanalizācija”.

Kopējais sadzīves kanalizācijas tīklu garums Valmieras pilsētā ir 113,8 km, no kuriem 0,6km ir kopējās nozīmes kanalizācija. Valmierā ar centralizētās kanalizācijas pakalpojumiem nodrošināti aptuveni 70 % iedzīvotāju, pārējie iedzīvotāji izmanto kanalizācijas tvertnes. Apmēram 70 % no

pilsētas attīrīšanas ietaisēs ievadītajiem notekūdeņiem ir sadzīves notekūdeņi, 16% no ražošanas uzņēmumiem un 14 % lietuss notekūdeņi.

Lielākā daļa no kanalizācijas pašteses tīkliem ir izgatavoti no keramikas caurulēm, dzelzsbetona, daļa no tīkliem ir izgatavota no azbestcements, plastmasas. Kanalizācijas sistēmas lielākā daļa ir novecojusi.

Valmieras pilsētas kanalizācijas sistēma ir sadalīta 5 sateces laukumos - trīs SIA Valmieras ūdens, viens a/s Valmieras stikla šķiedra un viens SIA „Triāls” filiāle VGK, kas pieslēgti pie atsevišķām sūkņu stacijām. Sūkņu staciju aprīkojumā esošie sūkņi ir veci un neefektīvi, tāpat kā vadības iekārtas.

Projekta „Notekūdeņu attīrīšanas iekārtu izbūve/ rekonstrukcija 14 Austrumlatvijas upju baseinu pilsētās” ietvaros divām sūkņu stacijām paredzēta rekonstrukcija. Plostnieku ielas sūknētavas stāvoklis ir neapmierinošs, tādēļ projekta ietvaros tiks izbūvēta jauna sūkņu stacija.

Gadā ar notekūdeņiem no centrālajām pilsētas attīrīšanas iekārtām Gaujā tiek ievadīti 2,1 miljoni kubikmetru notekūdeņu, kas satur 210 t suspendēto vielu, 669 t organisko vielu (pēc KSP), 2,2 t naftas produktu,. Notekūdeņu kvalitāte ne visos gadījumos atbilst normatīvu prasībām, taču, tā kā tie Gaujā ietek leņpus pilsētas, tad neietekmē upes ūdens kvalitāti pilsētā. Atsevišķos gadījumos, attīrīšanas iekārtām nespējot nodrošināt prasībām atbilstošu notekūdeņu tīrības pakāpi, tiek ietekmēts vides stāvoklis pilsētā (gaisa piesārņošana ar nepatīkamu aromātu) Paredzams, ka pēc rekonstrukcijas šīs attīrīšanas iekārtas spēš nodrošināt normatīviem atbilstošu notekūdeņu tīrības pakāpi.

Gaides upītē normatīvi tīrus notekūdeņus pēc attīrīšanas ievada AS „Valmieras stikla šķiedra”, kas ir arī viens no lielākajiem ražošanas notekūdeņu radītājiem Valmieras reģionā 0,38 milj.m³ 2004.g. (piesārņojums – 22,1 t suspendēto vielu gadā, 123,7 t organisko vielu (pēc KSP), 0,3 t naftas produktu), kas Gaujā nonāk augšpus pilsētas centra rajona.

Gaujā un tās pietekās (ieskaitot Dzirnavu ezeriņu) no 30 izplūdes vietām tiek iepludināti arī lietuss ūdeņi no pilsētas teritorijas (attīrīti vai bez attīrīšanas), kā arī atsevišķos gadījumos – neattīrīti notekūdeņi no kanalizācijas sistēmas avārijas izplūdēm vai nelikumīgiem pieslēgumiem lietuss kanalizācijas tīkliem.

3.2.3. Virszemes ūdeņu novadīšana

Valmieras pilsētā ir atsevišķa lietuss ūdens kanalizācijas sistēma 66,7 km garumā. Lietuss ūdeņu novadīšana pilsētā notiek gan organizēti, gan neorganizēti. Valmierā lietuss ūdens slēgtās novades

sistēmas pārsvarā ir lokāla mēroga - tās izbūvētas nelieliem pilsētas rajoniem, ievērot reljefa radītās iespējas kolektoru būvei un saslēgšanai savā starpā bez pārsūkņēšanas stacijām.

Lietus ūdeņi bez attīrīšanas tiek ievadīti grāvjos, upītēs un citās atklātās ūdens tilpnēs. Pilsētā šādu izvadu ir ap 30. Kopumā lietus ūdens cauruļvadu stāvoklis ir apmierinošs, taču nepieciešams uzstādīt nosēdakas vai lokālās notekūdeņu attīrīšanas ietaises.

Vairumam Valmieras pilsētas ielām lietus ūdens novadīšana no brauktuves paredzēta grāvjos gar abām ielas malām. Lielākā daļa no tiem veido atsevišķas sistēmas ar izplūdi gan atklātās ūdenstilpēs (upītēs), gan slēgtā lietus ūdens kanalizācijā (Palejas ielā, Raiņa ielā, Ezera ielā, Podnieku ielā u.c.). Kopumā Valmierā novadgrāvju un caurteku stāvoklis ir apmierinošs.

Gadā dabas vidē atpakaļ tiek ievadīti vairāk nekā $2,5 \text{ milj.m}^3$ + lietus notekūdeņi (2.1 no Valmieras pilsētas attīrīšanas ietaisēm + 0.385 no VSŠ) + LŪK, šos datus es nezinu) miljoni kubikmetru notekūdeņu, no kuriem lielāko un bīstamāko daļu ($2,2 \text{ milj.m}^3$) veido sadzīves un rūpniecības uzņēmumu notekas.

Notekūdeņu attīrīšanai Valmierā uzbūvētas 2 bioloģiskās attīrīšanas ietaises (Valmieras pilsētas centralizētajam kanalizācijas tīklam Grīšļu ielā 6, un a/s VSŠ), 2 ķīmiskās attīrīšanas iekārtas VSŠ un "Valpro Corp" rūpniecisko notekūdeņu neitralizēšanai, kuras darbojas atkarībā no ražošanas nepieciešamības, kā arī 14 mehāniskās attīrīšanas iekārtas pilsētas un uzņēmumu teritoriju un brauktvju lietus un sniega kušanas ūdeņu, kā arī atsevišķu rūpniecības notekūdeņu attīrīšanai. Šīs iekārtas vēlamā attīrīšanas pakāpi nespēj nodrošināt. Perspektīvā pārtikas pārstrādes uzņēmums a/s „Valmieras piens”, kas plāno izbūvēt uzņēmuma notekūdeņu priekšattīrīšanas iekārtas Putriņu mežā.

Valmieras pilsētā neliela daļa lietus ūdeņu tiek novadīti saimnieciskajā kanalizācijā. Šādu kanalizācijas tīklu garums sastāda 0,6km. Ņemot vērā nelabvēlīgo ietekmi uz bioloģiskajiem procesiem notekūdeņu attīrīšanas iekārtās, lietus, sniega kušanas, drenāžas, kondensāta, automašīnu mazgāšanas ūdeņu novadīšanai nepieciešams attīstīt lietus kanalizācijas tīklu, nodrošinot attīrītu lietus notekūdeņu novadīšanu Gaujā.

Lietus un sniega kušanas ūdeņi no atsevišķu uzņēmumu teritorijās ar paaugstinātu specifisku piesārņojumu, piemēram, naftas produktiem, pirms novadīšanas kanalizācijas tīklos jāattīra konkrētā uzņēmuma priekšattīrīšanas ietaisēs.

PLĀNOJUMA RISINĀJUMI

- Lai veiktu ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmas rekonstrukciju, Valmierā ir uzsākta ES KF projektu „Ūdensvada un kanalizācijas tīklu paplašināšana un rekonstrukcija Valmierā” un „Ūdenssaimniecības pakalpojumu attīstība Valmierā, II kārtā” realizācija, kas saistīta ar ūdensapgādes un kanalizācijas tīklu paplašināšanu un rekonstrukciju, notekūdeņu attīrīšanas ietaišu rekonstrukciju, tīklu ekspluatācijas tehnikas iegādi”.
- Projekta „Notekūdeņu attīrīšanas iekārtu izbūve/ rekonstrukcija 14 Austrumlatvijas upju baseinu pilsētās” ietvaros plānots rekonstruēt Valmieras pilsētas bioloģiskās notekūdeņu attīrīšanas iekārtas, lai tās spētu nodrošināt normatīviem atbilstošu notekūdeņu tīrības pakāpi.
- Pārtikas pārstrādes uzņēmums a/s „Valmieras piens” uzsācis izbūvēt uzņēmuma notekūdeņu priekšattīrīšanas iekārtas.
- Saskaņā ar LR Aizsargjoslu likumu gar kanalizācijas tīkliem tiek noteiktas aizsargjoslas un aprobežojumi tajās, lai nodrošinātu ūdensvadu un kanalizācijas tīklu ekspluatāciju un drošību (skatīt Valmieras pilsētas Apbūves noteikumi).
- Attīstīt notekūdeņu, (t.sk. lietus notekūdeņu) tīklus un izbūvēt jaunus maģistrālos kanalizācijas cauruļvadus un sūkņu stacijas, nodrošinot atsevišķu mikrorajonu un pilsētas nomaļu teritoriju notekūdeņu savākšanu un šo teritoriju turpmāko attīstību, gruntsūdeņu aizsardzībai.

PAMATOJUMS

- Nodrošināt iedzīvotāju, pilsētas uzņēmumu un organizāciju vajadzības pēc kvalitatīvas notekūdeņu savākšana un attīrīšanas, atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajam prasībām.
- Nodrošināt atmosfēras nokrišņu ūdeņu savākšanu un attīrīšanu un dabisko ūdensnoteču atjaunošanu.

3.2.4. Siltumapgāde

Informācija grafiski attēlota Grafiskās daļas kartogrāfiskajā materiālā Nr.12 „Siltumapgāde”.

Centralizētai siltumapgādei pilsētā pieslēgts vairāk nekā 300 ēku. Individuālās apbūves rajoni siltumapgādei nav pieslēgti.

Centralizēto siltumapgādi pilsētā pamatā nodrošina trīs galvenās katlu mājas. Pilsētas Gaujas labajā krastā centrālo apbūves rajonu ar siltumenerģiju nodrošina katlu māja, kas atrodas

Rīgas ielā 27a (uzstādītā jauda 33,2 MW), bet Ausekļa, V.Baloža un Jumaras ielās daudzstāvu apbūves kvartālus nodrošina katlu māja Rīgas ielā 93 (A/s "Valmieras piens"). Gaujas kreisajā krastā daudzstāvu apbūves kvartālus ar siltumenerģiju nodrošina katlu māja, kas atrodas Dzelzeļa ielā 7 (uzstādītā jauda 43,6 MW). Katlu mājas Rīgas ielā 27a un Dzelzeļa ielā 7 apsaimnieko Valmieras pilsētas pašvaldības SIA „Valmieras Siltums”. Darbojas arī mazās lokālās katlu mājas.

Siltumenerģijas patēriņa samazinājuma dēļ, kad no pilsētas siltumtīkliem atslēdzās vairāki lietotāji, esošo katlu māju jauda Valmierā tiek izmantota pamatā par 45 – 50 %.

Kā kurināmais katlu mājās tiek izmantota dabas gāze, bet kā rezerves – šķidrās kurināmais. Lokālās katlu mājās tiek izmantots vietējais kurināmais - malka, koksnes atkritumi. Nelielā daudzumā izmanto arī krāšņu šķidro kurināmo.

Kopējais siltumtīklu garums pilsētā ir aptuveni 30 km, tajā skaitā:

- 15,6 km (52%) rekonstruētie siltumtīkli ar rūpnieciski izolētiem cauruļvadiem;
- 12,1 km (41%) pazemes kanālos;
- 2,0 km (%) ar virszemes izbūves veidu;
- 0,3km (1%) bezkanāla siltumtrases (veca tehnoloģija).

Siltumtīkliem pārsvarā ir divcauruļu shēmas veids un tie nav savienoti vienā kopējā tīklā.

Galvenie siltumenerģijas lietotāji Valmierā ir dzīvojamās un sabiedriskās ēkas un to skaits pārsniedz 300. Visi lietotāji ir apgādāti ar siltumenerģijas skaitītājiem, bet samērā daudziem lietotājiem (~ 20 gab.) individuālie siltummezgli nav aprīkoti ar modernu automātisko regulēšanas iekārtu, kā rezultātā tiek paaugstināta siltumnesēja temperatūra siltumtrases atpakaļgaitas cauruļvadā, un līdz ar to tiek palielināti siltuma zudumi trasēs.

Apkalpojot katlumāju iekārtas ar pilnīgi neizmantotu jaudu, maģistrālos siltumtīklus ar zemu noslodzi, kā arī uzstādot ISM iekārtu ar nepieciešamo jaudu, bet to neizmantojot, faktiskie iekārtu un tīklu ekspluatācijas efektivitātes rādītāji ievērojami atšķiras no projektētiem.

Izvēloties lokālo siltumapgādes veidu, jāievēro:

- izmaksu apjoms, ierīkojot pilnīgi automatizētus, ar augstu lietderības koeficientu un darbībā drošus lokālus siltuma avotus;
- palielinās uguns – un sprādzienbīstamība;
- iekārtu apkopes izmaksas turpmākajos gados, izmantojot specializētu organizāciju pakalpojumus;
- ietekmi uz apkārtējo vidi un iedzīvotāju veselību, izvietojot lokālās katlumājas dzīvojamo ēku tuvumā bez dūmgāzu attīrīšanas iekārtām;

- lokālo katlumāju darbība ir orientēta uz dabas gāzes izmantošanu, kas izslēdz alternatīvā kurināmā izmantošanu avārijas vai gāzes piegādes pārtraukumu gadījumos;
- tiek likvidētas koģenerācijas izmantošanas iespējas, neracionāli izmantoti maģistrālie siltuma tīkli, tādējādi radot zaudējumus citiem lietotājiem.

Valmieras pilsētas dome ir noteikusi, kurās teritorijās ir saglabājama centralizētā siltumapgāde un, kur lietotāji var izvēlēties citu siltumapgādes veidu. Atļauju decentralizācijai izsniedz tikai uz tehniski – ekonomiskā aprēķina pamata, ievērojot vides aizsardzības prasības, kā arī izvērtējot, vai līdz ar decentralizāciju netiek nodarīts kaitējums citiem siltumenerģijas lietotājiem, vai tiek ievēroti normatīvie dokumenti.

PLĀNOJUMA RISINĀJUMI

 Valmieras pašvaldība, veicot vietējās enerģētikas prognozēšanu un plānošanu, kā arī izvērtējot esošās siltumapgādes sistēmas darbības rādītājus ir noteikusi šādus siltumapgādes attīstības galvenos virzienus:

- Tiek saglabāta centralizētā siltumapgāde ar pašvaldībai piederošiem pārvades tīkliem saskaņā ar pilsētas apstiprināto Valmieras pilsētas teritorijas plānojumu (Teritorijas, kurās saglabājama centralizētā siltumapgāde, grafiski attēlotas kartogrāfiskajā materiālā Nr.12 „Siltumapgāde”. Skatīt Valmieras pilsētas teritorijas plānojuma Grafisko daļu.)
- Tiek respektēta enerģijas lietotāju brīva izvēle, ja ar to netiek traucēta citu lietotāju siltumapgāde un nepalielinās vides piesārņojums.
- Tiek noteiktas pilsētas zonas, kurās vides piesārņojuma samazināšanas interesēs nosakāma centralizētā siltumapgāde, vienlaicīgi veicināta jaunu siltumtīklu izbūve.
- Nav pieļaujama ēku atslēgšana no centralizētās siltumapgādes sistēmas, kā arī atsevišķu dzīvokļu atslēgšana no ēkas apkures sistēmas.
- Decentralizēto siltumapgādi ieteikt individuālo māju apbūvē, savrup stāvošajās daudzdzīvokļu mājās, tirdzniecības un ražošanas objektos, kas nav saistīti ar pilsētas centru. Kā piemērotu kurināmo decentralizētai siltumapgādei ieteikt dabas gāzi, malku un koksnes atkritumus, vai no tiem veidotu kurināmo - šķeldu, granulas, briketes vai dabas gāzi u.c., kas neveido apjomīgus kaitīgos izmešus. Siltumapgādes veidu pilsētas teritorijā katrā atsevišķā gadījumā saskaņo Valmieras pašvaldības institūcijas.
- Atdalīt siltuma ražošanu no pārvades un sadales.

- Par pamatu norēķiniem ar lietotājiem par izmantoto siltumenerģiju apkurei un karstā ūdens apgādei izmanto uzstādīto skaitītāju rādījumus.
- Siltuma tarifu izskata un apstiprina Valmieras Sabiedrisko pakalpojumu regulators.
- Panākt, lai visās namu apsaimniekošanas organizācijās būtu vienotas norēķinu datorprogrammas un maksājumu kvītis par komunālajiem pakalpojumiem.

☛ Paredzēts nodrošināt ar iespēju pieslēgties centralizētajai siltumapgādei perspektīvi plānoto daudzstāvu dzīvojamo apbūvi Matīšu šosejā 5.

☛ Katlumājās Rīgas ielā 27A un Dzelzceļa ielā 7 tiek plānota rekonstrukcija ar katlu nomaigu un koģenerācijas iekārtu uzstādīšanu.

☛ Tiek plānota siltumtrases cauruļvadu nomaiga uz rūpnieciski izolētiem cauruļvadiem.

☛ Saskaņā ar LR Aizsargjoslu likumu tiek noteikta ekspluatācijas aizsargjoslas un aprobežojumi tajās gar siltumtīkliem, to iekārtām un būvēm tiek noteikta aizsargjosla, lai nodrošinātu siltumtīklu, to iekārtu un būvju ekspluatāciju un drošību.

PAMATOJUMS

☛ Nodrošināt efektīvu, dabai draudzīgu siltumapgādi.

3.2.5. Atkritumu apsaimniekošana

Valmieras pilsētas atkritumu apsaimniekošanu reglamentē Latvijas valsts likumdošanas akti, LR Ministru Kabineta 2006.gada 26.septembra noteikumi Nr. 797., „Ziemeļvidzemes reģionālais atkritumu apsaimniekošanas plāns 2006. – 2013.gadam”, Valmieras pilsētas domes apstiprinātie saistošie noteikumi:

- Saistošie noteikumi Nr.4 „Par Valmieras pilsētas atkritumu apsaimniekošanu” (21.03.2002.)
- Saistošie noteikumi Nr.9 "Par sabiedrisko kārtību Valmieras pilsētā" (19.12.2002.)

1998. gadā Latvijas atkritumu apsaimniekošanas stratēģijas ieviešanas ietvaros tika nodibināta „Ziemeļvidzemes atkritumu apsaimniekošanas organizācija” (ZAAO). SIA „ZAAO” darbības virziens ir atkritumu savākšana, šķirošana, uzglabāšana, apstrāde, pārkraušana, pārvadāšana, apglabāšana. Pakāpeniski no 2000. gada rudens SIA „ZAAO” sniedz visu veidu atkritumu savākšanas pakalpojumus, lai iedzīvotājiem un juridiskām personām maksimāli atvieglotu atkritumu noglabāšanas problēmas un padarītu atkritumu savākšanas pakalpojumus pieejamus ikvienam.

SIA „ZAAO” Ministru kabinetā ir apstiprināts Ziemeļvidzemes reģionālo atkritumu apsaimniekošanas plāns 2006.-2013. gadam. Atkritumu apsaimniekošanas plāna mērķis ir nodrošināt pamatinformāciju un rīcības programmu, kas nepieciešama likumdošanas prasībām atbilstošas atkritumu apsaimniekošanas sistēmas izveidei konkrētajā reģionā.

Viena atkritumu radītāja (atkritumu radītājs – fiziskā vai juridiskā persona, kuras darbība rada atkritumus) saražotie atkritumi Valmierā sasniedz 1,5 m³ vai 300 kg/gadā.

2005. gadā SIA „ZAAO” ir noslēgti līgumi par 166 704 m³ sadzīves atkritumu savākšanu no Valmieras pilsētas un noglabāšanu poligonā „Daibe”. Līgumus par atkritumu apsaimniekošanu SIA „ZAAO” slēdz ar fiziskām personām un juridiskām personām, t.sk. daudzdzīvokļu nama apsaimniekotāju vai dzīvokļa īpašnieku pilnvaroto personu.

1998. gadā rekultivēta izgāztuve „Misas”. Tās teritorijā ir ierīkoti nepieciešamie gruntsūdeņu monitoringa urbumi, lai varētu sekot rekultivētās izgāztnes ietekmei uz vidi. 2004. gada novembrī ekspluatācijā tika nodots SA poligons „Daibe”, kas tika uzbūvēts, izmantojot ES Kohēzijas (iepriekš ISPA) fonda 70 %, valsts 6% un SIA ZAAO 24 % finanšu resursus. Poligons izbūvēts atbilstoši ES un LR normatīvo aktu prasībām. Kopš 2005. gada 1. janvāra tā ir vienīgā legālā atkritumu noglabāšanas vieta Ziemeļvidzemē. Kopējā platība, kas rezervēta, ņemot vērā poligona attīstību nākotnē, ir 49,2 ha, poligona „Daibe” platība - 12,96 ha. Plānots, ka SA poligona darbības laiks būs vismaz 28. gadi. Poligonā atrodas atkritumu šķirošanas stacija un kompostēšanas laukums.

Valmierā tiek pilnveidota sadzīves atkritumu šķirošanas sistēma. EKO laukums šķirotu atkritumu pieņemšanai atrodas Valmierā, Cempu ielā 10. Gan iedzīvotāji, gan juridiskas personas EKO laukumā bez maksas var nodot sašķirotus atkritumus, t.i., stikls, papīrs (makulatūra), plastmasa (PET), kurus pēc tam var izmantot kā otrreizējās izejvielas. EKO laukumā iedzīvotāji bez maksas var nodot arī neizjauktu sadzīves elektrotehniku – ledusskapjus, gāzes plīti, veļas mašīnas un televizorus.

Saskaņā ar Ziemeļvidzemes reģionālo atkritumu apsaimniekošanas plānu 2006. – 2013. gadam, teritorijas plānojums paredz vietu otra EKO laukuma izbūvei stāvlaukumā pie Purva ielas un Beātes ielas krustojuma. Līdz ar to EKO laukumi kļūs pieejamāki visiem pilsētas iedzīvotājiem.

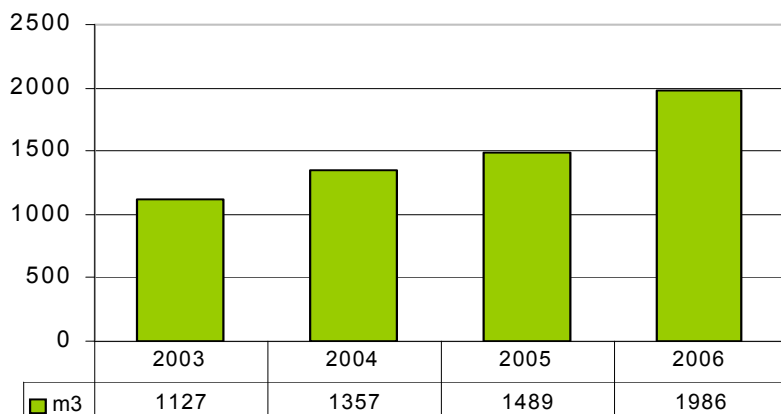
Bez EKO laukuma, dažādās Valmieras pilsētas vietās (daudzdzīvokļu māju pagalmos, privātmāju rajonos u.c.) ir izveidoti EKO punkti – konteineri atsevišķu atkritumu veidu šķirošanai.

Atkritumu pārstrādi šobrīd reģionā veic SIA „EKO -Vide”, kas nodarbojas ar dzīvnieku atkritumu pārstrādi un SIA „V.L.T.”, kas nodarbojas ar olu paliktnu ražošanu.

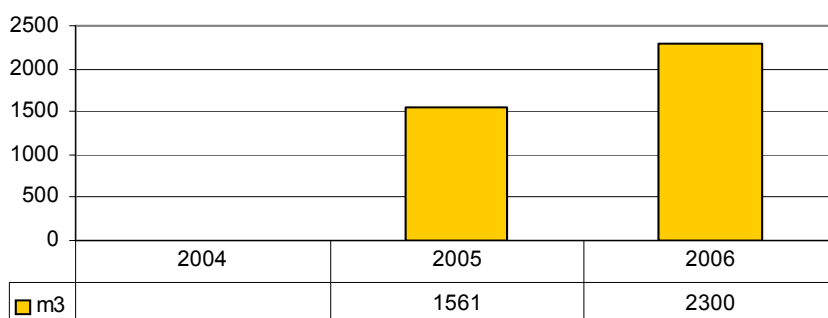
Pēdējo gadu laikā Valmieras pilsētas pašvaldība, sadarbojoties ar SIA “ZAAO”, rudenos un pavasaros rīko akcijas gan zaļo, gan lielgabarīta atkritumu savākšanai.

3.2.5.1. attēls

Zaļo atkritumu savākšanas akcija

Savākto zaļo atkritumu apjoms

Savākto lielgabariņa atkritumu apjoms

Kā liecina diagrammās attēlotais, savākto atkritumu daudzuma apjoms ar katru gadu palielinās, tomēr vēl aizvien novērojama patvaļīga atkritumu izgāšana tiem nepiemērotās vietās, galvenokārt, sadzīves un zaļo atkritumu. Epizodiski daļa atkritumu tiek izmesti daudzdzīvokļu namu konteineru laukumos, daļa nonāk mežmalās u.c. Lai pilnībā atrisinātu zaļo atkritumu problēmu, pilsētā vajadzētu izveidot speciālu kompostēšanas laukumu, kur savākt lapas, zarus, ielu saslaukas u.c. zaļos atkritumus.

PLĀNOJUMA RISINĀJUMI

- ☛ Sakārtot sadzīves atkritumu apsaimniekošanas sistēmu tā, lai nodrošinātu sadzīves atkritumu savākšanas pakalpojumus visiem pilsētas iedzīvotājiem.

PAMATOJUMS

- ☛ Nodrošināt ilgtspējīgu un līdzsvarotu vides attīstību, saskaņojot cilvēku labklājības mērķu sasniegšanu un pilsētā notiekošo saimniecisko darbību, saudzējot apkārtējo vidi.

3.2.6. Elektroapgāde

Informācija grafiski attēlota Grafiskās daļas kartogrāfiskajā materiālā Nr. „Elektroapgāde”.

Elektroapgādi pilsētai nodrošina AS „Latvenergo” Sadales tīkls Ziemeļu reģions. Sadales tīkls Ziemeļu reģions nodrošina ar elektroenerģiju Valmieras, Cēsu un Limbažu administratīvos rajonus.

Valmierā ir lielākais uzskaites punktu skaits pa elektrisko tīklu rajoniem – 21 997.

Lielākie elektroenerģijas patērētāji ir:

- a/s „VŠŠ”
- a/s „Valmieras piens”
- a/s „Valpro – Corp”
- Valmieras pilsētas dome

Valmierā ir 20kV kabelīnijas – 49, 8km, 20kV gaisvadu līnijas – 24km, 0,4kV kabelīnijas – 120 km, piekarkabeļi AMKA – 20km, 0,4kv gaisvadu līnijas ap 30km.

PLĀNOJUMA RISINĀJUMI

- Jaunu objektu vai dzīvojamo teritoriju izbūves gadījumā jāparedz jaunu 20/0,4 kV tīklu izbūve.
- Apbūves teritorijās izbūvējot jaunas vai rekonstruējot vecās elektroapgādes sistēmas, trases jāiebūvē pazemes kabelīnijas.
- Esošajām un perspektīvā izbūvējamām elektrolīnijām teritorijas plānojumā noteiktas aizsargjoslas, kurās ir spēkā Aizsargjoslu likums un MK 20.10.1998 noteikumi Nr.415 “Ekspluatācijas aizsargjoslu gar elektriskajiem tīkliem noteikšanas metodika” prasības (skatīt Apbūves noteikumu 4.31.punktu).

PAMATOJUMS

- Nodrošināt ar pietiekamu un kvalitatīvu elektroenerģiju.

3.2.7. Gāzes apgāde

Informācija grafiski attēlota Grafiskās daļas kartogrāfiskajā materiālā Nr.14 „Gāzes apgāde”.

Valmieras pilsētā tiek izmantota gan sašķidrinātā, gan dabasgāze.

Valmieras pilsētas gāzes apgāde ar dabasgāzi tiek nodrošināta no maģistrālā gāzesvada DN 700 mm Vireši – Tallina un gāzes regulēšanas stacijām (GRS) “Valmiera –1” un “Valmiera -2”,

ekspluatāciju nodrošina akciju sabiedrības "Latvijas Gāze" Eksploatācijas iecirknis "Gāzes transports".

Valmieras pilsētā gāze tiek izmantota sadzīves vajadzībām, apkurei un tehnoloģijām. Esošās sadales gāzesvadu sistēmas ekspluatāciju nodrošina akciju sabiedrības "Latvijas Gāze" Cēsu iecirknis.

Pilsētas teritorijā esošajiem rūpnieciskajiem un komunālajiem lietotājiem gāzes apgādi nodrošina vidējā spiediena $P < 0,4$ MPa sadales gāzesvadu sistēma. Daudzdzīvokļu dzīvojamām ēkām pavadu gāzes apgādi nodrošina esošie zemā spiediena sadales gāzesvadi. Vidējā spiediena ($P < 0,01$ MPa) sadales gāzes vadi izbūvēti individuālās apbūve rajonos Burkānciemā un Zvirgzdukalnā.

3.2.7.1. tabula

Esošie rūpnieciskie un komunālie gāzes patērētāji*

Nr.	Nosaukums	Adrese	Patēriņš Q	
			Nm ³ /h	Nm ³ /a
1.	SIA „Valmiera – Andren”	Cempu iela 12, Valmiera	85,0	120,0
2.	SIA „Valmieras maiznieks”	Leona Paegles iela 47, Valmiera	150,0	306,0
3.	A/s „VSŠ”	Cempu iela 13, Valmiera	2 719,0	9 000,0
4.	SIA „Triāls” filiāle V GK	Rūpniecības iela 1, Valmiera	300,0	1 800,0
5.	SIA „Valmieras Siltums”	Rīgas iela 27A, Valmiera	2 835,0	770,0
6.	Valmieras pilsētas pašvaldība	Dzelzceļa iela 7, Valmiera	2 286,0	620,0
7.	SIA „VLT”	Mūrmuižas iela 11A, Valmiera	75,0	456,0
8.	SIA „Valmieras piens”	Rīgas iela 93, Valmiera	1 310,0	5 200,0
9.	SIA „LPG” Valmieras GUS	Cempu iela 12, Valmiera	25,0	50,0
10.	A/s „Latvenergo” ZET	Raiņa iela 12, Valmiera	130,0	185,0
11.	A/s „Valpro-Corp”	Linarda Laicēna iela 2, Valmiera	205,0	741,0
12.	SIA „Maiznīca IEVA”	Stacijas iela 51, Valmiera	12,5	25,0
13.	SIA „Agate”	Andreja Upīša iela 8, Valmiera	3,0	10,0
14.	SIA „Valmieras Namsaimnieks”	Stacijas iela 26, Valmiera	8,5	7,0
15.	SIA „Ripo”	Rīgas iela 39, Valmiera	3,0	20,0
16.	SIA „Oms”	Kārļa Baumaņa iela 3	2,9	8,0
17.	SIA „Agroreviss”	Mūrmuižas iela 15, Valmiera	30,0	54,0
18.	SIA „Max Schon”	Mūrmuižas iela 5, Valmiera	3,0	10,0
19.	Reģionālā lauksaimniecības pārvalde	Mūrmuižas iela 18, Valmiera	20,0	40,0
20.	SIA „Serviss Vidzemē”	Mūrmuižas iela 20, Valmiera	12,0	23,0

21.	BO VAS Valmieras radiotelevīzijas centrs	Rīgas iela 95, Valmiera	12,9	20,0
22.	Vasarsvētku draudze „Atklāsme”	Marijas iela 14, Valmiera	12,0	15,0
23.	SIA „Norel būvmateriāli”	Mūrmuižas iela 13B, Valmiera	3,8	15,0
24.	SIA „Scantest”	Rīgas iela 101, Valmiera	5,4	15,0
25.	SIA „Vidzemes Energoceltnieks”	Ausekļa iela 31, Valmiera	27,7	40,0
26.	SIA „N.T. Rozalinde”	Mūrmuižas iela 14A, Valmiera	12,0	14,0
27.	SIA „Rīts A.J.”	Stacijas iela 35, Valmiera	9,0	12,0
28.	BO SIA „Forums N.A.”	Rietekļu iela 2, Valmiera	13,0	25,0
29.	SIA „Valker”	Tērbatas iela 16A, Valmiera	13,0	32,0
30.	A/s „Baltic Gaming”	Beāte iela 2, Valmiera	4,0	20,0
31.	SIA „Kesko Agro”	Mūrmuižas iela 5, Valmiera	4,0	5,0
32.	SIA „MTC”	Mūrmuižas iela 11, Valmiera	10,0	15,0
33.	SIA „Edenstar”	Kārļa Baumaņa iela 9, Valmiera	3,5	4,0
34.	SIA „Rimants”	Rīgas iela 36, Valmiera	10,0	10,0
35.	„Elvi”	Miera iela 5/7, Valmiera	15,0	10,0
36.	IU „Silva E.G.”	Miera iela 3A, Valmiera	5,0	5,0
37.	SIA „Veneko”	Miera iela 3A, Valmiera	5,0	5,0
38.	SIA „Papīra birojs”	Linarda Laicēna iela 5, Valmiera	9,0	15,0
39.	SIA „Mūris Z”	Linarda Laicēna iela 5, Valmiera	10,0	19,0
40.	SIA „Valmieras MB”	Mūrmuižas iela 18B, Valmiera	20,0	30,0
41.	Vidzemes apgabaltiesa	Tērbatas iela 13, Valmiera	20,0	40,0
42.	SIA „Rimi – Latvia”	Rubemes iela 51, Valmiera	15,0	20,0
44.	SIA „Jāņa Daliņa stadions”	Jāņa Daliņa iela 2, Valmiera	40,0	52,0
45.	SIA „Rīts A.I.”	Stacijas iela 2, Valmiera	62,5	30,0
46.	SIA „CBF Grante”	Georga Apiņa iela 10 -1, Valmiera	1,2	0,5
47.	SIA „Rīgas krāsas un lakas”	Voldemāra Baloža iela 11, Valmiera	2,8	7,5
48.	Kristīgais žēlsirdības fonds	Stacijas iela 26 -16, Valmiera	2,0	0,5
49.	A/s „SCO Centrs”	Mūrmuižas iela 14, Valmiera	7,0	12,0
50.	LPKS „Vidzemes agroekonomiskā kooperatīvā sabiedrība”	Mūrmuižas iela 14, Valmiera	300,0	275,0
51.	SIA „Max Shon”	Mūrmuižas iela 7, Valmiera	5,0	4,0
52.	SIA „R.A.J.A.L.”	Rīgas iela 64, Valmiera	2,8	8,0

* tabula veidota saskaņā ar a/s „Latvijas Gāze” sniegtajiem datiem.

PLĀNOJUMA RISINĀJUMI

- Perspektīvā plānots sacilpot esošo vidējā spiediena sadales gāzesvadu sistēmu, savienojot esošos vidējā spiediena sadales gāzesvadus DN 250 mm Jāņa Daliņa ielā un DN 400 mm Cempu ielas rajonā, šķērsojot Gaujas upi.
- Burkānciema, Jāņparka un Kārliešas individuālo dzīvojamo ēku rajonā perspektīvā paredzēta P<100 mbar gāzes apgādes sistēmas izbūve.
- Saskaņā ar LR Aizsargjoslu likumu ap gāzesvadiem, gāzapgādes iekārtām un būvēm, gāzes noliktavām un krātuvēm ir noteiktas ekspluatācijas un drošības aizsargjoslas, lai nodrošinātu gāzesvadu, gāzapgādes iekārtu un būvju, gāzes noliktavu un krātuvju ekspluatāciju un drošību, kā arī mazinātu iespējamo negatīvo ietekmi uz cilvēkiem šo ietaišu un būvju avārijas gadījumā. Aizsargjoslas grafiski attēlotas Grafiskās daļas kartogrāfiskajā materiālā Nr.6 „Aizsargjoslas”.
- Lai nodrošinātu gāzes apgādi perspektīvajiem rūpnieciskajiem, komunālajiem un individuālajiem patērētājiem Valmieras pilsētā, veicot autoceļu un ielu rekonstrukciju, projektējot jaunus autoceļus un ielas, kā arī esošo ielu sarkanajās līnijās un autoceļu nodalījumu joslās (aizsargjoslās), paredzēt iespējamā vidējā spiediena sadales gāzesvadu novietni, saskaņā ar spēkā esošajiem būvnormatīviem un Aizsargjoslu likumu.

PAMATOJUMS

- Nodrošināt kvalitatīvu un drošu gāzes apgādi.

3.2.8. Elektronisko sakaru infrastruktūra

2002. gadā SIA „Lattelekom” pabeidza Valmieras pilsētas un Valmiermuižas abonentu pieslēgšanu ciparu tīklam. Tas nodrošina visiem Valmieras pilsētas un Valmiermuižas abonentiem pieeju ciparu tīklam, kas dod iespēju izmantot visus ciparu tīkla pakalpojumus (Parole, Parole +, u.c.) kā arī papildus ISDN un platjoslas ciparu abonentu līnijas DSL iespēju visā Valmieras pilsētas telekomunikāciju tīkla teritorijā. Šie datu pārraides pakalpojumi ir pieejami gan privātiem, gan biznesa klientiem un ir iespējams veikt pieslēgumus, kas nodrošina ātrāku pieslēgumu Interneta WEB. SIA „Lattelekom” klientiem ir pieejami uz Interneta bāzes bāzēti jauni servisa pakalpojumi (Vienotais biznesa tīkls), kas savieno uzņēmumu galveno ofisu ar attālinātiem ofisiem izmantojot WEB.

Ar šī projekta pabeigšanu SIA „Lattelekom” ir praktiski pabeidzis investīciju programmu Valmieras pilsētas telekomunikāciju tīkla attīstībai. Nepieciešamības gadījumos ir iespējami daži projekti ,

taču to īstenošanai ir nepieciešams telekomunikāciju pakalpojumu pieprasījums un izdalītās investīcijas šiem mērķiem.

PLĀNOJUMA RISINĀJUMI

- A** Turpmākās attīstības tendences: arvien jauni DSL pieslēgumi un ISDN, kas nodrošina biznesa klientiem vietējo centrālu PBX pieslēgumus. Arvien jauni pakalpojumu veidi, kas tiks pasniegti pakas veidā. Lielu datu plūsmu pieprasījumu gadījumos attīstīsies optisko kabeļu abonentu tīkls (piedāvājot Ethernet tīkla pakalpojumus) un platjoslas (RDSL) radio pieslēgumi. Savas korekcijas biznesa plānos ienesīs pieaugošā konkurence telekomunikāciju tirgū un arvien pieaugošā mobilo telefonu loma balss un datu pārraidē.
- A** Pašvaldības kompetencē ietilptu publisko Interneta pieejas punktu izveide, lai maksimāli palielinātu IKT pieejamību iedzīvotājiem.

PAMATOJUMS

- A** Nodrošināt kvalitatīvu elektronisko sakaru pieejamību.

3.3. SATIKSMES INFRASTRUKTŪRA

Informācija grafiski attēlota Grafiskās daļas kartogrāfiskajā materiālā Nr.8 „Satiksmes infrastruktūra”.

Tikai jaunu ielu un satiksmes organizācija vien nepalīdzēs atrisināt satiksmes sastrēgumus un neērtības pilsētā, jo reizē ar to vajadzīgas:

- drošākas un satiksmes sistēmas,
- labs nodrošinājums ar komfortablu sabiedrisko transportu,
- labas pārvietošanās iespējas neatkarīgi no transporta līdzekļa veida,
- kvalitatīvi uzturētas ielas un ceļi.

Transporta infrastruktūras attīstības koncepcijas galvenie mērķi, kuri daļēji ir iestrādāti teritorijas plānojumā un kuri ievērojami izstrādājot Valmieras transporta infrastruktūras attīstības koncepciju kā atsevišķu dokumentu, ir:

- plānveidīga un savlaicīga ielu seguma atjaunošana un rekonstrukcija;
- jaunu ielu izbūve

- gājēju ietvju un celiņu izbūve un seguma savlaicīgs remonts.

Šo mērķu īstenošanas rezultātā būs iespējams:

- izveidot ielu tīklu, kurš nodrošinātu pilsētas ekonomisko attīstību vietējā un reģionālā līmenī;
- pilnveidot un attīstīt satiksmes organizācijas sistēmu, kas nodrošina transporta plūsmu sastrēgumu un apkārtējās vides piesārņojuma samazinājumu;
- radīt pasažieriem ērtu, drošu un pievilcīgu (cenas, serviss, u.t.t.) sabiedriskā transporta tīklu;
- izveidot mūsdienu prasībām atbilstošu, energoefektīvu, ērti ekspluatējamu pilsētas ielu apgaismošanas tīklu;
- sakārtot un pārveidot autotransporta novietošanas sistēmu pilsētā, nodrošinot ielu caurlaidības iespēju;
- satiksmes organizācijas uzlabošana, izmantojot fiziskos, organizatoriskos un telemātikas līdzekļus.

Esošais tilts pār Gauju Cēsu ielā ir vājākā, visvairāk noslogotākā vieta pilsētas transporta komunikāciju sistēmā. Tikai viena tilta esamība pilsētā būtiski apgrūtina visu satiksmes dalībnieku pārvietošanos šī tilta remontdarbu, kā arī satiksmes negadījumu laikā, kas tādejādi ierobežo valsts un pašvaldības svarīgu struktūru (ugunsdzēsēju, ātrās medicīniskās palīdzības, policijas u.c. dienestu) iespējas operatīvi veikt savus uzdevumus. Līdzīgas problēmas rodas arī pilsētas svētku rīkošanas laikā, kad tiek slēgta automašīnu satiksme pa Rīgas un Cēsu ielām.

Teritorijas plānojumā šis jautājums tiek risināts paredzot perspektīvā tilta vietu pāri Gaujai Jānparka ielas turpinājumā blakus bijušajam šaursliežu dzelzceļa tiltam. Šāds plānojuma risinājums radies izvērtējot 2000. gadā izstrādātā Ģenerālplāna noteiktās divas perspektīvā tilta vietas un par pamatkritērijiem konkrētā varianta priekšrocībām uzskatot:

- daudz mazāko skaitu privātīpašumu, kas būtu atsavināmi pievedceļu un tilta izbūves vajadzībām;
- transporta plūsmas novirzīšanu lielākā attālumā no pilsētas centra;
- apstākli, ka šinī variantā transporta plūsmas radītais piesārņojums (troksnis, atgāzes), kā arī satiksmes drošība radīs ietekmi uz mazāku iedzīvotāju skaitu, jo Semināra ielas turpinājuma gadījumā pievedceļi atrastos blīvi apbūvētu mazstāvu un daudzstāvu daudzdzīvokļu māju kvartālos.

Līdz ar Valmieras pilsētas centra detālplānojuma izstrādāšanu un centra rotācijas apļa izbūvi savu aktualitāti ir zaudējis ielas caurlauzums no K.Baumaņa ielas pa Ziloņu ielu līdz Lāčplēša un

Tērbatas ielām. Tāpat teritorijas plānojumā, veidojot transporta iekšējo loku tiek izslēgta caurlauzuma no Rīgas ielas uz Beātes ielu nepieciešamība.

PLĀNOJUMA RISINĀJUMI

- Plānojumā paredzēta perspektīvā tilta vieta pāri Gaujai Jāņparka ielas turpinājumā blakus bijušajam šaursliežu dzelzceļa tiltam.
- Kā pievedceļi tilta pār Gauju risinājuma variantā teritorijas plānojumā (arī atbilstoši ceļu inženiera A. Arberga 2004. gada 26. maijā izstrādātajam „Izpētes uzdevumam”) iestrādāti:
 - Gaujas labajā krastā - ielas turpinājums līdz apvedceļam ap Valmieru, kas būtu savienots ar pilsētas iekšējo satiksmes loku;
 - Gaujas kreisajā krastā paredzēti divi risinājuma varianti : pirmajā variantā pievedceļš iespējams orientējoši pa bijušo šaursliežu dzelzceļa uzbērumsu un tā turpinājumā līdz Dzelzceļa ielai, savukārt otrajā variantā pievedceļš orientējoši atrastos 20kV elektrolīnijas stīgu vietā un savienotu perspektīvo tiltu ar Kauguru un Cēsu ielas krustojumu.
- Teritorijas plānojumā paredzēts Pilsētas iekšējā satiksmes loku veidot pa Sloku ielu, Nauču ielu, Mālu ielu, Rubenes ielu, Valkas ielu.
- Kā atsevišķi lokāla mēroga risinājumi teritorijas plānojumā, kas atrisinātu transporta jautājumu konkrētā rajona neapgūtajām platībām:
 - Patversmes ielas turpinājums līdz Purva ielai ;
 - Voldemāra Baloža ielas turpinājums līdz Somu ielai;
 - Parka ielas turpinājums līdz Pučurgas ielai;
 - Vienības ielas turpinājums līdz Valkas ielai;
 - Pļavas ielas turpinājums līdz Burtnieku ielai;
 - Mūrmuižas ielas turpinājums līdz bijušam šaursliežu dzelzceļa uzbērumsam, kas Kauguru pagasta teritorijas plānojumā plānots kā iela (ceļš) līdz apvedceļam;
 - Pleskavas ielas turpinājums no Stacijas ielas līdz VRPB vairumtirdzniecības bāzei Stacijas laukumā 7, kas atrastos orientējoši bij. šaursliežu dzelzceļa vietā.
- Teritorijas plānojumā atsevišķi izdalīti velosipēdistu celiņu maršruti paredzēti tikai gar Gaujas abiem krastiem daļēji gan aktīvās atpūtas nodrošināšanai, gan daļēji velosipēdistu celiņam dubļējot Rīgas ielu, tādejādi saglabājot iespēju piekļūt vajadzīgajam objektam no Gaujas puses.

PAMATOJUMS

- Nodrošināt kvalitatīvu un ērtu satiksmes infrastruktūras tīklu.

3.3.1. Valmieras pilsētas ielu klasifikācija

(1) Pilsētas nozīmes maģistrālās ielas:

Brenguļu iela	Mālu iela
Cempu iela	Nauču iela
Cēsu iela	Rīgas iela
Kauguru iela	Rubenes iela
Lāčplēša iela	Sloku iela
Limbažu iela	Stacijas iela
Matīšu šoseja	Tērbatas iela
Mazā Stacijas iela	Valkas iela

(2) Pilsētas rajonu nozīmes maģistrālās ielas:

Alvila Freimaņa iela	Kārļa Baumaņa iela
Andreja Upīša iela	Krāču iela
Ausekļa iela	Leona Paegles iela
Beātes iela	Liepu iela
Beverīnas iela	Linarda Laicena iela
Brenguļu iela	Loku iela
Brēžas iela	Lucas iela
Brīvības iela	Marijas iela
Brūkleņu iela	Meža iela
Burtnieku iela	Mūrmuižas iela
Diakonāta iela	Patversmes iela Pleskavas iela
Dīvaliņa iela	Purva iela
Eduarda Lācera iela	Raiņa iela
Georga Apiņa iela	Rūpniecības iela
Grīšļu iela	Semināra iela
Imantas iela	Somu iela
Jaunzemju iela	Viestura aleja
Jāņa Daliņa iela	Voldemāra Baloža iela
Jumaras iela	

(3) **Vietējās nozīmes ielas** ir visas pārējās (iepriekš neuzskaitītās) pilsētas ielas.

3.4. KULTŪRAS PIEMINEKĻI

PLĀNOJUMA RISINĀJUMI

- Valsts aizsargājamiem kultūras pieminekļiem teritorijas plānojumā noteiktas aizsargjoslas, saskaņā ar Aizsargjoslu likumu, skatīt Grafiskās daļas kartogrāfisko materiālu Nr. 6 „Aizsargjoslas” un kartogrāfisko materiālu Nr.5 „Kultūras pieminekļi”.
- Lai saglabātu Valmieras pilsētas nozīmes kultūrvēsturiskos objektus, kas nav iekļauti valsts nozīmes kultūras pieminekļu sarakstā, teritorijas plānojumā noteikts, ka rekonstruējot ēkas, kas noteiktas kā pilsētas nozīmes kultūrvēsturiskie objekti, nav atļauts to fasāžu arhitektūras vienkāršošana un redzamo arhitektonisko veidojumu (ailu aizpildījums, rustojums, portāli, vitrīnas, logu apmales, sandriki, lizēnas, pilastri, dzegas, jumta logi u.c.) daļēja vai pilnīga likvidēšana vai pārveidošana. Nav atļauts izmainīt vēsturisko ēku logu un iestikloto ieejas durvju vērtņu dalījumu. Bojātie logi un durvis jāatjauno atbilstoši restaurācijas prasībām.
- Izvērtēt iespēju pievienot Valmieras pilsētas nozīmes kultūrvēsturiskos objektus valsts aizsardzībā esošo kultūras pieminekļu sarakstam, lai tie iegūtu valsts aizsargājama vietējas nozīmes kultūras pieminekļa statusu.

PAMATOJUMS

- Saglabāt Valsts aizsardzībā esošos kultūras pieminekļus, nodrošinot to aizsardzību.
- Saglabāt pilsētas nozīmes kultūrvēsturiskos objektus.
- Saglabāt vēsturiskās kultūrvides estētisko un vēsturisko kvalitāti.

3.5. AIZSARGJOSLAS

Aizsargjoslu uzdevums ir aizsargāt dažāda veida (gan dabiskus, gan mākslīgus) objektus no nevēlamas ārējās iedarbības, nodrošināt to ekspluatāciju un drošību vai pasargāt vidi un cilvēku no kāda objekta kaitīgās ietekmes.

Teritorijas plānojumā (karte „Aizsargjoslas” M 1 : 10 000) ir attēlotas, to aizņemto platību ziņā, nozīmīgākās aizsargjoslu teritorijas.

Aizsargjoslas noteiktas atbilstoši 25.02.1997. likumam „Aizsargjoslu likums”.

Ūdensteču un ūdenstilpju aizsargjoslas noteikšanā par papildus informāciju kalpojis 1980 – 1981 gada topogrāfiskais uzmērījums, aktuāli topogrāfiskie uzmērījuma materiāli, Valmieras pilsētas

kadastra - mēroņieĩbas karte, kā arī 1% un 10% iespējamĩbas plũdu atzĩmes. Pamatojoties uz iepriekš minēto izstrādājot detālplānojumus, kā arī citādi strādājot pie aizsargjoslu precizēšanas projektiem, aizsargjoslas var tikt koriģētas atbilstoši mēroga noteiktĩbai un objektĩviem situācĩjas apstākļiem.

Izvērtējot esošo situāciju, kad no atbildĩgajām institũcijām un aku ģpašniekiem ir iespējams saņemt tikai nepilnĩgu informāciju par Valmieras pilsētas administratĩvajā teritorijā esošajām ūdens ņemšanas vietām (artēziskajām akām) un to stingrā režĩma, ķĩmiskajām un baktēreolĩgiskajām aizsargjoslām (nav pieejamas to pases) kartē attēlotas tikai ūdens ņemšanas vietas bez to aizsargjoslām. (Kartē attēlota tikai ķĩmiskā aizsargjosla ap A/S „Valmieras piens” artēziskajām akām). Pamatojoties uz iepriekš minēto šo aizsargjoslu noteikšana iziet ārpus teritorijas plānojumu grozĩjumu izstrādāšanas kompetences un jārĩsina speciālā projektā, iepriekš veicot aku inventarizāciju un iegũstot aku pases.

3.6. TERITORIJAS PLĀNOJUMA TURPMĀKĀ ATTĪSTĪBA DETĀLPLĀNOJUMOS

Ja vietējās pašvaldĩbas teritorijas plānojums nepietiekami nosaka konkrētu zemes vienĩbu teritorijas izmantošanas un apbũves nosacĩjumus, tos nosaka detālplānojumā.

Detālplānojums ir vietējās pašvaldĩbas administratĩvās teritorijas daļas plānojums, un to izstrādā saskaņā ar vietējās pašvaldĩbas teritorijas plānojumu, atbilstoši mēroga noteiktĩbai detalizējot un precizējot tajā noteiktās teritorijas daļas plānoto (atļauto) izmantošanu un izmantošanas aprobeņojumus.

Teritorijā, kurā paredzēta zemes vienĩbu sadalĩšana, apvienošana vai būvniecība, detālplānojumu izstrādā:

- vietējās pašvaldĩbas teritorijas plānojumā paredzētajā teritorijā – teritorijas norādĩtas Grafiskās daļas kartogrāfiskajā materiālā Nr.18 „Teritorijas ar ģpašiem noteikumiem”;
- ja vietējās pašvaldĩbas teritorijas plānojuma mērogs nenodrošina pietiekamu detalizāciju un precizitāti;
- neapbũvētā apdzĩvotās vietas teritorijā, kurā vietējās pašvaldĩbas teritorijas plānojumā nav pietiekami detalizēti teritorijas izmantošanas un apbũves noteikumi;
- kompleksai teritorijas apbũvei, paredzot satiksmes infrastruktũru, inņienierkomunikāciju un citu infrastruktũru izbũvi;

- ja objektam saskaņā ar likumu “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” ir izsniegts kompetentās institūcijas atzinums par paredzētās darbības ietekmes uz vidi novērtējuma noslēguma ziņojumu;
- ugunsbīstamam un sprādzienbīstamam objektam, kā arī objektam, kurā lieto, ražo vai glabā bīstamās ķīmiskās vai radioaktīvās vielas vai bīstamos ķīmiskos produktus, vai apsaimnieko bīstamos atkritumus, kas var izraisīt rūpniecisko avāriju;
- teritorijā, kurā paredzēta meža zemes vai lauksaimniecībā izmantojamās zemes transformācija par apbūves teritoriju.